

Thema

Eindtijd en Wederkomst

Strict Baptists halen in hun preken en verhandelingen thema's aan. Op deze pagina kunt u lezen over wat J.C. Philpot aanhaalt over het thema Eindtijd en Wederkomst.

Teksten van Engelse Strict Baptists

INHOUD

1. J.C. Philpot in een recensie/verhandeling: De tekenen der tijden 2
2. J.C. Philpot over de Eindtijd en Wederkomst 48

J.C. Philpot in een uitgebreide recensie over De tekenen der tijden

Een recensie over het boek(en) van Dr. Cumming: 'Apocalyptische schetsen', 'De tekenen der tijden', 'De Moslim en zijn einde', 'De christen en zijn hoop' en 'De toekomstige strijd tussen de volken van de aarde'. Gepubliceerd in 1854 in een aantal afleveringen van The Gospel Standard. Overgenomen uit Nagelaten Brokken deel 6

Mei 1854

Bijna algemeen leeft de indruk dat we aan de vooravond staan van een belangrijke crisis in de geschiedenis van de wereld, als die niet reeds is ingezet, en dat er aan de verre horizon een donkere wolk opdoemt die over alle beschaafde landen van Europa dreigt los te barsten en deze mogelijk zal overstelpen. Een 39-jarige vrede, die naar velen vurig hoopten als een erfenis aan onze kinderen doorgegeven zou worden, is vrij abrupt aan een einde gekomen. Als volk staan we nu oog in oog met wrede oorlog, die vreselijke vrucht van de val, dat onverzadigbare verwoestende monster. Op zijn bloedige altaar zijn al miljoenen mensen geofferd, en voor de herfstbladeren vallen, zal het mogelijk grote teugen levensbloed van onze dappere landgenoten gedronken hebben. Politiek moet op deze pagina's niet aan de orde komen en daarom zullen we op dit onderwerp niet ingaan. Het is echter bijna onmogelijk om onverschillig te blijven voor de gebeurtenissen die bijna ieder hart beroeren en die in onze oren weerklinken als de eerste donderslag van een verre wolk of de eerste grote druppels van de naderende storm.

Het is bijna tot een spreekwoord geworden dat naderende gebeurtenissen hun schaduwen vooruitwerpen. Belangrijke veranderingen in de kerk of de wereld hebben zich zelden voorgedaan zonder waarschuwingssignalen die zo helder en duidelijk zijn dat wie er voorbij loopt, ze kan lezen¹. Met eerbied gesproken: God doet niets met haast. Zijn plannen en voornemens zijn wél allemaal in Zijn eeuwig voornemen, met oneindige wijsheid gevormd, maar worden grotendeels langzaam en stap voor stap uitgevoerd in een reeks gebeurtenissen. Schijnbaar is er geen samenhang en verband, maar toch zijn deze gebeurtenissen verbonden door een voorbeschikte orde. Net als de schakels van een ankerketting, worden deze schakels van tijd tot tijd opgehaald uit de diepe zee van Gods voorzienigheid en schitteren ze voor onze ogen. Misschien zijn ze een ogenblik omfloerst door een nevel van druppels, maar ze fonkelen als ze omhoog komen in de stralen van de zon, die hen beschijnt. Sommige schakels zien we nu aan de oevers van de Zwarte Zee en aan de wateren van de Donau. Als ze na elkaar omhoog komen, weten we dat de grote ketting in beweging is. Spoedig zal het anker gehesen zijn en het schip onderweg zijn. Zo kunnen we er tamelijk zeker van zijn dat de algemene overtuiging in de kerk én in de wereld dat er buitengewoon belangrijke gebeurtenissen ophanden zijn, op zich een teken is van een aanstaande crisis.

Deze indruk heeft de gedachten van velen geleid naar de profetische gedeelten in de Schrift om te zien of ze mogelijk op die geïnspireerde kaart enige aanwijzingen zouden kunnen vinden voor de tegenwoordige en toekomstige positie van de kerk. De leden van de Admiraliteit hebben onze vloten in de Oostzee en de Zwarte Zee kaarten gegeven om hun koers te bepalen. Daarop is de vaargeul gemarkeerd, zijn de rotsen en zandbanken aangegeven en worden de ligging en de algemene kenmerken van iedere landtong gegeven, om zo de positie van het schip te kunnen vaststellen. Zo heeft de Heere het schip van de kerk de kaart van de profetie

¹ Verwijzing naar Hab. 2:2. Zie ook de kanttekeningen – vert.

gegeven, zodat ze van tijd tot tijd haar positie kan bepalen op de door stormen beroerde zee van de tijd. Over deze kaart buigen zich op dit moment vele ogen om te zien hoe ver de kerk nu is gekomen op de voor haar bestemde koers en of de haven in zicht is.

We weten dat in de geest van veel bevindelijke predikanten en schrijvers een vooroordeel bestaat ten aanzien van onvervulde profetie. De reden is niet moeilijk vast te stellen. Zij hebben gezien hoe veel mondbelijders enkele onvervulde profetieën oppervlakkig beschouwd hebben en een lettergeloof in de heerlijkheid van de laatste dagen ingeruild hebben voor het onderwijs van de Heilige Geest in de ziel. Zij hebben ook gezien hoe predikanten die eens zo veelbelovend leken, door het onderzoek van de profetie zijn afgetrokken van de levende bevinding tot dode en dorre speculaties. Deze predikanten voeden de kerk van God niet met wat ze zelf hebben gevoeld, gesmaakt en getast van het Woord des levens. Ze zetten haar slechts de vrucht voor van hun leergierige brein, die het verstand wel kan voeden, maar de ziel van honger doet omkomen. Zij voelen ook dat de besten van de kudde, de meest beproefde en verzochte, en ook de meest gezegende en begunstigde leden van het levende gezin, ja, vooral de armen in goederen van deze wereld, vrijwillig vreemdelingen zijn van deze beschouwende kennis. Zij hebben laten zien dat er niets in te vinden is om hun ziel zalig te maken, hun hart te vertroosten, hun zonden te onderwerpen, hen uit de verzoeking te verlossen, hun strikken te verbreken of Christus dierbaar te maken. En nog steeds blijkt dat dagelijks. We zien en beseffen dit alles. En al jaren hebben we het gezien en beseft. We kunnen eerlijk en naar waarheid zeggen dat het onderzoek van onvervulde profetie, naar de letter, nooit enige geestelijke troost aan ons hart geschonken heeft. Dit in onderscheid van de zoete ader van geestelijke bevinding die erin verborgen ligt, en die deze belijders nooit zien. Evenmin is dit onderzoek ooit tot enige zegen voor onze ziel geweest in een weg van gevoelige gemeenschap met de Heere.

We zeggen niet dat deze studie nooit voor anderen tot zegen is geweest. Sommigen van wie wij geloven dat ze kinderen van God zijn, hebben ons verteld dat zij het onderwerp heel nuttig vonden. Hun hart werd opgewekt en hun genegenheden werden merkbaar losgemaakt van de dingen van tijd en gevoel door de verwachting dat Christus' tweede komst nabij was. Mogelijk hebben anderen daarin dus een zegen gevonden, die ons niet gegeven is. We kunnen niet ontkennen dat dit ons altijd zeer heeft geïnteresseerd en nog steeds onze belangstelling wekt. Mogelijk geldt dat ook voor andere lezers. We moeten toegeven dat naast de persoonlijke bevinding veel onderwerpen van belang zijn voor Gods kerk. Bevinding is inderdaad het grote punt, het onmisbare element. Zonder bevinding is alle kennis beschouwend, dor en waardeloos. Soms mogen we echter verder zien dan onze persoonlijke bevinding en een blik werpen op de hoop en verwachting van de kerk. Dit is niet onverenigbaar. In een nieuwtestamentische gemeente worden de leden opgeroepen en soms bekwaam gemaakt om – naast hun eigen verdriet en vreugde – te wenen met de wenenden en zich te verblijden met de blijden, die met hen verbonden zijn in de christelijke gemeenschap. Zo mogen de leden van Christus' symbolische lichaam ook wenen en zich verblijden over het lijden en de hoop van de hele kerk.

Daarom dacht ik dat het onder de huidige omstandigheden aanvaardbaar en nuttig kan zijn om enige gedachten aan dit onderwerp te wijden. Hierbij is het echter niet onze wens en bedoeling om op strijdpunten in te gaan of dogmatische opvattingen op papier te zetten over een onderwerp dat zoveel discussie oproept. We willen slechts kort de algemene kenmerken noemen die het meest in overeenstemming zijn met de grote lijnen van de geopenbaarde

Waarheid.

Geografie en chronologie zijn wel de twee ogen van de geschiedenis genoemd. Daarmee wordt kennelijk bedoeld dat, als we niet nauwkeurig geïnformeerd worden over de *tijd* en *plaats* van een historische gebeurtenis, de verteller én de lezer evenzeer in het duister gelaten worden over de vertelde omstandigheden. Zo ook bij de profetie, dat is een toekomstige geschiedenis², een verhaal over gebeurtenissen vóór ze plaatsvinden. Daarbij hebben we deze twee ogen nodig, het waar en wanneer, de plaats en de datum van de voorzegde gebeurtenissen. Deze twee stralende ogen, die het gezicht van de profetie doen oplichten en de contouren en trekken ervan helder doen uitkomen, heeft God ons genadig verleend. In het boek Daniël en in de Openbaring aan Johannes, vinden we een heldere aanduiding van de geografie en de chronologie, de plaatsen waar en de tijden waarop de voorspelde gebeurtenissen vervuld zullen worden.

In de droom van Nebukadnézar, zoals die door Daniël wordt uitgelegd, wordt de eerste profetische kaart geschetst door de vinger van God. Voor het grootste deel zijn dit slechts grove en vage lijnen. Toch wordt hier niet alleen het toneel van de voorspelde gebeurtenissen geschetst, kort gezegd het hele gebied van het oude Romeinse rijk, maar ook de chronologie, door een reeks van vier opeenvolgende rijken te noemen. Deze omspannen een periode van de dagen van Nebukadnézar, die ongeveer 600 jaar voor Christus leefde, tot het eind van de huidige bedeling. Bij de kenmerken van het grote beeld dat de dromen van de machtige koning van Babylon beroerde, hoeven we niet stil te staan, omdat Huntington in zijn preek die in ons laatste nummer heeft gestaan daar voldoende op ingegaan is. Laat het genoeg zijn dat het beeld nu staat op zijn voeten, deels van ijzer, deels van leem, en wacht tot het geraakt wordt door de steen die zonder handen is uitgehouwen. Die zal op de tien tenen vallen, ze verbrijzelen en het ijzer, leem, koper, zilver en goud maken als het kaf van de dorsvloeren in de zomer. De tien tenen zijn onmiskenbaar de tien koninkrijken waarin het oude Romeinse rijk verdeeld werd. Dit rijk wordt gesymboliseerd door de benen van ijzer.

Het kan moeilijk zijn deze tien koninkrijken exact te benoemen en hun huidige positie aan te wijzen. De auteur van 'The Coming Struggle' heeft geprobeerd, hoewel met heel matig succes, aan te tonen dat Engeland niet tot de tien koninkrijken behoort. Dr. Cumming schijnt te denken dat Groot-Brittannië van het apocalyptische beest is gescheiden, toen het zich ten tijde van de reformatie van Rome losmaakte. Daarom gelooft hij, naar wij menen, dat het gevrijwaard zal worden van zijn plagen. Het is echter zonneklaar dat Groot-Brittannië deel uitmaakte van het Romeinse rijk en dat de tien koninkrijken nog moeten bestaan, als de steen hen treft. We zien daarom niet hoe Engeland aan deze steen kan ontkomen. De auteur van 'The Coming Struggle' gebruikt grote, hoogdravende woorden: 'Het is niet mogelijk om de geschiedenis van de Angelsaksische vooruitgang, waarvan Engeland de aanjager en de motor is, te verenigen met een plotselinge en totale verwoesting. De gedachte alleen al is een smet op de eeuwige wet van de ontwikkeling en de wijsheid van de zedelijke regering.' Maar wat heeft de Angelsaksische vooruitgang te maken met het Koninkrijk van Christus? En de bekwaamheid en kracht van het Engelse volk met heel de bejubelde groei van inkomsten en

² De profetieën van Daniël zijn zo duidelijk en nauwkeurig dat vroegere en hedendaagse ongelovigen beweerd hebben dat ze geschreven zijn naar de voorzegde gebeurtenissen. Maar de oude kerkvader Hiëronimus, die dit bezwaar heeft vermeld, merkt op: 'Deze manier van verzet tegen de profetieën is het krachtigste bewijs van hun waarheid. Want ze werden zo letterlijk vervuld, dat in de ogen van de ongelovigen de profeten schijnbaar niet voorzegd hebben wat in de toekomst zou gebeuren, maar verhaald hebben wat al gebeurd was.'

uitgaven, is slechts een deel van die wijsheid van de wereld die dwaas is bij God. Glazen winkelpuien en telegrafen, schroefslagschepen, Minié-geweren³, pleziertreinen, moderne universiteiten en ondernemingen, en bovendien een vrije pers, een constitutionele regering en onderwijs voor iedereen zijn op z'n best vruchten van 'het bedenken des vleses, dat vijandschap is tegen God.' Hoe kunnen deze puur aardse vindingen en instellingen de toorn van het Lam over een huichelachtig volk afwenden en de weg voorbereiden voor Zijn tweede komst? Dat is echt een mysterie dat zelfs het meest geleerde hoofd dat ooit op Engelse schouders stond niet in overeenstemming kan brengen met het Woord der waarheid. Het hele idee komt uit Amerika en is een van die ellendige denkbeelden die overwaaien van de andere kant van de Atlantische Oceaan en zo snel een verderfelijke invloed hebben op onze godsdienstige literatuur.

Maar laten we terugkeren tot ons onderwerp. In het visioen van de vier dieren (Dan. 7) worden dezelfde lijnen getrokken en uitgewerkt als bij het grote beeld in de droom van Nebukadnézar. Het dier 'als een leeuw, met arendsvleugelen' is het gouden hoofd van het beeld en symboliseert het Babylonische koninkrijk dat verwoest werd onder Bésazar in 536 v. Chr. Het dier als een beer is gelijk aan de zilveren armen en borst van het beeld en het rijk van de Meden en Perzen. Dit bestond ongeveer 200 jaar en werd van de kaart geveegd door Alexander de Grote in 331 v. Chr. Het derde dier 'gelijk een luipaard' met vier hoofden en vier vleugels komt overeen met de koperen buik en dijnen van het beeld. Het is een type van het Macedonische of Griekse rijk van Alexander de Grote en zijn opvolgers, dat ten slotte verwoest werd door de Romeinen in ongeveer 168 v. Chr. Het vierde en laatste beest 'schrikkelijk en gruwelijk en zeer sterk, met grote ijzeren tanden' is gelijk aan de ijzeren benen en voeten van het beeld en staat symbool voor het Romeinse rijk. Dit beest had tien hoornen, en komt overeen met de tien tenen van het beeld. Gewoonlijk meent men dat dit de tien koninkrijken zijn waarin het Romeinse rijk verdeeld werd, toen het uiteengeslagen werd door de noordelijke volken.

Het is deze laatste fase van de profetische openbaring die voor ons het belangrijkste is en daarom moeten we ons daartoe beperken. Twee vragen komen naar boven, en daarin ligt al onze hoop en vrees van nu besloten.

- I. Ten eerste, waar bevinden we ons *nu* op de kaart van de profetie?
- II. Ten tweede, welke gebeurtenissen moeten we spoedig *verwachten*?

Bij de beantwoording van deze vragen zullen we niet met stelligheid en gezag spreken. We zullen echter slechts onze mening geven, zoals die op grond van de Schrift der waarheid gevormd is.

I. Ten eerste, waar zijn we in deze huidige crisis? Wat is de geografische breedte en lengte van het schip van de kerk? Het zou te ver voeren om het verloop van de profetische geschiedenis te onderzoeken in de boeken van Daniël en Openbaring, tot in onze tijd toe. We zullen ons daarom beperken tot dat deel ervan dat in het bijzonder betrekking schijnt te hebben op de huidige crisis. In Openbaring 16 wordt vermeld dat de zeven engelen de opdracht krijgen om de fiolen van Gods toorn over de aarde uit te gieten. Volgens de beste schrijvers over dit onderwerp zijn de eerste zes fiolen al uitgegoten. Er kan enige twijfel zijn over de exacte

³ In 1846 vond de Franse kapitein Minié kogels uit, waarmee een voorlader met een getrokken loop snel kon worden geladen. Een geweer met Minié-kogels had een vier keer zo groot bereik als de toen gebruikte musket – vert.

periodes waarin de eerste vijf fiolen werden uitgegoten⁴, maar over de zesde fiool kan geen enkele twijfel bestaan. Daarom willen we de aandacht van onze lezers bepalen bij deze en de volgende fiool. ‘En de zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier Eufraat; en zijn water is uitgedroogd, opdat bereid zou worden den weg der koningen die van den opgang der zon komen zullen’ (Openb. 16:12.) Er zijn drie omstandigheden bij het uitgieten van deze fiool die bijzondere aandacht vragen, omdat ze betrekking hebben op gebeurtenissen in onze tijd:

1. De plaats waar deze fiool wordt uitgegoten.
2. De uitwerking ervan.
3. De weg die daardoor bereid wordt.

1. De plaats waar deze fiool wordt uitgegoten is de grote rivier Eufraat. Als we Openbaring 9 opslaan, zullen we zien dat deze rivier staat voor het Turkse rijk: ‘En de zesde engel heeft gebazuind, en ik hoorde een stem uit de vier hoornen van het gouden altaar dat voor God was, zeggende tot den zesden engel, die de bazuin had: Ontbind de vier engelen, die gebonden zijn bij de grote rivier Eufraat. En de vier engelen zijn ontbonden geworden, welke bereid waren tegen de ure en dag en maand en jaar, opdat zij het derde deel der mensen zouden doden’ (Openb. 9:13-15.) Er is nauwelijks twijfel mogelijk. De zesde trompet profeteert de invasie van de Turken over de rivier Eufraat. Dr. Gill, bisschop Newton, dr. Cumming en, naar wij menen, bijna iedere verklaarder van Openbaring zijn het op dit punt eens. En de beschrijving is inderdaad te helder en duidelijk om enige ruimte voor twijfel te laten. De rivier Eufraat symboliseert dus het Turkse wereldrijk. Over deze rivier wordt nu de zesde fiool uitgegoten, een heel duidelijke verwijzing naar de plaats waar Gods oordelen worden uitgeoefend. Deze fiool werd uitgegoten rond 1820, toen Ali Pasja opriep tot opstand tegen de sultan. Sindsdien is dat altijd doorgegaan en dat zal voortduren tot het Turkse rijk, tenminste in Europa, ten onder gaat aan verval en uitputting. De auteur van ‘The Coming Struggle’ heeft de gevolgen van de zesde fiool opgesomd:

‘Het zal volstaan om de lezer duidelijk te maken waar we nu zijn. We verkeren nu onder de zesde fiool. Het goud, zilver en koper van het beeld van Nebukadnézar zijn voorbijgegaan; drie van Daniëls dieren zijn er niet meer. De zegelen van Johannes zijn geopend, zijn trompetten hebben geklonken en vijf fiolen zijn uitgegoten. Als de lezer het 12e vers van het 16e hoofdstuk van Openbaring opslaat, zal hij een beschrijving vinden van de huidige of zesde fiool. Deze zou uitgegoten worden over de Eufraat of het Turkse rijk. Dit begon in 1820, toen de Grieken in opstand kwamen tegen de Sultan en een nieuw koninkrijk oprichtten. Vanaf die tijd is Turkije onderworpen geweest aan een onophoudelijke strijd met naburige machten, verwarring en twist vanwege burgeroproer en verwoestende pestepidemieën uit Gods hand. Zes jaar na de succesvolle opstand van de Grieken, probeerden de janitsaren hun voorbeeld te volgen. Hun rebellie werd echter onderdrukt en op bevel van de despoot werden duizenden van hen geslacht. Het jaar daarop verloor het rijk 110 schepen in de slag van Navarino, en in het volgende seizoen moest het op twee fronten strijden, namelijk in een Russische oorlog en een Albanese opstand. Daarna volgde een tienjarige oorlog met Frankrijk over Algerije, die uitliep op het verlies van die provincie en de annexatie daarvan door het laatste koninkrijk. In 1839 werden Egypte en Syrië veroverd door Mohammed Ali en dit leidde tot een wreed en bloedig conflict in dat gebied. Naast deze tegenspoeden door de hand van de mens, werd het land elf jaar lang gepest met cholera en pest. Zo geteisterd en verzwakt, verkeert het land

⁴ Volgens Dr. Cumming werd de eerste fiool uitgegoten bij de Franse Revolutie in 1789, de tweede in 1793, de derde rond 1800, de vierde rond 1806 en de vijfde van 1793 tot 1815.

dagelijks in het gevaar helemaal onder de voet gelopen te worden door een vreemde mogendheid.’

De uitwerking van de zesde fiool is even opmerkelijk als de plaats van het gericht: ‘zijn water is uitgedroogd’ (Openb. 16:12.) Geen enkel symbool kan het verval van een krachtig rijk beter schetsen dan het opdrogen van een uitgestrekte rivier. Het proces tekent vooral wat het Turkse rijk overkomen is. Eens een grote rivier, bevoeide het tijdens opeenvolgende overstromingen de mooiste gedeelten van de aarde. Een blik op de kaart zal ons duidelijk maken hoe uitgestrekt dit rijk vroeger was en wat een immens gebied ertoe behoorde, waaronder al de oude zetels van beschaving en macht. Nu zijn ze verlaten en onbeschaafd. Deze grote rivier droogt echter snel op. Het symbool geeft heel goed weer wat nu onder onze ogen gebeurt. Onder de verzengende stralen van de zon droogt een rivier langzaam, geleidelijk en gestaag op. De stroom wordt niet ineens afgedamd en door een ander kanaal geleid. De rivier raakt echter water kwijt, overstroomt het omliggende land niet langer en wordt een trage stroom, die nauwelijks zijn weg kan vinden of het geringste obstakel dat zijn koers belemmert, kan overwinnen.

Onder de koningen van het Oosten verstaat de auteur van ‘The Coming Struggle’ het Engelse gezag in Brits-Indië. Het lijkt mij echter meer naar Gods Woord om het te betrekken op de Joden en hun terugkeer naar hun eigen land. Gebeurtenissen schijnen in die richting te wijzen. Gezegd wordt dat de sultan Palestina gegeven heeft in de handen van Rothschild, de grote Joodse bankier, als zekerheid voor de lening die door hem is verstrekt. Als dit waar is, is het de meest opmerkelijke gebeurtenis met betrekking tot de terugkeer van de Joden naar hun eigen land, die sinds eeuwen heeft plaatsgevonden. De hoop op deze terugkeer klopt in het hart van iedere Jood en het vooruitzicht daarop heeft er, meer dan iets anders, toe bijgedragen dat ze een apart volk gebleven zijn. De Jood is verstrooid over de hele aarde, vervolgd, gevangengezet, beroofd, verbrand. Hij heeft zijn nationaliteit echter nooit verloren. Hij is weggezonden in de diepste diepten van schande en schaamte, zodat hij eeuwenlang een schandvlek was onder de volken. Hij is een lasteraar van God, een hater van het licht en leeft zonder God of hoop in de wereld. Maar hij blijft een Jood en hoewel hij geheel verstoken is van het levende geloof, gelooft hij toch dat God gesproken heeft door de profeten en dat de profetieën van zijn terugkeer naar het Heilige Land vervuld zullen worden.

De terugkeer van de Joden naar hun eigen land is, naar we menen, even duidelijk geopenbaard als hun verstrooiing. Met het citeren van de passages die deze terugkeer beloven, zouden we pagina’s kunnen vullen. Daarom zullen we ons beperken tot één tekstgedeelte: ‘Voorts zal het geschieden, wanneer al deze dingen over u zullen gekomen zijn, deze zegen of deze vloek, die ik u voorgesteld heb, zo zult gij het weder ter harte nemen onder alle volken waarheen u de HEERE uw God gedreven heeft; en gij zult u bekeren tot den HEERE uw God en Zijner stem gehoorzaam zijn naar alles wat ik u heden gebied, gij en uw kinderen, met uw ganse hart en met uw ganse ziel. En de HEERE uw God zal uw gevangenis wenden en Zich uwer ontfermen; en Hij zal u weder vergaderen uit al de volken, waarheen u de HEERE uw God verstrooid had. Al waren uw verdrevenen aan het einde des hemels, vandaar zal u de HEERE uw God vergaderen, en vandaar zal Hij u nemen. En de HEERE uw God zal u brengen in het land dat uw vaders erfelijk bezeten hebben, en gij zult dat erfelijk bezitten; en Hij zal u weldoen en zal u vermenigvuldigen boven uw vaders’ (Deut. 30:1-5.)

De woorden ‘opdat bereid zou worden de weg der koningen die van de opgang der zon komen zullen’ lijken duidelijk te maken dat hun terugkeer stapsgewijs zal worden voorbereid. Het zal

niet gebeuren als een onverwacht wonder of onvoorziene gebeurtenis, maar als een lange verwachte zaak.

Hier stoppen we en we hopen de draad van ons onderwerp in een volgend nummer weer op te pakken. We willen er nog slechts aan toevoegen dat zij die enig onderwijs verwachten te oogsten uit 'The Coming Struggle' teleurgesteld zullen worden. Ondanks de pakkende titel, de verrassende oplage (de versie die voor ons ligt is de honderdduizendste) en krachtige uitspraken, is het zonder uitzondering het meest fantastische, zweverige, dwaze en ongerijmde werk over dit onderwerp dat mij ooit onder ogen is gekomen.

Vervolg juni 1854

Geen boek in de Heilige Schrift is, naar we erkennen, zo moeilijk te verklaren als de Openbaring van Johannes. De moeilijkheid ligt niet alleen in de aard van het onderwerp – onvervulde profetie is per definitie duister tot ze vervuld wordt – maar ook in de symbolische vorm waarin de voorzeggingen zijn gegoten. Deze symbolen hebben het opvallende kenmerk dat ze, geestelijk beschouwd, zeer eenvoudig en veelzeggend zijn. Letterlijk, dat is met betrekking tot hun historische vervulling, zijn ze echter heel moeilijk en duister. Neem bijvoorbeeld het uitgieten van de fiolen van de toorn van God over de aarde (Openb. 16.) Is er een eenvoudiger of krachtiger beeld van de rechtvaardige toorn van Jehovah, die als het ware bewaard wordt tot de ongerechtigheden van de wereld die inroepen? Maar als we deze afzonderlijke fiolen willen betrekken op historische gebeurtenissen, en proberen te bepalen in welke periodes ze achtereenvolgens werden uitgegoten en wat de exacte, letterlijke vervulling is, wordt het moeilijk. Wat in bevindelijk opzicht heel duidelijk en leerzaam is, is voor het profetische oog heel duister en onduidelijk.

Onmiddellijk rijst dan het bezwaar: 'Waarom zou u proberen een verklaring te geven van wat, naar u zelf toegeeft, zo duister is? Zou het niet beter zijn om helemaal af te zien van de bestudering van een onderwerp dat zo ingewikkeld en onduidelijk is? Als de geestelijke betekenis zo eenvoudig en duidelijk is, zo vol heilige wijsheid, zo stichtelijk en leerzaam, zo vol bemoediging en vertroosting en tegelijkertijd zo'n ernstige waarschuwing en vermaning bevat, zou het dan niet veel beter zijn om uzelf te beperken tot wat zo bevindelijk en nuttig is? Waarom uzelf en ons aan het denken zetten en in verwarring brengen over dingen die zo duister en moeilijk zijn?' We geven toe dat dit een sterk argument is, zoals blijkt uit de manier waarop we het geformuleerd hebben. Maar is het onmogelijk om dit allebei te doen? Kunnen we kijken naar de letterlijke verklaring, zonder iets af te doen van de geestelijke uitleg? Is dit verboden door de Heilige Geest? Waarschuwt Hij ons tegen het betreden van deze heilige grond, als we, in elk geval, net als Mozes de schoenen van het vleeselijke verstand van onze voeten doen? Hoe opent het heilige getuigenis? 'De openbaring van JEZUS CHRISTUS, die God Hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten, en die Hij door Zijn engel gezonden en aan Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft (...) Zalig is hij die leest en zijn zij die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij' (Openb. 1:1, 3.) Als God de openbaring aan Jezus Christus gegeven heeft, 'om Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten', waarom zouden Zijn dienstknechten dan niet proberen die dingen die hun getoond zijn te verstaan? En als een zegen beloofd is aan hen die de woorden van de profetie lezen en horen, waarom zouden we dan niet zoeken een kennelijk aandeel te krijgen in zo'n belofte? Naast de geestelijke betekenis is er duidelijk een profetische, en het is even duidelijk dat deze profetische betekenis de kerk gegeven is om te lezen, te bestuderen en

daaruit profijt te trekken. Als we dan de letterlijke betekenis de juiste plaats geven, ondergeschikt aan de bevindelijke uitleg, schijnt er geen Schriftuurlijke reden te zijn tegen het onderzoek daarvan. Misschien werpt iemand echter tegen, dat de moeilijkheid van de verklaring altijd wel een onoverkomelijke hindernis moet vormen. Mogen we dan niet antwoorden dat dezelfde, eeuwig geprezen Jezus, Die deze profetie aan Johannes gaf voor het uitdrukkelijke welzijn van Zijn kerk en volk, de betekenis voor ons verstand kan ontvouwen en de beloften met kracht aan ons hart kan toepassen? Terwijl we dit echter zeggen, beseffen we zo goed hoe moeilijk het onderwerp is en hoe onbekwaam we zijn om dat goed te behandelen, dat dit ons er bijna van weerhouden heeft om het zelfs maar te proberen. Daarom vertrouwen we erop dat onze lezers geduld met ons zullen hebben als we er niet in slagen de profetie tot hun volle tevredenheid te verklaren.

De moeilijkheid die het boek eigen is, heeft bijna onvermijdelijk geleid tot een even grote verscheidenheid in uitleg. Ter verduidelijking kunnen we hier twee opmerkelijke voorbeelden aanvoeren. Er zijn verklaarders die beweren dat het hele boek Openbaring al vervuld is en dat de eerste drie of vier eeuwen van de christelijke kerk getuige zijn geweest van de volkomen vervulling.⁵ Ook zijn er verklaarders die zeggen dat er buiten de eerste drie hoofdstukken nog niets vervuld is en dat alles nog in de duistere en verre toekomst ligt.⁶ We kunnen geen van deze opvattingen onderschrijven en weten nauwelijks welke het minst logisch en houdbaar is. Als de eerste opvatting waar was, zou dit het krachtigste argument zijn dat een ongelovige kon inbrengen tegen de inspiratie van het boek. Het grootste bewijs dat een profetie geïnspireerd is, is namelijk de onbetwistbare vervulling. En als de laatste opvatting gegrond was, zou de kerk van God in het profetisch overzicht, niet slechts meer dan 1700 jaar verwaarloosd en onopgemerkt zijn, maar ook zou hiermee de eerder geciteerde, stellige verklaring gelogenstraft worden, die we vinden aan het begin van het boek, dat de dingen die voorzeggd zijn *'haast geschieden moeten.'* In tegenstelling tot deze vergezochte en onlogische opvattingen, geloven we met de meeste verklaarders dat veel, zo niet het grootste gedeelte, al vervuld is. Een belangrijk deel gaat nu onder onze ogen in vervulling. En snel nadert de dag waarop de grote stem vanuit de tempel des hemels vanaf de troon zal roepen: *'Het is geschied.'*

In ons laatste nummer waren we gekomen tot het uitgieten van de zesde fiool. We geloven dat dit nu gebeurt en dat de gevolgen daarvan dagelijks meer zichtbaar worden. Het belangrijkste kenmerk van de zesde fiool is, naar u zich zult herinneren, dat hij werd uitgegoten over de grote rivier Eufraat. In ons laatste nummer hebben we uitgelegd dat hierdoor de ondergang van het Turkse rijk wordt voorgesteld. Dit symbool is bijzonder passend en geschikt. Vooral de Eufraat is typisch een Aziatische rivier. De Turken kwamen aanvankelijk uit de landen die door haar water werden bevoeid en deze landen zijn nog steeds de bakermat en het bolwerk van dit volk. Azië, vanaf de Zwarte Zee tot aan de Perzische Golf, is echt het thuis en de wieg van de Turk. Hij heeft de mooiste delen van Europa onder de voet gelopen en 400 jaar lang Constantinopel, een Europese stad, tot zijn fort en hoofdstad gemaakt. Zijn manieren en zeden, taal en kleding, wapens en gewoonten zijn echter nog even Aziatisch als op de dag toen hij afstormde op de bevreesde Griek, met de Koran in zijn ene hand en het kromzwaard in de andere. Hij is slechts gelegerd in Europa en wacht, met echte Turkse gelatenheid, op het

⁵ Dit is de mening van wijlen professor Lee van Cambridge en van Moses Stewart, een vermaarde Amerikaanse theoloog.

⁶ Dit is de mening van Burgh, Todd en Maitland en vooral van de Puseyitische verklaarders. In het besef dat 'de heilige katholieke apostolische kerk' beschuldigd en veroordeeld werd, als het rooms-katholicisme Babylon was en de in scharlaken geklede hoer hun zuster, probeerden ze haar oordeel en ondergang af te wenden.

voorbestede uur, waarop de halve maan op de moskee van St. Sophia vervangen zal worden door het kruis en de doordringende stem van de muezzin niet meer zal oproepen tot het gebed vanaf de verheven minaret. De westerse machten kunnen wel zorgen dat Rusland zijn lang begeerde prijs niet krijgt, maar ze kunnen de Theems en de Seine niet in de Eufraat doen stromen en zo het water aanvullen dat nu snel opdroogt onder de brandende druppels van de zesde fiool. Alle verslagen tonen de uitputting van het Turkse rijk aan. Het rijk heeft geen geld of tegoeden, want nu wordt geoogst wat er is gezaaid, de verlaten provincies brengen geen inkomsten meer op, en de bevolking krimpt snel. Voor zijn uiteindelijke succes maakt het weinig uit of het verslagen of zegevierend uit deze strijd komt, want het kan evengoed van uitputting sterven in de armen van de victorie als wanneer de overwinnaar zijn zwaard door zijn keel zou stoten.

We hebben tamelijk uitgebreid bij dit punt stilgestaan, omdat het ons een plaats verschaft van waaruit we de andere delen van het panorama dat voor ons geopend wordt in de zesde en zevende fiool beter kunnen overzien.

We suggereerden in ons laatste nummer dat met ‘de koningen van het Oosten’ (Eng. vert.) de Joden werden bedoeld en dat het verval van het Turkse rijk de weg voorbereidde voor hun terugkeer naar Palestina. Onze vertaling doet hier nauwelijks recht aan het origineel. Letterlijk staat er: ‘Opdat bereid zou worden de weg van de koningen die van de opgang van de zon zijn.’⁷ Onder ‘de koningen van de opgang der zon’ verstaan we niet met Dr. Gill letterlijk de koningen en vorsten van het oosten die, naar hij meent, bekeerd zullen worden tot het geloof, en het Evangelie zullen gaan belijden. Evenmin verstaan we daaronder de Joden, in de gebruikelijke betekenis van het woord; dat wil zeggen de nakomelingen van Juda, die door Titus verstrooid zijn bij de verwoesting van Jeruzalem. Deze vinden we in het *westen*. Ze zijn inderdaad verstrooid over Europa, maar vooral gevestigd in Polen en de omringende landen. De koningen van de opgang der zon zijn niet zij die heersen over het oosten, maar zij die komen uit het oosten. Wie kunnen dit anders zijn dan de tien stammen die weggevoerd werden door Salmanésér en die nog steeds leven in het oosten, dat is van Palestina? (2 Kon. 17:3-23) De tien stammen die zo weggevoerd zijn, worden in het Woord van God naar de belangrijkste stam ‘Efraïm’ genoemd en soms aangeduid als ‘Israël’ ter onderscheiding van de stam ‘Juda’. De beloften dat zij weer naar hun eigen land teruggebracht zullen worden, zijn heel helder en duidelijk. We zullen de citaten niet vermenigvuldigen, maar volstaan met onze lezers te verwijzen naar de volgende passages: Jes. 11:11-14 en Ezech. 37:19-28. Daarnaast is er nog een gedeelte dat we eigenlijk wel moeten citeren, vanwege de aparte vermelding van ‘het huis van Jozef’, of de tien stammen (Jozef was immers de vader van Efraïm): ‘En Ik zal het huis van Juda versterken, en het huis van Jozef zal Ik behouden en Ik zal hen weder inzetten; want Ik heb Mij hunner ontfermd, en zij zullen wezen alsof Ik hen niet verstoten had; want Ik ben de HEERE hun God, en Ik zal hen verhoren (...) Want Ik zal hen wederbrengen uit Egypteland, en Ik zal hen vergaderen uit Assyrië; en Ik zal hen in het land Gilead en Libanon brengen, maar het zal hun niet genoeg wezen’ (Zach. 10:6, 10.)

Dat het Turkse rijk een obstakel is voor de terugkeer van de verstrooide Joden uit het oosten en het westen is zonneklaar. Palestina is een Turkse provincie en moet aan de Turken ontnomen worden voor de Joden daarheen kunnen terugkeren als hun eigen bezit. Een blik op de kaart zal

⁷ Luther vertaalt als volgt: ‘Opdat de weg van de koningen van de opgang der zon bereid zou worden.’ Diodati vertaalt: ‘Met de bedoeling dat de weg van de koningen die komen van de opgaande zon bereid zou worden.’ En de Nederlandse vertaling luidt: ‘Opdat bereid zou worden den weg der koningen die van den opgang der zon komen zullen.’ Al deze onafhankelijke en uitnemende vertalingen komen in hoofdzaak overeen en staan dicht bij het origineel dan onze eigen vertaling.

ook duidelijk maken dat het Turkse rijk ligt tussen de landen van het oosten en het Heilige Land. Zolang deze hindernis niet is weggenomen, schijnt de terugkeer van de Joden bijna onmogelijk. Misschien zullen ze niet onmiddellijk terugkeren. Het opdrogen van de rivier bereidt slechts de weg voor de terugkeer. Het kan echter jaren duren voor die voltooid is en er schijnt alle reden te zijn om te geloven dat Babylon verwoest zal worden vóór dit gebeurt (zie Jesaja 14.)

Het volgende opvallende kenmerk van de zesde fiool is het uitgaan van de drie onreine geesten: ‘En ik zag uit den mond van den draak en uit den mond van het beest en uit den mond van den valse profeet drie onreine geesten gaan, den vorsen gelijk; want het zijn geesten der duivelen, en zij doen tekenen, welke uitgaan tot de koningen der aarde en der gehele wereld, om die te vergaderen tot den krijg van dien groten dag des almachtigen Gods’ (Openb. 16:13, 14.) Er zijn misschien maar weinig passages waarbij meer verschil van uitleg is dan het bovenstaande citaat. Dit kan ons niet alleen tonen hoe ontzettend moeilijk en twijfelachtig iedere uitleg van dit tekstgedeelte is, maar ons ook leren om zeer voorzichtig te zijn met het uitspreken van een besliste mening daarover. Laten wij met alle zorgvuldigheid en voorzichtigheid deze passage onderzoeken.

We moeten vooral nadenken over drie aspecten van deze kikvorsachtige geesten.

1. Hun ware aard en karakter.
2. Hun oorsprong.
3. Hun uitwerking en invloed.

1. Wat is dan de aard en het karakter van deze drie geesten? Drie eigenschappen zijn kenmerkend voor hen. Ze zijn duivels, onrein en kikvorschtig. Ze zijn ‘duivels’ of ‘geesten van duivelen’: ze hebben alle list, kracht en venijn van de hel. Ze zijn ‘onrein’: daarom hebben ze invloed op de vuile lusten en hartstochten van de gevallen natuur van de mens. En ze zijn ‘kikvorschtig’: ze krioelen in het duister, kwaken, planten zich voort en spugen in poelen en vijvers, de moerassen en diepten van de menselijke laagheid, snoodheid en verdorvenheid.

2. Waar komen ze vandaan? Ze komen uit de mond van de draak, van het beest en van de valse profeet. Onder de draak verstaan we de satan, onder het beest het wereldlijke en politieke Rome⁸ en onder de valse profeet het vleselijke priesterschap. Onder de drie kikvorsachtige geesten verstaan we a. *ongeloof*, b. *republicanisme* en c. *het pausdom*.

3. Wat is hun uitwerking en invloed? Laten we onze opvattingen hierover wat uitgebreider behandelen. Het is duidelijk voor allen die bekend zijn met de staat van het continent, dat deze drie elementen, als de verborgen vuren van een vulkaan, in haar boezem gisten.

a. Laten we eens kort kijken naar de eerste kikvors die, naar we geloven, symbool staat voor het *ongeloof*. Satan is zelf geen ongelovige, want hij gelooft en siddert, maar hij spuwt vanuit zijn mond godslastering en ongeloof in het hart van de mens. Hoe wijd is deze onreine geest

⁸ We moeten hier een onderscheid maken, wat doorgaans over het hoofd gezien wordt, tussen het beest en de vrouw die op het beest zit. Deze zijn net zomin hetzelfde als het paard en zijn ruiters. In Openbaring 17 zien we een vrouw die zit op een scharlakenrood beest met zeven hoofden en tien hoornen. Deze vrouw stelt de kerk van Rome voor, maar het beest staat voor de stad Rome, zoals duidelijk blijkt uit vers 9: ‘Hier is het verstand dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit.’ Het beest is het politieke Rome, de vrouw het kerkelijke Rome. Het beest met de tien hoornen werd door Daniël gezien als symbool voor het wereldlijke Romeinse rijk en het blijft nadat zijn tien hoornen de hoer met vuur verbrand hebben.

verspreid! Frankrijk, Duitsland en Italië zijn vervuld met ongeloof. In Frankrijk hebben de geschriften en de invloed van Voltaire, Rousseau en anderen de maatschappij tot in de kern aangetast. In Duitsland hebben de professoren aan de universiteiten al hun geleerdheid en onderzoek aangewend om te ontcrachten dat de Schrift een openbaring van God is. In Italië wordt het christendom, dat op één hoop geveegd wordt met het pausdom, verworpen en verafschuwde, vanwege de tirannieke regering van de roomse kerk en de levens van de priesters. In ons meer begunstigde vaderland heeft ongeloof vaste voet gekregen en zijn duizenden heimelijk of openlijk ongelovig. Niets brengt dit duidelijker aan het licht dan de invloed van auteurs als Carlyle op periodieken voor de hogere stand en de middenklasse en de verspreiding van honderdduizenden exemplaren van niet-christelijk ongefrankeerd drukwerk, dat gericht is aan en circuleert onder de lagere klassen van de maatschappij. Hier hebt u een van de kikvorsen die krioelen in het duister, kwaken en sputteren, spugen en vermenigvuldigen in bijna elk huis, net als bij dezelfde plaag in Egypte. Deze ongelovige kikvors komt uit de mond van de draak.

b. We geloven dat *republicanisme*, socialisme of chartisme⁹ – noem het zoals u wilt – de tweede kikvors is. Deze kikvors komt uit de mond van het beest, naar onze mening Rome als politieke macht, Rome als centrum van de republikeinse beweging. Omdat ze niet zien wat het beest voorstelt, schijnt de betekenis van de tweede kikvors de meeste verklaarders geheel te ontgaan. Dr. Cumming verstaat onder het beest het pausdom. Met zijn gebruikelijke volgzaamheid treedt hij hier in het voetspoor van het merendeel van de verklaarders en vooral van Eliot. Naar onze mening heeft dit echter helemaal niets met de betekenis van het symbool te maken. Wat betekenden de dieren in Daniël, waaraan het symbool werd ontleend? Geen *kerkelijke*, maar *wereldlijke* macht. Het beest met de zeven hoofden en tien hoornen staat dus niet voor Rome als kerkelijke macht, als zetel van de paus en als centrum van de katholieke godsdienst. Het symboliseert echter Rome als een wereldlijke, politieke macht, als centrum van het land Italië en als hoofd van een grote politieke beweging waaronder het hele schiereiland valt. Rome, als Italiaanse stad, eens de trotse meesteres van de wereld, is doodziek vanwege de paus. Rome, als wereldlijke en politieke macht is onderscheiden van het roomse priesterschap, monnikschap en de kerkelijke macht. Onder Rome verstaan we heel Italië, waarvan Rome de hoofdstad is. Het haat en verafschuwde de priesters: hun sluwheid en schijnheilige praat, hun huichelarij en losbandigheid, hun zwakke, slappe regering, het ontfutselen van alle familiegeheimen door de biecht, hun wreedheid en tirannie, de opoffering van elk belang aan de belangen en het gezag van de kerk. Dit alles maakt het priesterschap tot een voorwerp van verachting en afschuw voor iedere ontwikkelde Italiaan. Hiervoor zien ze één remedie: een vrije republiek. Voor hen is monarchie hetzelfde als tirannie, spionnen, politie, ketenen en kerkers. Wat is nú het ideaal van Italië? Een federale republiek met Rome als het centrum en middelpunt van eenheid. Dit is het plan van Mazzini – zijn herboren Italië. Er is nauwelijks een Italiaanse jongere te vinden die niet dag en nacht brandt van verlangen om het gehate juk van priester en vreemdeling af te werpen en een vrije burger van een vrije republiek te zijn. Dezelfde republikeinse geest broeit nu in Duitsland en Frankrijk en de uitbarsting daarvan wordt slechts tegengehouden door de ijzeren hand van de gerekruteerde legers. Zoals we weten, werd ze in 1848 in Frankrijk onderdrukt, pas nadat stromen bloed vergoten waren in de straten van Parijs. En als de Oostenrijkse en Pruisische legers er niet geweest waren, zou er in Duitsland al een republiek gevestigd zijn. Is de stem van deze kikvors

⁹ Beweging voor sociale en politieke hervormingen in het midden van de negentiende eeuw, die door revolutie het doel wil bereiken – vert.

nooit gehoord in Engeland? Wie herinnert zich niet die gedenkwaardige dag, 10 april 1848, toen zelfs het centrum van het commerciële, politieke, aristocratische Londen beefde bij de processie van de chartisten? De Bank van Engeland was bewapend en bezet als een fort, en de grootste generaal van de eeuw had al plannen gemaakt om de dreigende opstand in stromen van bloed te smoren door geschut en soldaten op te stellen op verschillende punten. Door de rijke genade van God werd de onweerswolk weggeblazen vóór er een storm losbarstte. De onreine geest waarde echter wél rond. Misschien is de kikvors nu stilletjes teruggedaan naar het moeras, maar toen werd zijn sombere gekwaak luid genoeg gehoord in de straten van Londen om menig hart met vrees te vervullen.

c. We geloven dat het *pausdom* de derde kikvors is die uit de mond van de valse profeet kwam. Dit punt verdient enig onderzoek. Zoals er altijd overeenkomst moet zijn tussen vader en zoon, wortel en steel, bron en stroom, zo moet er ook gelijkenis zijn tussen de mond en de geest die daaruit komt. Als we vaststellen wat bedoeld wordt met de valse profeet, dan zijn we een hele stap dichterbij de bepaling van de betekenis van de kikvors die uit zijn mond gespuwd wordt. Verklaarders zijn het niet eens over de macht die gesymboliseerd wordt door de valse profeet. Hij is duidelijk dezelfde als 'het beest als een lam' uit Openbaring 13:11-13: 'En ik zag een ander beest uit de aarde opkomen, en het had twee hoornen, des Lams hoornen gelijk, en het sprak als de draak. En het oefent al de macht van het eerste beest in tegenwoordigheid van hetzelfde, en het maakt dat de aarde en die daarin wonen het eerste beest aanbidden, welks dodelijke wond genezen was. En het doet grote tekenen, zodat het ook vuur uit den hemel doet afkomen op de aarde voor de mensen.' Onder dit beest in de gedaante van een lam verstaan we het vleeselijke priesterschap, beter gezegd, de priesterlijke macht, vooral in, maar niet beperkt tot kerkelijk Rome. Het is een macht die nauw verbonden is met Rome, want ze oefent de macht uit die het eerste dier had. Dat wil zeggen dat ze de wereldlijke macht heeft om haar voornemens uit te voeren, wat het kenmerk is van de kerk van Rome en dat ook eeuwenlang geweest is. De valse profeet is echter niet, zoals Dr. Gill en de meeste verklaarders veronderstellen, de paus met de geestelijkheid, kardinalen, bisschoppen, priesters, enzovoorts. Hij is er immers nog na de ondergang van de in scharlaken geklede hoer en de val van Babylon, want hij wordt tegelijk met het beest geworpen in de poel des vuurs (Openb. 19:20.) Welke macht heeft nu deze drie kenmerken:

1. Ze is nauw verbonden met Rome als wereldlijke, politieke macht, haar dienaar en meester; soms gebruikt ze Rome als instrument, dan weer zoekt ze bescherming onder haar gezag;
2. Ze woont in de kerk van Rome en oefent daar haar invloed uit; toch leidt ze een eigen leven;
3. Ze bestaat nog nadat de roomse kerk tenonder is gegaan; ze is de bezielende geest van de tempel, en daarom leeft ze nog na de verwoesting van de tempel.

Deze drie kenmerken vinden we in het beest als een lam, de valse profeet. Naar onze mening is er maar één sterke macht die deze drie kenmerken in zich verenigt en dat is het *vleselijke priesterschap*. Behalve deze drie hoofdkenmerken van het beest als een lam, komen de andere kenmerken geheel overeen met de aanspraken en daden van de priesterlijke macht in het algemeen en de roomse priesters in het bijzonder. Kijk maar naar de volgende kenmerken. Het beest komt op uit de aarde: hun vleeselijke, aardse afkomst. Het heeft de gedaante van een lam: hun vleiende zachtmoedigheid. Het heeft twee hoornen: de verdeling in wereldlijke geestelijken en ordebroeders. Het doet grote wondertekenen: hun schijnwonderen. Het doet vuur afdalen van de hemel: de vloeken die zij over kettters uitspreken. Het heeft de macht van

het eerste beest: het gebruik van de wereldlijke macht, zoals bij de inquisitie, om te vervolgen. En ten slotte geeft het leven aan het beeld van het beest: de kracht die zij Rome gegeven hebben als wereldlijke, politieke macht.

Naast deze kenmerken kijken we echter naar drie andere eigenschappen die karakteristiek zijn voor het vleselijke priesterschap.

1. Het is een *profeet*. Met andere woorden: priesters beweren met Goddelijk gezag te spreken, als Gods woordvoerder en tolk.
2. Het *misleidt* hen 'die op de aarde wonen.' Wat misleidt ons meer dan alles wat de priesters beweren!
3. Het *ademt vervolging* en wreedheid, doodt allen die ingaan tegen zijn verwaande beweringen, merkt rijken en armen als zijn slaven en bezit, en niemand die niet gehoorzaam voor hem buigt, mag kopen en verkopen.

Doorzoek Europa van de Shetlands tot de Griekse archipel, trek de geschiedenis na van de dagen van Constantijn tot nu toe. U zult maar één sterke macht vinden die al de kenmerken van de valse profeet in zich verenigt en dat is het priesterlijke gezag: tirannie over de ziel en het lichaam van de mens. Ja, het is de ergste van alle tirannieën: niet alleen moet het geweten van de mens voor hen buigen, maar ze misleiden zijn ziel en voeren hem naar de hel.

Niets is duidelijker dan dat het beest met de zeven hoofden en tien hoornen staat voor Rome.¹⁰ Omdat dit beest er nog is na de ondergang van de vrouw, en zelfs het belangrijkste instrument zal zijn van haar verdelging door het vuur, kan dit niet het pausdom voorstellen. Omdat het beest als een lam met de twee hoornen het nauwst verenigd en verbonden is met het beest met de zeven hoofden en toch nog bestaat na de ondergang van de vrouw (Openb. 19:20), moet het een macht zijn die zeer nauw met Rome verenigd is en toch het pausdom zal overleven. Waarvan kan dit gezegd worden, behalve van het *priesterlijke gezag*? Wie veronderstellen dat God hen het recht gegeven heeft om te heersen over het geweten, de beurs en het lichaam van de mens, omdat ze van boven met wetgevend, priesterlijk gezag zijn bekleed? Deze aanspraken zien we onder ons het duidelijkst bij het puseyisme¹¹, maar ze zijn niet beperkt tot het pausdom of puseyisme. We zien ze in het methodisme, in de aanspraken van Conference, onder de gewone dissenters in hun academies, kerkelijke titels en liturgische gewaden. Zelfs vinden we ze onder veel Particular Baptists, in hun verenigingen, wijdingen en andere manieren om een priesterlijk stempel op hun predikanten te drukken. Hier vinden we toetreding tot en erkenning van een geestelijke broederschap, als bij een godsdienstige vrijmetselarij. Het pausdom is niet meer dan de volledige uitoefening van dit priesterlijke gezag, dat er voor die tijd al was en ook na die tijd nog zal zijn. Het pausdom is de brulkikvors,

¹⁰ Veel verwarring is, naar wij menen, ontstaan omdat de meeste verklaarders aan drie verschillende symbolen één en dezelfde toepassing geven. Vraag naar de betekenis van het beest met de zeven hoofden en tien hoornen. Wat is hun antwoord? 'Het pausdom.' Wat is de betekenis van het beest in de gedaante van een lam met twee hoornen? Opnieuw antwoorden ze: 'Het pausdom.' Wat is de betekenis van de vrouw met scharlaken kleding, die op het beest zit? Nog steeds antwoorden ze: 'Het pausdom.' Welnu, het is niet aannemelijk dat deze drie verschillende symbolen allemaal hetzelfde betekenen. We menen dat ze drie verschillende zaken voorstellen, die wél nauw verbonden zijn, maar toch zo onderscheiden en verschillend dat drie verschillende symbolen nodig en gerechtvaardigd zijn. Het beest met de zeven hoofden en tien hoornen staat voor Rome als politieke en wereldlijke macht. Het beest als een lam met twee hoornen stelt het vleselijke priesterschap voor, in het bijzonder de roomse priesters. De vrouw die op het beest rijdt symboliseert de roomse kerk. De laatste is bijna uitgespeeld en zal onder de zevende fiool met vuur verbrand worden. Het beest en de valse profeet zullen dan meer op de voorgrond treden en hun rol spelen in een nieuwe antichristelijke gedaante tot beiden levend geworpen worden in de poel des vuurs.

¹¹ E.B. Pusey (1800-1882) was hoogleraar te Oxford. Hij streefde naar de invoering van roomse rituelen en gebruiken in de Anglicaanse kerk. Mede door zijn inspanningen werden beelden en kruisen, wijwater en misgewaden weer ingevoerd. Gegevens ontleend aan Saarberg, J.A., Der pelgrims metgezel, Houten, 1995, p. 29 – vert.

die kwaakt en spuugt in de roomse moerassen. De puseyistische priester, de methodistische predikant en de independente godgeleerde zijn slechts kikkervisjes, die zouden uitgroeien tot kikkers als het Engelse klimaat dat zou toestaan. Maar de verkillende wind van de heersende opvatting zorgt ervoor dat ze op dit moment blijven krioelen in hun kleine poelen en niet aan land kunnen gaan om tot een kikker uit te groeien.

Hier hebt u dus de drie onreine geesten. Heel Europa wemelt en krioelt ervan. Laten we een ogenblik onze aandacht op Engeland alleen richten. Kijk naar de massa's in dit land en zie hoe ze deinen en gisten. Ga naar de fabrieken, de werkplaatsen, de clubs en de verenigingen. Handel en nijverheid drijven nu massa's mensen bij elkaar. Ongeloof wordt zo doorgegeven van mens tot mens. Discussies, spot en slecht voorbeeld maken des te meer indruk door de samengestroomde massa's. Iemand die niet zou luisteren naar een ongelovig argument, of ongelovige spot van een scepticus bij zijn eigen haard zou kunnen verdragen, gaat onderuit te midden van het algemene applaus of luid gelach in het overvolle clubhuis. Onder de massa's gist het chartisme, socialisme, republicanisme, welke naam het ook draagt. Met andere woorden: de opstand tegen wet en gezag en fantastische, irrealistische dromen over de rechten van de mens. Het recht namelijk van ieder mens zonder een shilling om iemand op te zoeken die wél een shilling heeft en te zeggen: 'Ik wil mijn zesstuiverstuk dat in uw zak zit.' Deze jakobijnse geest, de geest van Tom Paine en de revolutie, werkt heimelijk onder de massa's. Deze kikker is overal te vinden in onze fabrieken en werkplaatsen. Als een plotselinge en scherpe terugslag van de huidige voorspoed in de handel, miljoenen arbeiders tot de bedelstaf zou brengen, zouden de jonge kikkers een angstaanjagend gekwaak laten horen.

Het pausdom getroost zich ook bovenmenselijke inspanningen, zowel hier als op het continent, om het verloren gezag te herwinnen. De keizer van de Fransen zit op de troon vooral dankzij de invloed van de priesters op het platteland. Zonder twijfel is hij nu de grote scheidsrechter van Europa. Hij zal zeker, voorzover hij dat kan, de priesters in de kaart spelen. Meer dan een eeuw lang is het pausdom in Frankrijk niet zo machtig geweest als op dit moment.

Maar we moeten abrupt stoppen. Het onderwerp is niet uitgeput. We zijn echter bang een te groot beroep te doen op het geduld van onze lezers en onszelf een Benjaminsportie toe te eigenen van ons beperkte rantsoen. Dan zou er op tafel geen plaats meer zijn voor gerechten die smakelijker en voedzamer zijn.

Vervolg, juli 1854

Er zijn waarheden van Goddelijke openbaring die voor een verlicht verstand boven elke discussie verheven zijn. Deze punten, die gewoonlijk van wezenlijk, fundamenteel belang zijn, kan een predikant of auteur die de gemeente van God zoekt te stichten, niet te duidelijk onder woorden brengen of te sterk benadrukken. Er zijn echter ook andere waarheden. Omdat ze minder duidelijk geopenbaard zijn, of de tijd waarop ze ten volle verstaan zullen worden, nog niet is aangebroken, zijn ze moeilijker te begrijpen en minder zeker. Predikanten en auteurs die eerbiedig willen omgaan met Gods openbaringen, moeten deze geheel laten rusten of er voorzichtig mee omgaan, zonder enige stelligheid, en zonder er een dogma van te maken. De waarheden zelf kunnen zeker zijn, omdat de onduidelijkheid niet daarin ligt of in de wijze waarop ze zijn geopenbaard. De oorzaak ligt echter in ons verstand, dat ze niet kan begrijpen of bevatten om verschillende redenen, zoals natuurlijke duisternis, gemis van Goddelijk onderwijs, ongelooft, of de kracht van het vooroordeel. Ook kunnen we vastzitten aan

traditionele interpretaties of starre volgelingen zijn van een leraar in Israël. Dit geldt vooral voor de profetische geschriften. Ze zijn niet alleen moeilijk vanwege hun symbolische taal, maar moeten bijna wel duister blijven tot hun vervulling er helder en onfeilbaar licht op werpt. Als die tijd aanbreekt, zal hun betekenis zo duidelijk zijn, dat we ons zullen verwonderen dat ze niet eerder begrepen werden.

Laten we, om onze bedoeling te verhelderen, een ogenblik veronderstellen dat een kind van God onder het Oude Testament probeerde de betekenis van Jesaja 53 te doorgronden. Voor ons die het hoofdstuk kunnen lezen in het licht van de vernedering, het lijden en de dood van de Messias, is de betekenis helder en duidelijk. We zien de Man van smarten in iedere regel getekend. Maar dat de betekenis vóór de komst van Christus zeer duister was voor de oudtestamentische heiligen, blijkt duidelijk uit de onwetendheid van de kamerling die dit hoofdstuk las en uit zijn vraag aan Filippus: ‘Ik bid u, van wien zegt de profeet dit, van zichzelf of van iemand anders?’ (Hand. 8:34)

Welnu, zoals de profetieën die van Christus’ eerste komst spraken duister waren tot de Verlosser kwam als een lijdende Jezus, zó moeten de profetieën die handelen over Zijn tweede komst duister zijn tot Hij komt als een triomferende Jezus. De profeten en de heiligen van vroeger onderzochten ‘op welken of hoedanigen tijd de Geest van Christus, Die in hen was, beduidde en tevoren getuigde het lijden dat op Christus komen zou, en de heerlijkheid daarna volgende’ (1 Petr. 1:11.) Zo is het ons beslist toegestaan om in deze laatste tijden de heilige Schriften te onderzoeken om te zien wat daarin is geopenbaard over de tweede komst van de triomferende Messias.

In ons laatste nummer eindigden we een beetje abrupt, na een poging om de belangrijkste kenmerken van de zesde fiool te ontvouwen. Toen konden we het onderwerp niet afronden. Daarom zullen we onze lezers nu nog even stilhouden bij datgene wat er nog over de zesde fiool te zeggen valt, vóór we de zevende fiool onder de loep nemen.

In verband met het onderwerp van onze recensie is het zeer opmerkelijk dat de Heere Zijn tweede komst aankondigt onder de zesde fiool, onmiddellijk na de verschijning van de drie onreine geesten. Hij zegt: ‘Zie, Ik kom als een dief’ (Openb. 16:15.) Dat wil zeggen: zoals een dief’s nachts komt, wanneer hij het minst verwacht wordt, op een tijd waarop de bewoners van het huis in diepe rust zijn, in het stilste, donkerste middernachtelijk uur, zo zal Ik even onverwachts komen in het donkerste uur van de sluimering van de kerk.

Het is eveneens opmerkelijk dat de tweede komst van Christus te berde gebracht, en als het ware ingevoegd, wordt tussen de beschrijving van de kikvorsachtige geesten en hun voorspelde einde. Er staat veel werk te gebeuren, er is veel te lijden en te doen vóór Christus zal verschijnen ‘ten anderen male zonder zonde (...) tot zaligheid’ (Hebr. 9:28.)

Wij zien in deze woorden van de Heere Jezus drie facetten.

1. Een waarschuwing.
2. Een beschrijving.
3. Een vertroosting.

1. Als een waarschuwing, die als het ware van ver klinkt, herinneren ze Zijn volk eraan dat Zijn komst naderbij komt. Er wordt een zegen uitgesproken over hem ‘die waakt en zijn klederen bewaart.’ Ook wordt echter gewaarschuwd tegen zorgeloosheid en slaperigheid,

‘opdat hij niet naakt wandele, en men zijn schaamte niet zie’ (Openb. 16:15.)¹²

2. Als een beschrijving wijzen deze woorden op de algemene onverschilligheid en diepe sluimering die over de gemeenten gekomen zijn. De nacht is immers de tijd om te slapen, het uur waarop de dief komt.
3. En als een vertroosting klinken ze vóór de grote strijd waartoe de kikvorsachtige geesten de koningen van de aarde vergaderen. Ze verzekeren de kerk van de verlossing en overwinning door haar komende Heere.

Welke moeilijkheden zich ook voordoen als we een definitieve uitleg geven aan profetische uitdrukkingen als ‘de krijg van die grote dag des almachtigen Gods’ en ‘de plaats welke in het Hebreeuws genaamd wordt Armageddon’, twee dingen zijn voldoende duidelijk.

1. Er zal een geweldige strijd gevoerd worden door de antichrist – en daaronder verstaan we iedere macht die vijandig staat tegenover Christus – om de overwinning te behalen.
2. Zijn ondergang zal plotseling, beslissend en verpletterend zijn.

Onder de zesde fiool traint de antichrist heimelijk zijn strijdkrachten. Zijn ondergang zal echter niet onder die fiool voltooid worden. Onder de zevende en laatste fiool zullen de vijanden van God voorgoed vernietigd worden.

Nu gaan we de belangrijkste kenmerken van de zevende fiool schetsen, waarvan de eerste druppels al uitgegoten schijnen te zijn. Omdat de belangrijkste gebeurtenissen echter bijna geheel in de toekomst liggen, moeten we hier zeer voorzichtig te werk gaan. Misschien is het echter niet onbelangrijk om een korte blik te werpen op de voorspelde gebeurtenissen. Een paar maanden, hooguit een paar jaar, zullen uitwijzen in hoeverre de uitleg die we proberen te geven, juist is. We kunnen de gebeurtenissen van de zevende fiool in twee groepen verdelen:

- I. De eerste druppels.
- II. De volle uitwerking.

I. Deze eerste druppels omvatten: 1. De *plaats* waar de fiool wordt uitgegoten. 2. De *stem* die klinkt als de fiool wordt uitgegoten.

1. De *plaats waar de zevende fiool wordt uitgegoten* vraagt onze aandacht. Dit is *de lucht*. ‘En de zevende engel goot zijn fiool uit in de lucht’ (Openb. 16:17.) Dit kan wijzen op wereldwijde verspreiding en wijdverbreide invloed en, zoals we spoedig zullen aantonen, ook doelen op een meer zichtbare en letterlijke uitwerking. De zesde fiool werd vooral plaatselijk uitgegoten – de grote rivier Eufraat. De zevende fiool is echter algemener. Ze wordt immers uitgegoten in de lucht, die overal aanwezig is. Onmiddellijk worden de oordelen, alom en snel, verspreid naar elke plaats. Zonder enige hindernis worden zeeën en continenten overgestoken en landen, ver weg en dichtbij, doorkruist met de snelheid van de wind. Kijken we naar de wijde verspreiding en invloed, dan vloeit het einde van de zesde fiool over in het begin van de zevende. In de zesde fiool gaan de geesten van de duivelen (en wat is een geest anders dan lucht?) uit tot de koningen van de aarde en de hele wereld. Als Gods oordelen een plaats krijgen in de ene fiool, verdwijnen ze uit de andere, gedragen op de vleugels van de wind. Naast deze belangrijke opvatting van de wijde en algemene verspreiding van de inhoud van de zevende fiool, wordt er schijnbaar een andere gedachte opgeroepen, zoals we hierboven al

¹² Waarschijnlijk vinden we hier een verwijzing naar een gebruik dat door rabbinale schrijvers genoemd wordt, namelijk dat de tempelwachter elke nacht met brandende toortsen de ronde deed. Als hij een leviet slapend aantrof, sloeg hij hem met zijn staf en stak zijn kleren in brand.

lieten doorschemeren. Het valt niet te ontkennen dat de lucht zelf sinds kort de kiemen van ziekte en dood bevat, of zelfs besmet is. Die geheimzinnige ziekte, cholera, schijnt bijna alleen door de lucht overgebracht te worden. De ziekte raast door Azië en Europa, alsof ze door de wind wordt meegevoerd. De cholera bereikt Hamburg. Na enkele dagen volgt een uitbraak in Sunderland of Newcastle, alsof de wind de ziekte meevoert over de Noordzee. De meedogenloze vernietiger raast dan door naar Ierland. Nadat hij daar zijn honger heeft gestild in de smerige huisjes, spoedt hij zich over de brede Atlantische Oceaan naar Canada en de Verenigde Staten. Doet dit niet sterk denken aan de druppels van de zevende fiool in de lucht? Deze verwoestende invloed is ook niet beperkt tot het menselijk lichaam.

De ziekte van de wijnstokken, *oidium*, heeft ruwweg de laatste twee jaar de druiven aangetast en ook bedorven in de mediterrane eilanden, Spanje, Portugal, Frankrijk en andere landen. Duizenden zijn geruïneerd. Deze ziekte schijnt vooral via de lucht verspreid te worden, als dat niet de eerste oorzaak is.

In één nacht, in de maand augustus van het jaar 1846, doorkruiste een fatale ‘windvlaag’ Ierland in de lengte en de breedte. Het resultaat was dat de groeiende aardappels die, ik citeer de woorden van een ooggetuige, de dag ervoor nog ‘als kruisbessenstruiken overeind stonden’, de volgende morgen slap waren en het loof lieten hangen. Een paar dagen later verspreidden ze de stank van de verrotting. Wetenschappers komen met hun microscopen en spreken heel geleerd over schimmel, uitgeputte planten, verkeerde grond en te veel mest. Het blad dat in één nacht werd aangetast, vertelt echter zijn eigen verhaal en wijst de lucht aan als de bringer van de verwoestende kwaal. De fiool van toorn die zo in de lucht werd uitgegoten, vaagde in een enkele nacht het voedsel van een volk weg. Ondanks de edele hulp van het belasterde en slecht beloonde Engeland, dat zelf getroffen was door een soortgelijke plaag, stierven hierdoor bijna een miljoen Ieren door knagende honger, of door zijn onafscheidelijke en meer fatale metgezel, de koorts. Als de lucht zelf niet besmet is of drager is van de kwaal, waar komt dan de algemene en alom gehoorde roep om sanitaire maatregelen vandaan? Waarom worden overal begraafplaatsen gesloten en riolen aangelegd? Waarom wordt het water uit de steden afgevoerd en wordt er gezorgd voor zuiver water? Er is duidelijk een oorzaak voor deze algemene roep. Al deze kwaden, zoals vuile riolen en slechte afvoer, waren er vroeger ook, zonder dat het levens kostte. De reden is duidelijk dat de lucht ziekte en dood meevoert, zoals nooit tevoren. Hoezeer de wetenschap dit ook probeert te verklaren op grond van natuurlijke oorzaken, het feit blijft hetzelfde. Sinds kort is de lucht het instrument van verwoesting geworden.

2. Onmiddellijk na het uitgieten van de zevende fiool in de lucht klonk er ‘een grote stem uit den tempel des hemels, van den troon, zeggende: Het is geschied’ (Openb. 16:17.) Het was alsof de hemel zelf de handeling goedkeurde en de daad toejuichte als het laatste bedrijf van het snel naderende oordeel. Openbaring 10:5-7 kan licht werpen over deze woorden: ‘En de Engel Dien ik zag staan op de zee en op de aarde, hief zijn hand op naar den hemel; en hij zwoer bij Dien Die leeft in alle eeuwigheid, Die den hemel geschapen heeft en hetgeen daarin is, en de aarde en hetgeen daarin is, en de zee en hetgeen daarin is, dat er geen tijd meer zal zijn; maar in de dagen der stem des zevenden engels, wanneer hij bazuinen zal, zo zal de verborgenheid Gods vervuld worden, gelijk Hij Zijn dienstknechten, den profeten, verkondigd heeft.’

Onder de zevende trompet vallen de zeven fiolen. Als de eerste toon van die trompet klinkt, zal ‘de verborgenheid Gods vervuld worden’ (Openb. 10:7.) En als de eerste druppels van de zevende fiool worden uitgegoten, roept de stem: ‘Het is geschied’ (Openb. 16:17.) ‘De

verborgenheid Gods', dat wil zeggen dat de goddeloosheid de overhand zal hebben, de heiligen zullen lijden en de goddelozen zullen triomferen. Die verborgenheid deed de zielen van hen die gedood waren, uitroepen van onder het altaar: 'Hoe lang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen, die op de aarde wonen?' (Openb. 6:10.)

Dit is inderdaad een verborgenheid die vanaf de dagen van Job en Asaf Gods heiligen heeft verward en gekweld. 'O HEERE, hoe lang zullen de goddelozen van vreugde opspringen?' Dit is de smartelijke kreet van duizenden geweest! Op die klacht geeft God antwoord, als de stem uit de hemel roept: 'Het is geschied.' Voor die fiool helemaal is uitgegoten, zal de Heere 'verderven degenen die de aarde verdierven' (Openb. 11:18) en dan het rijk van gerechtigheid en vrede inluiden.

Vanuit profetisch oogpunt, zijn de gevolgen van de fiool zo zeker dat het uitgieten voltooid schijnt, zodra de eerste druppels uitgegoten worden. De woorden 'Het is geschied' worden daarom aan het begin gesproken. Strikt genomen is dit echter het slotwoord.

II. Nu komen we echter bij de *volle uitwerking* van de zevende fiool. Hieronder vallen enkele onderscheiden en opvallende gebeurtenissen.

1. De eerste is: 'En er geschiedden stemmen en donderslagen en bliksemen' (Openb. 16:18.) Dit zijn natuurlijk figuurlijke en symbolische uitdrukkingen voor aardse gebeurtenissen, die daarmee een parallel of overeenkomst hebben. Zal men het bizar of overdreven van ons vinden, als we deze symbolen toepassen op gebeurtenissen die zich afspelen? Ze schijnen te wijzen op stormen en beroering in de politieke sfeer. Boze stemmen en luide kreten zullen gehoord worden. Het oorlogsgeschut zal donderen en bliksemen. De tekenen van een naderende storm zullen gezien en gehoord worden in de lucht. Staan deze dingen niet voor de deur en gebeuren ze niet onder onze ogen? Wat brengt heel Europa nu in beroering? Is het niet de naderende storm in de Baltische en Zwarte Zee? Bijna veertig jaar lang is het hoerageroep van de soldaten en matrozen van Engeland niet gehoord. Er is niemand die niet weet wat dit geroep betekent. De kracht van de verwoesting is schrikbarend toegenomen sinds de laatste oorlog. En het is beangstigend om te bedenken welke donder en bliksem Napier met zich meevoert. We zullen niet bij hoog en laag volhouden dat dit de juiste interpretatie is, maar het lijkt ons zeer waarschijnlijk.

2. De volgende gebeurtenis schijnt vooral in de toekomst te liggen, hoewel mogelijk de eerste trillingen ervan gevoeld werden in februari 1848. Het is 'een grote aardbeving, hoedanige niet is geschied van dat de mensen op de aarde geweest zijn, namelijk een zodanige aardbeving en zo groot' (Openb. 16:18.) Onder aardbeving verstaan we niet een letterlijke beweging van de aarde, maar een zedelijke beroering, die in aard en uitwerking lijkt op dat natuurverschijnsel. Met andere woorden, we verstaan onder dat zeer veelzeggende symbool een politieke revolutie. Dit is de term die door geschiedschrijvers, zoals Alison, toegepast wordt op de eerste grote Franse Revolutie, die uitbrak aan het eind van de vorige eeuw. En inderdaad kon er geen beeld gebruikt worden dat in één woord duidelijker de brede beroering en verwoestende gevolgen schildert. Hoe vreselijk was de schok en de beroering in heel Frankrijk van het Kanaal tot de Middellandse Zee! Hoe viel de troon van de koningen, die duizend jaar had gestaan, met één klap die in heel Europa werd gevoeld! In één nacht werden aan de oude gallicaanse kerk al haar landerijen, tienden en bezittingen ontnomen. En de oude adel, de eerste in Europa, werd beroofd van haar eretekenen en titels. De edelen werden in ballingschap

gestuurd, of kwamen ellendig om in gevangenissen en op het schavot! Een letterlijke aardbeving, zoals te Lissabon en Aleppo, zal in enkele minuten een stad verwoesten en duizenden verpletteren onder de prachtigste gebouwen. Maar welke schokken van de grond waarop wij lopen hebben ooit een verwoesting veroorzaakt die te vergelijken is met de eerste Franse Revolutie? Als dit dus het profetische symbool is van de revolutie, dan kan er onder de zevende fiool een politieke beroering verwacht worden, veel breder en verschrikkelijker zelfs dan de revolutie waarvan Frankrijk getuige was aan het eind van de vorige eeuw. Wat gaat vooraf aan een natuurlijke aardbeving? Verborgene vuren die opgesloten zitten in het hart van de aarde zoeken een uitweg. En is dit niet kenmerkend voor het Europese continent nu? We weten heel goed dat Italië in rep en roer is, vol vulkanische vuren van haat jegens Oostenrijk en het verlangen naar vrijheid en onafhankelijkheid. Duitsland, dat door legers wordt onderdrukt, in rivaliserende koninkrijken verdeeld is en voor Rusland buigt, hunkert naar een sterk en verenigd vaderland. In Hongarije en Polen wordt opstand alleen onderdrukt door de ijzeren hiel van de tirannie. En Frankrijk, de grote fabriek van revoluties, zou bijna onvermijdelijk vlam vatten, als de huidige keizer van de troon gestoten werd door dood, moord of verbanning. Als we de tekenen van de zevende fiool dus goed lezen, kunnen we een verschrikkelijke revolutie verwachten. Zeer waarschijnlijk zal deze ontketend worden door twee van de drie onreine geesten die we in ons laatste nummer verklaard hebben, zo niet door de gezamenlijke actie van allen. Ongeloof en republicanisme waren de belangrijkste oorzaken en bewerkers van de eerste Franse revolutie. Het karakter en de aard daarvan is immers rebellie. Ongeloof kant zich tegen het gezag van God, republicanisme verzet zich tegen het gezag van de mens. We mogen verwachten dat ze opnieuw op een soortgelijke manier zullen handelen. Dan zou zelfs het pausdom niet aarzelen om hen te helpen, als het enige hoop had om zo zijn belangen te bevorderen.

Omdat de overige gebeurtenissen van deze fiool meer aandacht en langere overdenking vergen dan we ze hier in de beperkte ruimte kunnen geven, moeten we dat onderzoek bewaren voor een volgend nummer.

Vervolg, augustus 1854

Het getal zeven is in de hele Schrift een mystiek, we kunnen bijna zeggen een heilig getal. Zoveel voorbeelden zullen zich aan onze lezers opdringen, dat we geen ruimte hoeven te vullen met het bewijzen van datgene wat heel duidelijk is. Naast het mystieke karakter, is het belangrijkste aspect, het onderscheidende kenmerk dat het wijst op volmaaktheid. Een aantal voorbeelden zal alle twijfel en verdeeldheid hierover wegnemen. In zes dagen schiep God de hemel en de aarde. Op de zevende dag rustte Hij, Zijn werk was voltooid. Zes dagen lang trokken de zeven priesters met de zeven bazuinen rond de stad Jericho. De muren stonden nog overeind, het werk was nog niet klaar. Maar op de zevende dag trokken ze zeven keer om de stad heen en de zevende keer bij de zevende trompetstoot, stortten de muren in. Toen was het werk voltooid. Zes keer ging Naäman onder in de Jordaan. De melaatsheid bleef. Hij ging voor de zevende keer onder en zijn vlees kwam weer gelijk het vlees van een kleine jongen en hij werd rein. Hij was volkomen genezen. Zo zijn er symbolisch in het boek Openbaring zeven trompetten, zeven donderslagen, zeven zegelen en zeven fiolen; dit alles wijst erop dat het doel bereikt en de daad voltooid is. Zoals we al eerder geopperd hebben, vallen onder de zevende trompet de zeven fiolen, zogezegd de zeven tonen van de laatste trompet. De zevende fiool is dus de laatste stoot van de laatste trompet. De zeven fiolen zijn dus de zeven laatste oordelen van God, die de maat van zijn toorn vol maken en zullen verderven degenen die de aarde

verdierven, zoals we lezen: ‘En ik zag een ander groot en wonderlijk teken in de hemel, namelijk zeven engelen, hebbende de zeven laatste plagen; want in deze is de toorn Gods geëindigd’ (Openb. 15:1.)

We pakken ons onderwerp weer op met een poging om de betekenis te bepalen van de belangrijkste gebeurtenissen van de zevende fiool die ons nog resten.

U zult zich herinneren dat we de gebeurtenissen van de zevende fiool in twee groepen verdeelden: 1. de eerste druppels; 2. de volle uitwerking. De volle uitwerking beschouwen we vooral als toekomstig en daarom geven we onze uitleg daarover met enige mate van aarzeling. Als onze voorgevoelens alarmerend zijn, moet u bedenken dat de oordelen van de zevende fiool waarschijnlijk erger zullen zijn dan die van alle vorige fiolen, omdat de maat van Gods toorn dan vol is, en de toorn die uitgegoten zal worden in zekere zin in verhouding staat tot de misdaden die gestraft zullen worden, en de totale verwoesting die dan plaats zal vinden. De opvatting die wij huldigen is vrij van innerlijke tegenspraak en evenmin strijdig met de Schrift en de tekenen der tijden, drie belangrijke overwegingen. In zoverre is er harmonie, maar we houden in gedachten, en willen graag dat onze lezers dat ook doen, dat iedere uitleg van gebeurtenissen die op zo’n duistere wijze zijn aangeduid en nog begraven liggen in een donkere, onbekende toekomst, uiteraard heel onzeker is.

We hebben al nagedacht over de eerste twee geschetste gebeurtenissen, die horen bij de volle uitwerking van de zevende fiool. De ‘grote aardbeving’ was het punt waar we abrupt stopten. Deze aardbeving is op zich en in uitwerking de belangrijkste gebeurtenis van de zevende fiool. De andere gebeurtenissen zijn daarvan vooral afhankelijk of vloeien daaruit voort. Daarom zullen we de draad weer oppakken en daar wat uitgebreider bij stilstaan.

2. (vervolg) Een aardbeving is, zoals we al hebben geopperd, het profetische symbool voor *revolutie*. Zo verklaart de apostel ‘het schudden van de aarde’ als ‘de verandering der beweeglijke dingen’; met andere woorden dat alles wat de schok niet kan weerstaan, instort en verdwijnt. Dit is precies wat een revolutie doet; en de overeenkomst met een aardbeving ligt vooral in het verwoestend karakter. Ze ontwricht de samenleving en aloude instellingen wankelen en storten in door al het tumult en al de deining. Maar als dit al geldt van gewone revoluties, wat moeten we dan niet verwachten van de revolutie die nog komt en misschien al voor de deur staat? Want de revolutie die voorzeggd is onder de zevende fiool, is de ergste die de aarde ooit heeft meegemaakt. ‘En er geschiedde een grote aardbeving, hoedanige niet is geschied van dat de mensen op de aarde geweest zijn, namelijk een zodanige aardbeving en zo groot’ (Openb. 16:18.) Let er dan op dat deze laatste beroering in de maatschappij in geweld, duur en uitwerking elke revolutie zal overtreffen die ooit heeft plaatsgevonden sinds er mensen op de aarde waren. Europa is getuige geweest van twee grote revoluties, die gepaard gingen met bergen van misdaad en zeeën van bloed. De ene was de invasie van de noordelijke volkeren, meer dan duizend jaar geleden, waardoor het oude Romeinse rijk uiteenviel. De andere was de eerste Franse Revolutie, aan het eind van de vorige eeuw. Geschiedschrijvers hebben hun best gedaan om de verschrikkingen van deze twee geweldige revoluties te beschrijven, maar het ontbrak hen aan woorden om ze te tekenen. Maar als we de woorden van de profetie geloven, zal de revolutie onder de zevende fiool deze revoluties evenzeer overtreffen, als zij de kleinere overtroffen. Zoals we spoedig zullen aantonen, zal deze revolutie zich over heel Europa verspreiden en elk deel van het oude Romeinse rijk treffen. We hebben geen gegevens om de duur ervan precies te berekenen, maar in zwaarte, omvang en uitwerking, moet hij verschrikkelijk zijn, want het zal de grootste zijn sinds er mensen op de

aarde waren.

Behalve de stem van de profetie wijzen de tekenen der tijden, waarvoor wij de ogen niet kunnen sluiten, naar precies dezelfde beroering. Om twee redenen kunnen we niet op dit deel van de kwestie ingaan, hoewel dit het helderste licht werpt op de geïnspireerde bedreigingen.

1. Omdat politieke discussies ongeschikt zijn voor deze pagina's. 2. Omdat het zo'n veelomvattend onderwerp is. Misschien mogen we er toch terloops enkele woorden aan wijden, hoewel het pagina's zou kosten om te tonen hoe alles de weg bereidt voor een verschrikkelijke ontwrichting van de maatschappij in heel Europa. De toename van de bevolking, de armoede en ellende die overal welig tiert, de onderdrukking door gewapende regeringen, de spionnen en politie van de staten op het vasteland, de zeer snelle verspreiding van informatie, de snelheid van reizen en communicatie, de energie en bedrijvigheid overal: dit zijn niet alleen wegbereiders, maar hierdoor hoopt ook het buskruit op. De heersende tendens is de samenvoeging van de grote Europese gemeenschappen, zodat ze een eenheid vormen van denken, voelen en handelen. Politici die niet weten van de verdorvenheid van de menselijke natuur en de macht en list van satan dromen dat een volkomen eenheid en versmelting van afzonderlijke nationaliteiten tot een groot volk welhaast een millennium van voorspoed en geluk zou inluiden. We geven toe dat vanuit politiek oogpunt een dergelijke gebeurtenis zeer wenselijk zou zijn, als vrede en eensgezindheid daardoor gegarandeerd zouden worden. Maar kijken we naar de menselijke natuur, zoals deze is, en naar de jaloezie en onenigheid die overal de overhand hebben, dan zal het alleen maar slechter worden voor iedereen, naarmate de volkeren meer toenadering zoeken. Eenheid versterkt alleen de goddeloosheid. Buskruit wordt niet veiliger als je er dichterbij komt. Twistzieke mensen kunnen hun kalmte niet beter bewaren als zij elkaars burens zijn. Hoe dichterbij de korenhoop, hoe groter het vuur. Hoe hechter de banden en hoe intensiever de communicatie tussen de Europese volken, hoe meer sympathie voor de revolutie en hoe groter de verspreiding. Verstrooide ledematen kunnen afzonderlijk lijden, maar ledematen die in één lichaam verenigd zijn, lijden van het hoofd tot de voeten en de pijn en ziekte van één lid worden door het hele lichaam gevoeld. Daarom kijken we met argwaan naar de huidige tendens tot grotere eenheid onder de volken en voorspellen dat dit tot de verschrikkelijkste kwaden zal leiden. Zoals de oorlog de ontdekkingen van de vrede gebruikt om de wapens des te dodelijker te maken, zo zal de revolutie de middelen tot eenheid onder de volken aangrijpen als twistappels. De duivel is nooit een sluwere duivel dan wanneer hij komt als Judas Iskariot, en komt met de kus van de vrede.

Als we dus letten op de tekenen van de tijd in verband met de gebeurtenissen van de zevende fiool, dan zal het zeer bijzondere karakter van deze revolutie haar in onze ogen tot de verschrikkelijkste maken die we ooit hebben gekend. Burgeroorlog is de ergste oorlog en klassenstrijd de ergste burgeroorlog, want die bereikt bijna iedere haard. Hier zien we de kracht en betekenis van het profetische symbool. Zoals een letterlijke aardbeving de diepste lagen optilt, in grote wanorde laat neerkomen en verschuift en zelfs vaak leidt tot een uitbarsting van vlammen en lava van de vulkaan, zo zal het ook gaan bij de dreigende revolutie. Naar onze mening zal dat de opstand van de massa zijn – van de arbeiders geholpen door de bevolking van de grote steden – tegen de middenstand en de hogere klasse. De mensen hebben hun kracht nog nooit gekend, maar dagelijks leren ze die beter kennen. Een kloof die iedere dag breder en dieper wordt, scheidt de werkende klasse van de rest van de samenleving. De rijken worden rijker, de armen armer. Er worden enorme fouten gemaakt aan beide zijden. Trots en onderdrukking kenmerken de eerste groep, jaloezie en wrok de laatste. Maar het zal een vreselijke dag zijn voor de maatschappij als de massa's zich verenigen en hun krachten

bundelen. Voor een woedende massa, een razende menigte, moet alles schipbreuk lijden. Stel u voor dat handel en commercie lam gelegd worden. De armoede en nood stijgen bij duizenden tot aan de lippen. Een revolutionaire geest krijgt het volk in zijn grip. De mensen worden aangevoerd door vermete en gewetenloze leiders. Ze hebben wapens in handen en de soldaten sympathiseren met de klasse waaruit ze komen. Al deze gebeurtenissen zijn niet onwaarschijnlijk en de afloop zou ons wel met afgrijzen mogen vervullen! We hebben ons al een flauwe voorstelling gemaakt van deze revolutie, als het inderdaad de opstand van de werkende klassen zal zijn, zoals wij geloven. Wie de geschiedenis leest, zal dit afgeschaduw zien in de opstand van Jack Cade en Wat Tyler¹³ in Engeland, in de Jacquerie van Frankrijk¹⁴ en in de opstand van de Duitse boeren in de dagen van Luther. Anderen kunnen zich de rellen van Lord George Gordon in 1780¹⁵ voor de geest halen, de branden te Bristol in 1831¹⁶ en de verwoesting van dorsmachines in 1830¹⁷. Het schrikbewind van de eerste Franse revolutie vertoont hiermee ook wel overeenkomsten. Dit schrikbewind zal zich echter over heel Europa uitstrekken en iedere troon en elke instelling wegvagen.

3. De volgende gebeurtenis van de zevende fiool zal het gevolg zijn van deze vreselijke en wijdverbreide revolutie: ‘En de grote stad is in drie delen gescheurd’(Openb. 16:19.) Met ‘de grote stad’ wordt niet de stad Rome, maar het kerkelijke rijk bedoeld. ‘De grote stad’ is Babylon, zoals de engel aan Johannes vertelde. ‘En de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde’ (Openb. 17:18.) Het zwaartepunt van de aardbeving zal, naar wij geloven, het roomse Europa treffen, dat wil zegen de staten op het vasteland die de rooms-katholieke godsdienst aanhangen. Bij een letterlijke aardbeving hebben we een centrale schok en verder verwijderde bevingen. In het jaar 1755 werd Lissabon verwoest door een aardbeving. Daar was de centrale schok. Maar op het hele schiereiland, en zelfs op de verre kusten van Frankrijk en Italië werden de bevingen gevoeld. Zo geloven we dat de rooms-katholieke staten van Europa het centrum van de schok zullen zijn. Maar de bevingen zullen de hele roomse wereld treffen. We kunnen niet zeggen dat kerkelijk Rome heerst over Groot-Brittannië. Daarom mogen we hopen dat ons land gevrijwaard zal blijven van de volle schok, hoewel de verwoestende bevingen ons, zoals we spoedig zullen aantonen, in geen geval voorbij zullen gaan. Mensen kunnen niet zonder regering, en massa’s komen altijd onder het juk van hun leiders. Nadat de schok van de aardbeving voorbij is, zullen daarom uit de puinhopen drie grootmachten verrijzen, want de grote stad of kerkelijk Rome zal ‘in drie delen gescheurd’ worden. We aarzelen om onze mening te geven en uit te spreken wat deze drie machten zullen zijn. De aardbeving zal Europa helemaal veranderen en daarom kunnen we uit de huidige staat van zaken niet afleiden hoe de toekomst er waarschijnlijk uit zal zien. Er zijn echter twee dingen die de revolutie niet kan veranderen: 1. Taal en ras, 2. Natuurlijke, geografische grenzen. Daarom zijn we geneigd te denken dat hier Frankrijk, Duitsland en Italië worden bedoeld, zeer waarschijnlijk als sterke republieken. Als de

¹³ Jack Cade was een van de leiders van het oproer van de Kentse boeren tegen de zwakke regering van Koning Henry IV, oneerlijke belastingen en corruptie in 1450. W. Tyler was de leider van de Engelse Boerenopstand van 1381 – vert.

¹⁴ Opstand van de boeren tegen de adel in het noordoosten van Frankrijk in 1358 – vert.

¹⁵ Op 2 juni 1780 trok een menigte onder leiding van Lord Gordon naar het parlement om een petitie aan te bieden tegen de ‘Catholic Relief Act’. Een oproer volgde, waarbij enorme schade werd aangericht en 500 slachtoffers vielen – vert.

¹⁶ Op 31 oktober 1831 waren er hevige rellen in Bristol vanwege het verwerpen van de ‘reform bill’ door het House of Lords. Meer dan 100 huizen werden verbrand, waaronder het paleis van de bisschop. Gevangenen werden bevrijd. Soldaten vielen de massa aan; honderden werden gedood of raakten gewond – vert.

¹⁷ In de zomer van 1830 ontstonden als gevolg van lage lonen, slechte oogsten, bedroevende woonomstandigheden en waarschijnlijk ook vanwege de introductie van de dorsmachine overal rellen. Hierbij werden fabrieken en machines verwoest en in brand gestoken – vert.

revolutie door de massa wordt ontketend, heeft een andere vorm van staatsbestuur geen kans van slagen. We zouden graag met Dr. Cumming denken dat het oude Engeland een van deze drie machten zal zijn. Er zijn wél passages die erop schijnen te wijzen dat ze nog steeds een grote zeemacht zal zijn (Jes. 60:9; Dan. 11:30.) Een gebeurtenis van de zevende fiool, waarover we spoedig zullen spreken, maakt die conclusie echter zeer onwaarschijnlijk.

4. De volgende gebeurtenis, die ook het onmiddellijke gevolg van de aardbeving is, is de val van de steden: ‘En de steden der heidenen zijn gevallen’ (Openb. 16:19.) Dit wijst op de val van alle gevestigde kerken. Een stad is een passend symbool voor een gevestigd instituut. Het bestaan ervan wijst op een blijvende, vaste woonplaats en is daarom een goed symbool voor een instituut dat gevestigd is, een plaats gekregen heeft en een intern bestuur heeft. Daarom dient de val van de steden als symbool voor de val van de gevestigde kerken in heel Europa. Er is een duidelijk verschil tussen ‘de grote stad’ en ‘de steden der heidenen.’ ‘De grote stad’ schijnt een aanduiding te zijn voor dat deel van het Romeinse rijk, waar het pausdom *nu* vooral de overhand heeft. De uitdrukking ‘de steden der heidenen’ heeft een grotere reikwijdte en geeft die delen van het oude Romeinse rijk aan die zich bevrijd hebben van het paapse juk. Hiertoe behoren dus Engeland, Holland, Pruisen, de protestantse kantons van Zwitserland, kort gezegd alle naties van het oude West-Romeinse rijk. We kunnen verwachten dat de kerken van Engeland, Ierland en Schotland verwoest zullen worden bij deze grote aardbeving. En als het woord ‘steden’ ook maatschappelijke instituten insluit, zou deze schok ook de ondergang kunnen betekenen van de kroon en de aristocratie.

Mogelijk zullen zij die hun land liefhebben, vragen: ‘Waar zal Engeland zijn en wat zal er van Engeland worden tijdens deze grote beroering?’ Het is inderdaad moeilijk om een antwoord te geven op zo’n vraag. Profetie specificereert geen kleine details en afzonderlijke landen. Slechts de grote lijnen en de algemene gevolgen worden geschetst. We lieten al de hoop doorschemeren dat de grootste schok van de aardbeving ons bespaard zal blijven. Toch kunnen we niet nalaten die ene uitdrukking toe te voegen die ons heel belangrijk schijnt. Het is immers een gevolg van deze vreselijke en wijdverspreide beroering dat ook ons geliefde land treft.

5. Ook de vijfde gebeurtenis van de zevende fiool vergt een korte overdenking: ‘En alle eiland is gevloeden, en de bergen zijn niet gevonden’ (Openb. 16:20.) Dit moeten we natuurlijk niet letterlijk opvatten. Het aanzien van de aarde zal niet veranderen. Engeland, het eiland, zal niet vlieden in de diepten van de Atlantische Oceaan, evenmin zullen de Alpen en de Pyreneeën in de vlakte verzinken. Mogelijk zal Engeland, als geïsoleerde macht, echter niet langer zijn wat ze nu is: een onafhankelijke natie. Misschien zal ze zo verbonden zijn met het continent, hetzij door bondgenootschappen, hetzij als deel van een grote republiek, dat ze haar huidige geïsoleerde positie als Koningin van de Zeeën op haar door oceanen omgeven eiland zal kwijtraken. Stoom en elektriciteit, en ook haar huidige bondgenootschappen hebben haar al met het continent verbonden. Als heel Europa republikeins wordt, zal Engeland zich mogelijk zo verbroederen met de drie grote machten, dat ze nauwelijks haar onafhankelijke positie kan handhaven. Het is juist deze uitdrukking die het verband met de grote aardbeving laat zien. Het overstromen van eilanden en vlak worden van bergen zijn immers vaak gevolgen van die natuurlijke schok. Uit deze uitdrukking maken wij dus op dat er een verandering zal zijn in de toestand van Engeland die even groot is, als de overgang naar een Engeland dat geen eiland meer is. Zo zullen ook de ‘bergen’ die nu de Europese volken scheiden, ‘niet meer gevonden worden.’ Toen Lodewijk XIV zijn kleinzoon op de troon van Spanje zette, zei hij: ‘De

Pyreneeën bestaan niet meer.’ Hij bedoelde natuurlijk niet dat de bergen die Frankrijk en Spanje scheiden, echt vlak geworden waren, maar dat de grenzen die een scheiding vormden tussen beide volken, er niet meer waren. Wat een commentaar bij de woorden: ‘De bergen zijn niet gevonden’! Deze grenzen worden voor het overgrote deel intact gehouden door de jaloezieën van de grote vorstenhuizen, die zich door verschillende nationaliteiten moeten omgeven om hun tronen, en zelfs bijna hun voortbestaan veilig te stellen. Maar deze verschrikkelijke aardbeving, die alle tronen zal wegvagen mét de onderlinge jaloezieën, zal de huidige grenzen die volk van volk gescheiden houden, van de kaart vegen.

Onze uitleg van dit punt en andere punten schijnt misschien willekeurig en onzeker te zijn. Maar welke andere opvatting schijnt wel te stroken met het symbool of de context? Het symbool kan niet letterlijk genomen worden, want dan heeft het geen enkele betekenis. Het verdrinken van een eiland of het wegzakken van een berg heeft, letterlijk beschouwd, geen betekenis. Niemand veronderstelt dat er een echte fiool is, zodat de engel werkelijk een gouden drinkbeker gevuld met een brandende stof in zijn hand houdt. Evenmin kunnen we geloven dat hier echte eilanden en bergen zijn bedoeld. Nee, dit zijn profetische symbolen, die om een zedelijke en figuurlijke uitleg vragen. De verklaring die wij hebben gegeven, levert mogelijk wel moeilijkheden op. Toch denken we dat die het meest strookt en overeenkomt met de Bijbel.

6. De volgende grote gebeurtenis is de plaag van de hagel: ‘En een grote hagel, elk als een talentpond zwaar, viel neder uit den hemel op de mensen; en de mensen lasterden God vanwege de plaag des hagels; want deszelfs plaag was zeer groot’ (Openb. 16:21.) We moeten steeds in gedachten houden dat de taal hier uiterst symbolisch is. Er is geen sprake van een letterlijke hagelstorm met stenen die elk een talent zouden wegen, niet minder dan een halve centenaar.¹⁸ En als zoiets letterlijk gebeurde, wat zou dan het gevolg zijn in zedelijk opzicht? Zo’n bui zou letterlijk veel vernielen en verwoesten, waar hij viel, maar als hij overgetrokken was, zouden er geen blijvende gevolgen zijn, die de staat van de volken zouden beïnvloeden. Wat moeten we er dan onder verstaan? Of wat betekent het symbool waarschijnlijk? Waar komt de hagel vandaan? Uit de koude, ijzige streken in het noorden. We zien de hagel dus als een symbool voor de invasie uit het noorden. Wat is dan waarschijnlijker dan een Russische invasie in Europa? Dit is altijd het hoogste ideaal geweest in Rusland, van de keizer tot de geringste knecht.

De verovering van Europa is altijd het einddoel van Rusland geweest. Dit was de erfenis die Peter de Grote zijn opvolgers naliet. Of de gepubliceerde wilsbeschikking vervalst is of niet, één ding is heel duidelijk. De middelen die hij heeft aangewezen voor de verovering van Europa zijn nauwgezet gebruikt. Maar per slot van rekening is het niet deze of die tsaar, maar juist de geografische positie van het Russische rijk, middenin de bevroren vlakten van het barre noorden, waardoor het verlangen gewekt wordt naar de warme, vruchtbare vlakten van het zonnige zuiden. Velen geven de heersende tsaar alle schuld van de huidige oorlog. Dit is echter een vergissing, omdat hij slechts het instrument is, en in dit geval zelfs dwaas en voorbarig, om een nationaal verlangen te verwezenlijken. Als de tsaar Rusland is, is Rusland de tsaar. Nicolaas verwezenlijkt niet alleen zijn eigen persoonlijke ideaal, maar treedt op als vertegenwoordiger van Rusland. Als hij morgen gewurgd zou worden, zoals zijn vader Paul, zou dat uiteindelijk de opmars van Rusland in Europa niet tegenhouden. Net zomin als het afbreken van een brok ijs een gletsjer in zijn gang zou stuiten, of het scheppen van een kop

¹⁸ Een Engelse centenaar weegt 50,8 kg - vert.

water uit het Eriemeer de Niagarawatervallen zou doen opdrogen. De macht van de tsaar is de macht van Rusland verenigd in één man, zoals de stem van de tsaar slechts de verenigde stem van de hele natie is. Een blik op de kaart zal ons duidelijk maken dat het gebrek aan kanalen voor de vloot en de handel Rusland verstikt. Daar hijgt ze naar, zoals een astmapatiënt naar lucht hijgt. Dit was ook het doel van al haar invallen in de Baltische en Zwarte Zee. Daarom heeft Rusland Cronstadt, Sveaborg en Sebastopol versterkt en bijna onneembaar gemaakt. Daar achter haar granieten forten is de vloot veilig. De legers zijn allemaal gemobiliseerd met één doel. En terwijl de rest van Europa bijna veertig jaar lang de vrede heeft gekoesterd, heeft Rusland dit interval gebruikt om zich voor te bereiden op de oorlog. Het is waar dat ze juist nu is teruggedreven en we geloven dat dit enige tijd zal duren. Dit komt echter juist overeen met onze opvatting over dit onderwerp, want de hagelstorm komt pas *na* de aardbeving. De huidige pogingen van Rusland zijn voorbarig. ‘De zieke man’, zoals de keizer Turkije noemde, is niet van schrik gestorven bij het eerste bulderen van de Russische kanonnen. Maar hij heeft zelfs alléén de legers van de tsaar teruggeslagen en zijn bezittingen verdedigd met al de moed en het succes van de dagen waarin enkel de naam ‘de Grote Turk’ Europa deed beven. En de huidige kracht en het wederzijdse verdrag van de twee grote westerse machten, Engeland en Frankrijk, maken het menselijkerwijs gesproken onmogelijk dat Rusland nu succes heeft. Als de aardbeving echter gekomen is en Europa uiteen heeft doen vallen, alle huidige verdragen heeft ontbonden en de roomse landen met bloed vervuld heeft, komt de plaag van de hagel. Rusland doet er goed aan haar tijd af te wachten. Haar politiek is langzaam vorderingen te maken en niets te verliezen door zich te vroeg te haasten. Het uitgieten van de zevende fiool kan vele jaren duren. Maar als de grote revolutie waarover we gesproken hebben, over Europa is geraasd, al de huidige grenzen heeft weggevaagd, Engeland heeft geschokt, Frankrijk beroerd, Duitsland verwoest en alle huidige verdragen verbroken, wat ligt er dan een gebied open voor de oppermachtige tsaar om ten tonele te verschijnen. Hij kan gebruik maken van de algemene machteloosheid van de naties en voorwaarts marcheren, in naam om de monarchie en de orde te handhaven, maar in werkelijkheid om alle macht te grijpen. Dan kan hij vrijelijk over het hele continent heersen. Was dit niet precies het geval bij de Hongaarse revolutie van 1848 en 1849? Toen Oostenrijk verslagen was door de Hongaarse legers, riep het Rusland te hulp. Rusland gaf gehoor aan de oproep. Uit liefde tot Oostenrijk? Er was geen greintje liefde, maar zo opende ze een weg naar de heerschappij over Duitsland. In hoeverre ze daarin slaagde, blijkt wel uit de huidige toestand van Duitsland, dat sindsdien machteloos en verlamd aan de voeten van de tsaar heeft gelegen. De huidige oorlog¹⁹ zal waarschijnlijk gunstig aflopen en de mensen zullen jubelen over de nederlaag van Rusland. Maar zal dit haar rijk uiteen scheuren en haar macht echt breken? Kijk naar haar verbazingwekkende uitgestrektheid, haar grote bronnen en onuitputtelijke machten om zich te verdedigen. Misschien zal de huidige generatie de plaag van de hagel niet meemaken. Als onze interpretatie echter juist is, is er alle reden om te geloven dat er onder de plagen van de zevende fiool ook een invasie in Europa zal zijn door de verwoestende hordes uit het bevroren noorden. Deze plaag zal zeer groot zijn en de mensen zullen God lasteren vanwege de hagel (Openb. 16:21.) Zoals echte hagelstenen mens noch beest, akker noch wijngaard sparen, zo zal deze noordelijke hagel stand, noch leeftijd, noch geslacht sparen. De woeste Kozak zal moeder en kind aan zijn speer rijgen. En de hardvochtige, heerszuchtige tsaar, die de levens van zijn soldaten offert alsof mensen mieren of kevers waren, zal waarschijnlijk de vijandige naties niet sparen. Misschien kan hij zijn rijk niet bestendigen. We verwachten niet dat de Slavische volken zich blijvend in Europa zullen

¹⁹ Krimoorlog, 1854-1855 – vert.

vestigen – het ergste wat de mensheid zou kunnen overkomen. Kenmerkend voor een hagelbui is dat deze weer wegtrekt, als hij is gevallen. Zo zal deze noordelijke invasie waarschijnlijk over Europa razen en niet lang duren. Als we de profetische rol goed lezen, is de val van Rusland bestemd buiten Europa. De bergen van Palestina zullen getuige zijn van de val van de koning van het noorden, want daar zal hij aan zijn einde komen en niemand zal hem helpen. Het was onze wens en bedoeling om in het nummer van deze maand dit onderwerp, de zevende fiool, af te ronden, en daarmee voor het ogenblik ook het onderzoek van de profetieën. Er is echter nog één gebeurtenis, die we dan helemaal buiten beschouwing zouden moeten laten, of zeer oppervlakkig zouden kunnen behandelen, namelijk de val van Babylon. Vertrouwend op het geduld van onze lezers, zullen we daarom, als de Heere het geeft, iets langer hun aandacht vragen. We hopen echter binnen het bestek van het volgende nummer dit onderwerp te behandelen.

Vervolg, oktober 1854

De val van Babylon is, wat de kerk betreft, ongetwijfeld de belangrijkste gebeurtenis van de zevende fiool. Met belangrijkste bedoelen we niet de meest schrikwekkende gebeurtenis, maar wél die met de gewichtigste gevolgen. De gebeurtenissen die we al hebben overdacht, zijn op zichzelf zeer vreselijk en ernstig, maar ze raken de kerk vooral door haar positie in en haar betrekking tot de wereld. De fiool van toorn wordt niet over haar uitgegoten, maar de druppels treffen haar op vrijwel dezelfde manier als de hongersnood die door Agabus voorspeld werd, de broeders in Judéa trof (Hand. 11:28-30.) Aan de andere kant betekent de val van Babel de verlossing van de kerk. En dezelfde hand die de versierde hoer in het verderf stort, die zichzelf de plaats van de kerk heeft toegeëigend en zich de bruid van het Lam heeft genoemd, doet het machteloze en verlaten Sion uit het stof opstaan. Om die reden, en vanwege de grote betekenis van de gebeurtenis, hebben we hieraan een apart en op zichzelf staand commentaar gewijd, hoewel het een gebeurtenis van de zevende fiool is.

Over een onderwerp dat zo moeilijk is, en omdat het nog onvervuld en uiteraard nu nog zo duister is, geven we onze mening met grote aarzeling prijs. Hooguit kunnen we een vage en onduidelijke schets maken van de meer opvallende en duidelijke trekken van het karakter en het einde van die wonderlijke ‘Verborgeneid, het grote Babylon, de moeder der hoerijen en der gruwelen der aarde’ (Openb. 17:5.)

Eerst moeten we bepalen wie of wat bedoeld is door de profetische pen die het symbool in Openbaring 17 en 18 zo scherp en zeker heeft geschetst. Zolang die vraag niet met een zekere mate van waarschijnlijkheid is beantwoord, kunnen wij niet verder gaan met de onthulling van haar geschiedenis en einde. Bij dit punt zullen we dus eerst de aandacht van onze lezers bepalen. Omdat de Schrift hierover bijzonder uitvoerig en gedetailleerd spreekt, vragen we hen om onze opvattingen met het Woord van God te vergelijken, zodat ze zichzelf ervan kunnen vergewissen of onze verklaringen daarmee in overeenstemming zijn of niet.

De meest betrouwbare en beste verklaarders zijn allemaal van mening dat met Babylon de kerk van Rome wordt bedoeld. Onze lezers zullen daarom wel verbaasd zijn dat er een moderne school van profetie is, vooral onder de Plymouth Brethren, die beweert dat deze interpretatie niet waar is. Ze zegt dat de profetieën over Babylon in het Oude en Nieuwe Testament betrekking hebben op een stad die, naar zij geloven, letterlijk gebouwd zal worden op de oevers van de Eufraat, precies op de plek waar het oude Babylon lag. We zullen daarom meer ruimte vragen dan we anders nodig hadden geacht, om duidelijk te maken hoe de beschrijving van Babylon in Openbaring precies overeenkomt met de kenmerken van de

roomse afval.

Drie dingen schijnen de belangrijkste elementen te zijn aan de hand waarvan we dit kunnen bepalen: a. haar *naam*, b. haar *aard* en c. haar *zetel*. Haar naam is Babylon, haar aard ‘de grote hoer’ en haar zetel ‘een scharlakenrood beest, dat vol was van namen der godslastering, en had zeven hoofden en tien hoornen’ (Openb. 17:3.)

a. Ten eerste dus de betekenis van haar *naam*. We kunnen er zeker van zijn dat dit hoogst belangrijk is. Haar naam is Babylon. Dit is puur de Griekse vorm van het woord Babel, de Hebreeuwse uitdrukking die we in heel het Oude Testament vinden, waar onze vertalers, in navolging van de Septuagint, het woord Babylon gebruikt hebben. De betekenis en oorsprong van de naam worden ons beide gegeven in het geïnspireerde Woord der waarheid. De stichting van die grote monarchie met haar hoofdstad op de oever van de Eufraat, is de eerste grote gebeurtenis na de zondvloed die wordt vermeld. Dit was de eerste vermetele daad van rebellie van Nimrod, de machtige jager, want ‘het beginsel zijns rijks was Babel’ (Gen. 10:10.) Mogelijk werd de toren van Babel gebouwd op aandringen van hem.²⁰ Welke naam hij gaf aan deze van tichelstenen gebouwde stad, is niet belangrijk. God Zelf gaf de stad een naam die gebruikt zal worden van de zondvloed tot de dag des oordeels. Door hun taal te verwarren en hen te verstrooien, gaf Hij immers voor altijd aan de opkomende stad de naam die symbool staat voor datgene waarvan Zijn ziel een afkeer heeft. Als de Heere een gruwel daad aanschouwde, noemde Hij dat een ‘gruwelijke verwarring’ (Lev. 20:12; zie kanttek. bij Lev. 18:23.) Dit is de naam waarmee Hij het echte en symbolische Babylon gebrandmerkt heeft. Dit woord betekent immers letterlijk ‘verwarring’, volgens het getuigenis van de Heere: ‘Daarom noemde men haar naam Babel; want aldaar verwarde de HEERE de spraak der ganse aarde, en vandaar verstrooide hen de HEERE over de ganse aarde’ (Gen. 11:9.)

We hoeven niet in te gaan op de geschiedenis van die machtige stad op de oevers van de Eufraat, die van toen af Babylon genoemd werd. Laat het genoeg zijn te zeggen dat Babylon in het boek Openbaring gebruikt wordt als een symbolische naam en als de personificatie van bijzondere verdorvenheid en verwarring, die al naar mate van zijn macht en invloed, gedurende eeuwen en generaties verwarring gebracht heeft in koninkrijken, kerken en families.

b. Het volgende wat bepaald moet worden is haar *aard*. Dit is het meest beschrijvend en geeft, naar onze mening, zekerheid over haar persoon. Ze wordt genoemd ‘de grote hoer, die daar zit op vele wateren,’ een schaamteloze, verlaten, losbandige hoer, ‘met welke de koningen der aarde gehoereerd hebben, en die de aarde bewonen zijn dronken geworden van den wijn harer hoerij’ (Openb. 17:1, 2.)

We moeten in gedachten houden dat de symbolen uit de Schrift voor het grootste deel precies en duidelijk zijn. ‘De gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn’ is de bruid van Christus. In de Schrift wordt een kerk, of het nu een ware of een valse kerk is, voorgesteld als een vrouw. Het Hooglied van Salomo, Psalm 45, Jesaja 54, Efeze 5:25-32, Openbaring 12, 19 en talloze passages bewijzen dat dit geldt voor de ware kerk. Een

²⁰ Zo luidt het getuigenis van Josephus: ‘Het was Nimrod die hen opwekte tot een dergelijke belediging en verachting van God (door het bouwen van de toren). Hij was de kleinzoon van Cham, de zoon van Noach, een vrijpostig man en zeer sterk. Hij overreedde hen om het niet aan God toe te schrijven, alsof ze door Zijn bemiddeling gelukkig waren, maar om te geloven dat ze zich door hun eigen moed dat geluk verworven hadden. Langzamerhand veranderde hij het bestuur in tirannie. De enige manier die hij zag om mensen af te brengen van de vrees van God, was hen voortdurend afhankelijk te maken van zijn gezag. De massa was graag bereid om het besluit van Nimrod op te volgen en onderwerping aan God als een voorbeeld van lafheid te beschouwen; en ze bouwden een toren.’

overspelige vrouw, en vooral een die haar man verlaat voor verschillende minnaars is daarom het Schriftuurlijke symbool voor een valse of afvallige kerk. Het is niet nodig om als bewijs de citaten te vermenigvuldigen. Er zijn twee hoofdstukken in Ezechiël (36 en 37) waarin dit symbool in zeer krachtige en duidelijke taal is uitgewerkt. Er kan dus geen twijfel over bestaan dat de hoer die in Openbaring 17 wordt beschreven, de valse en afvallige kerk voorstelt. Tot zover is alles helder.

Haar *kleed* is in overeenstemming met haar aard. ‘En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud en kostelijk gesteente, en parelen, en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen en van onreinheid harer hoereriej’ (Openb. 17:4.) Het opzichtige kleed, en vooral het ‘purper en scharlaken’, gemaakt van Tyrische verf, de favoriete kleur van de Romeinse vrouwen in de oudheid, is kenmerkend voor haar verachtelijke professie. De ‘gouden drinkbeker’ staat waarschijnlijk voor de minnedrankjes waarmee zedeloze vrouwen in die dagen hun minnaars bekoorden.

Naast haar snode en zedeloze losbandigheid, heeft ze nog een ander kenmerk: ‘En ik zag, dat de vrouw *dronken was van het bloed der heiligen* en van het bloed der getuigen van Jezus. En ik verwonderde mij, als ik haar zag, met grote verwondering’ (Openb. 17:6.) Zelf kent ze geen ingetogenheid en schaamte en ze raast van vijandschap tegen hen die God vrezen en een afkeer hebben van haar goddeloze daden. Niets zal haar moordzuchtige hart verzadigen dan teugen van hun bloed, wat ze drinkt tot haar verstand verhit raakt en haar gang wankelt.

Laat ongegronde kiesheid ons er niet van weerhouden om op deze kenmerken in te gaan. Minder krachtige taal zou te zwak zijn om Gods afschuw over de misdaden van het symbolische Babylon uit te drukken. Is er iets in de natuur wat weerzinwekkender is voor iemand met gewone, normale gevoelens dan een dronken hoer, die in het openbaar vloekt en vecht en wankelt op straat? Maar stel u voor dat u zou zien dat die losbandige ellendeling een kind van God aanvalt, laten we zeggen een rustige, fijngevoelige vrouw. En dat ze een dolk in haar hart steekt en dol van vreugde - zoals de Franse vrouwen in de Eerste Revolutie - een beker met haar warme levensbloed leegdrinkt. Dan zouden uw smart en afschuw toch geen grenzen kennen! Toch is dit het beeld dat God gebruikt om de vrouw in het boek Openbaring te beschrijven.

Laten we, vóór we verdergaan, een ogenblik bij deze kenmerken stilstaan. Dat zal ons helpen om het pad van de uitleg met des te meer vastberadenheid te betreden. Als we kijken naar de geschiedenis, vooral naar de geschiedenis van de christelijke kerk, welk bijzonder onderwerp springt ons dan in het oog dat met deze beschrijving strookt? Wat komt overeen met de kenmerken, die zelfs tot in het kleinste detail gegeven worden? Wat anders dan de kerk van Rome? Wat een geschiedenisboek ligt er in haar naam besloten! Haar stelsel is een stelsel van verwarring, van welke kant we het ook bekijken. Het religieuze stelsel, als we met deze toepassing de term niet misbruiken, is een en al verwarring. Ware leer en valse leer, het Woord van God en de inzetten van de mensen, de verdiensten van Christus en de bemiddeling van de maagd Maria, teksten uit de Schrift en decreten van pausen en concilies, vlammende ijver voor vroomheid en godsdienst en het geven van absolutie aan moordenaars aan de voet van de galg, in naam de bruid van Jezus en in werkelijkheid een verachtelijke hoer. Wat een verwarring hier! Wie heeft ooit een pauselijke bul of een pastorale brief van de Ierse katholieke bisschoppen gelezen, zonder beurtelings geamuseerd te zijn over en zich te ergeren aan oppervlakkige, gezwollen woorden, de gewichtige, gezwollen taal, met veel geraas en

gebrul? Aan verkeerd toegepaste teksten uit de Schrift, vrome weeklachten over de toename van de ketterij en aanklachten van allen die geen wierook branden voor de onbevleete bruid van Christus? Dit zijn de oude donderslagen van Rome waarvoor de heersers beefden. Echter zonder de bliksemflitsen die hen van hun tronen stootten. Dit is het huilen van de gekooide tijger, die door het bloed zou willen waden als op de dag van St. Bartholomeüs, maar die niet tussen de tralies door kan komen. Geen wonder dat haar gebrul wat verward klinkt achter de tralies. Hoe heeft ze ook alle Goddelijke en menselijke wetten verward, door haar eigen besluiten te plaatsen boven het Woord van God en de inzettingen van de mens! Wat een verwarring heeft de roomse kerk altijd gezaaid, en wekt ze nog steeds, overal waar we haar aantreffen! Is er een regering in Europa die gevrijwaard is van haar intriges en complotten? Wat een verwarring heeft ze in dit land gebracht veertig jaar geleden, door Engeland in bisdommen te verdelen, even onbeschaamd alsof we op onze gebogen knieën om vergeving hadden gesmeekt voor onze oude ketterij! Kijk nog eens naar Ierland. Wat is het nú? En wat is het eeuwenlang geweest? Wie begrijpt het karakter van het Ierse volk? Er schijnt een druppel, een grote druppel verdorvenheid, te zitten in het Ierse bloed. Dit kan niet, zoals sommigen hebben gedacht, het effect zijn van bloed en ras, het Keltische element in de Ierse aard, maar is het resultaat van eeuwenlange invloed van het pausdom. Zo is dit geworteld geraakt in zijn natuur. Scheid hem van zijn priester, zoals in de Verenigde Staten, dan zal de Ier een heel ander mens zijn, of tenminste zijn kinderen. Het pausdom heeft echter, door toedoen van de priester, zijn verstand verward, zijn zedelijk besef aangetast, en zijn natuurlijke opvattingen over goed en kwaad veranderd. Het doden van een protestantse boer en het neerschieten van een Engelse landheer zijn in zijn ogen geen misdad. Dat geldt zelfs voor ontwikkelde geesten, zoals is opgemerkt over hen die zich recent tot het pausdom hebben bekeerd. Bij mensen met een goede opleiding en een hoge zedelijke moraal zien we verval en ontaarding, zodra ze van haar beker gedronken hebben. Ze raken al hun besef van waarheid en eer kwijt²¹, en verlagen zich tot grove, schimpende woorden. Omdat hun verstand verblind is, aanvaarden ze met kinderlijke goedgelovigheid de leugenachtige wonderen waarom nuchtere katholieken lachen. Zonder te denken aan al de aanspraken die hun vaderland kan doen op hun trouw, zouden ze het zo verkopen in paapse slavernij. Zolang het maar katholiek bleef, zouden ze zich niet bekommeren om het verlies van de vrijheid.

Maar we moeten niet te lang stilstaan bij haar naam en alles wat daarin besloten ligt. Haar *karakter* wordt in het boek Openbaring als het ware met een lichtstraal getekend. Zoals de deugdzame huisvrouw veel kostelijker is dan robijnen, zo is haar tegenpool het voorwerp van algemene afschuw en verachting. En zó heeft God het geestelijke Babylon gebrandmerkt. Een hoer is, zoals we al eerder hebben aangetoond, het Schriftuurlijke symbool van een valse of afvallige kerk. In Ezechiël 23 worden de valse kerk van Samaria, onder de naam Ohola, en de afvallige kerk van Jeruzalem, onder de naam Oholiba beiden zo gekarakteriseerd. We hoeven niet te bespreken hoe geschikt en juist dat symbool is. De belangrijkste kenmerken worden in zeer krachtige bewoordingen beschreven in Ezechiël 16, Hosea 2 en elders. Daarin treffen we het zeer bekende beeld van de bruid van God die Hem verlaat en in eigen belang vrije, overspelige gemeenschap heeft met de wereld. Dit is een typerende beschrijving van de roomse kerk. Zowel de Schrift als de geschiedenis zeggen dat 'het geloof' van de vroege

²¹ Hoe treffend is het getuigenis hierover van de huidige bisschop van Oxford, een man die ze goed kent of zou moeten kennen. Dezelfde ziekte heeft immers zijn eigen broeders, zo niet hemzelf, ernstig aangetast. 'Wie moeten we nog vertellen dat het rooms-katholicisme een stelsel is dat de oprechtheid in de mens zozeer ondermijnt, dat er niets onoprechts is dat niet heilig geacht wordt?'

roomse kerk ‘verkondigd werd in de gehele wereld’ (Rom. 1:8.) De eerste in positie, als hoofdstad van het Romeinse rijk. De eerste in vervolging en lijden, vlak onder het oog van Nero en zijn opvolgers. De eerste in invloed, als voornaamste kerk van de christelijke gemeenten. Als eerste in geloof, omdat ze in de voorhoede het grootste aandeel van die hemelse genade nodig had. Daarom scheen de kerk van Rome in de eerste eeuwen het dichtst bij Christus te staan in uiterlijke openbaring. Maar deze positie, waardoor ze de liefde en gehoorzaamheid van haar zusterkerken won, heeft ze vreselijk misbruikt, toen de tijd verstreek en ze wereldse macht en waardigheid kreeg. En ze heeft haar geestelijke invloed gebruikt om aardse eer te verwerven. Zo wordt van haar gezegd ‘dat de koningen der aarde met haar gehoereerd hebben’ (Openb. 18:9.) Daarmee wordt bedoeld dat er een wereldse relatie was ontstaan tussen haar en hen. Zij gebruikten haar godsdienstige invloed om hun ereambten en tronen veilig te stellen, en zij gaf hen haar morele steun in ruil voor hun vleeselijke bescherming. Er staat niet dat ze hoereerde met de inwoners van de aarde. Nee, ze bewaarde haar gunsten voor aanzienlijke en machtige personen. De overige mensen maakte ze echter dronken ‘van den wijn harer hoerij’ (Openb. 17:2.) Hieronder verstaan we haar leerstukken en vooral haar afgodische praktijken: de misviering, het aanbidden van de maagd Maria en de beelden van de heiligen. Als we al de belangrijkste leerstukken nauwgezet onderzoeken en analyseren, zullen we zien dat ze bedoeld en beraamd zijn om het geweten te bedwelmen, de geest te vergiftigen en de hartstochten te verstrikken. Biecht, absolutie, de verdiensten en wonderen van de heiligen, het celibaat, en het haren kleed en de kastijding verdoven allemaal het geweten, als het ooit ontwaakt en benauwd is. De imponerende plechtigheden met de zachte melodieën die in de lucht zweven, het gedempte licht door de beschilderde ramen, de geur van wierook die de geest bedwelmt, zodat alle zintuigen worden geprikkeld, veroorzaken een soort trance, een toestand van dromerige leegte, een diepgaander vorm dan het vermeende paradijs van de opiumgebruiker. Door de voortdurende toediening van deze toverdrankjes en liefdesdranken worden de hartstochten langzamerhand bekoord tot man, vrouw, kinderen, betrekkingen, eigendom en de naaste betrekkingen allemaal ongenoegzaam schijnen te zijn als offerandes voor deze onverzadigbare afgod van het hart. Maar naast deze meer verfijnde vorm van dronken fanatisme, keurt ze het aanbidden van beelden goed. Niets is bedwelmender. Beeldendienst heeft bijzondere invloed op de menselijke geest. Dit kan misschien het best uitgedrukt worden als ‘dronken lust’. Het duidelijkst komt dit openbaar in de dwaze offerfeesten van Moloch. Maar in roomse landen spelen zich taferelen af die bijna even kenmerkend zijn voor deze dolle, ontembare geestdrift. De leer verduistert de geest en het beeld prikkelt de vleeselijke lusten. Door het geloof in de tussenkomst van Maria, wordt het verstand verduistert en kunnen we Christus niet meer zien als de enige Middelaar. De zichtbare voorstelling van haar gedaante wekt de overspelige liefde op van het hart, voor haar als voorwerp van zintuiglijke aanbidding.

Haar *kleed* is net zo kenmerkend als haar naam en gedrag. ‘En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud en kostelijk gesteente en parelen, en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen en van onreinheid harer hoerij’ (Openb. 17:4.) Wie weet niet van de prachtige gewaden, en vooral van het purper en scharlaken, waarmee de paapse geestelijken getooid zijn bij hun indrukwekkende toneelvoorstellingen? Het lijkt wel of die trotse prelaten, getroffen door verblindende van hun verstand, niet zien dat ze zo door Gods hand gebrandmerkt zijn tot het verderf. ‘Goud en kostelijk gesteente en parelen’; deze en soortgelijke versierselen verblinden het oog, prikkelen de zintuigen en bekoren het vleeselijke gemoed. Zo trekken ze het hart af van alles wat heilzaam en geestelijk is

om het onder de bekoring te brengen van glitter en glamour. Daarin is deze afvallige kerk bijzonder bedreven. De mens is alle kennis van God kwijtgeraakt en ligt reddeloos verloren in het moeras van vleeselijke lusten en de dood. Nooit kan hij Hem meer in geest en waarheid aanbidden tot hij wedergeboren wordt door Goddelijke kracht. Daarom houdt hij van een godsdienst die de zintuigen bekoort en prikkelt. Van al dit lokaas heeft de roomse kerk zich bediend. Muziek, schilderkunst, architectuur – en wie kan zingen als de Italiaanse musici, schilderen als Rafaël en Correggio en bouwen als de katholieke architecten? Allemaal worden ze gebruikt om de geest in verrukking en vervoering te brengen, ernstig te stemmen of te kalmeren. Al deze gevoelens zijn anders dan en verheven boven onze gewone, alledaagse gedachten en gewaarwordingen en wekken daarom de indruk van godsvrucht en vroomheid. Dit is de ‘gouden drinkbeker, vol van gruwelen’, waardoor het natuurlijke gemoed bedwelmd wordt en komt tot een wazig, dromerig fanatisme. Beneveld door de nieuwe en bekoorlijke gevoelens, waant de geest zich op de grens van de hemel, terwijl hij verward dwaalt door de nevelen van de hel.²² Hierin ligt de grootste kracht van het pausdom - het sluit niet alleen aan bij de laagste, maar ook bij de hoogste genoegens van ons vleeselijk gemoed. Het bevat de arme Pat in zijn huisje. De priester is voor hem een middelaar, de mis zijn god. Eveneens is het aantrekkelijk voor mensen met een verfijnde smaak. Hun ogen en oren worden bekoort door de schilderijen, gebouwen en requiems. Daarnaast bevredigt het de gewone man, die graag een godsdienst wil die niets geestelijks eist, maar de zintuigen wil bevredigen met uiterlijk vertoon. Ten slotte bekoort het ook de godsdienstige mens, door veel vastendagen en feesten, aalmoezen en gebeden, door vergeving te schenken als het geweten onrustig is en hem soms te verheffen in een droomwereld van vroomheid, waarin hij zich de grootste heilige op aarde waant.

Maar haar karakter zou niet compleet zijn zonder een extra kenmerk, waardoor ze, zo mogelijk, een nog diepere kleur krijgt. ‘En ik zag dat de vrouw *dronken was van het bloed der heiligen* en van het bloed der getuigen van Jezus. En ik verwonderde mij, als ik haar zag, met grote verwondering’ (Openb. 17:6.) Terecht verwonderde de heilige Johannes zich met grote verbazing, wat het woord letterlijk betekent, toen hij zag dat deze verachtelijke, gemene vrouw dronken was van het bloed van de heiligen en van de martelaren. Hoe waar en hoe krachtig is deze uitdrukking ‘dronken van bloed’! De geschiedenis kent veel voorbeelden van het opwindende effect van bloed op het menselijke gemoed, vooral als dat bloed vergoten werd door de hand van fanatieke vervolgers. Even ondoorgrondelijk en onbeschrijflijk zijn de diepten van wreedheid en gewelddadigheid in het hart van de mens. Als deze diepten worden beroerd door de innerlijke vijandschap van een vleeselijk gemoed tegen de heiligen van God,

²² Milton beschrijft dit als de uitwerking van het eten van de verboden vrucht op onze eerste ouders:

Nu Eva,
Zo vol was van de smaak en aan niets anders
Kon denken, want nooit smaakte zij, zo leek het,
In vruchten zo'n genot, of het nu echt was,
Dan wel verbeeld, door haar hoge verwachting,

Van kennis, menend goddelijk te zijn.
Zodat zij, als door nieuwe wijn bedwelmd,
Zwolgen in vreugde, zich verbeeldend dat
Het god-zijn vleugels gaf, om er de aarde
Mee te beschamen.

Milton, *Paradise Lost*, r. 785-790, 1008-1011, vertaling overgenomen uit ‘Het paradijs verloren’, Versteegen, P., Amsterdam 2003, blz. 310, 316.

barst er een razernij los, zodat Christus niet één lid op de aarde zou overhouden zonder de weerhoudende voorzienigheid van de Allerhoogste. Deze geest van vervolging leeft in het hart van ieder mens, maar Rome alleen heeft het tot een systeem gemaakt. Denk aan haar kruistochten tegen de Waldenzen en de Albigenzen, en de kerkers van de inquisitie met haar helse apparaten om te martelen en te pijnigen. Denk aan de Spaanse ketterverbrandingen, de brandstapels te Smithfield, de Bartholomeusnacht, de Ierse opstanden en de wreedheid van de paapse massa's vandaag tegen hen die afvallig worden of zich kanten tegen hun geloofsbelijdenis. Hoeveel bloed heeft deze dronken hoer vergoten zonder gewetensbezwaar, wroeging of schaamte! Heeft ze ooit een traan gestort over haar slachtoffers? Heeft ze ooit een woord van berouw geuit vanwege hun bloed, dat door handen als water vergoten is?

c. We moeten nu haar *zetel* bepalen. Er zijn twee hoofdpunten, aan de hand waarvan we die met de grootste precisie kunnen vaststellen.

1. Ze 'zit op vele wateren' (Openb. 17:1.) Door de engel wordt dit als volgt geïnterpreteerd: 'De wateren die gij gezien hebt, waar de hoer zit, zijn volken en scharen en natiën en tongen' (Openb. 17:15.) Wat is de naam die de roomse kerk zich zo trots heeft toegeëigend? Katholiek. En wat betekent 'katholiek'? Algemeen. Dat wil zeggen: een kerk die niet beperkt is tot één natie of land, maar even breed als het christendom zelf, waartoe alle naties behoren als haar wettige erfenis. Welke kerk heeft ooit zoveel volken en landen, naties en tongen omvat? Italië, Frankrijk, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Beieren, België, grote delen van Duitsland en Zwitserland en Ierland nú, en Engeland en Schotland vroeger. In feite is heel Europa onderworpen geweest aan de zetel van Rome. Terecht kan die valse, afvallige kerk zeggen met de trotse koning van Assyrië: 'En mijn hand heeft gevonden het vermogen der volken, als een nest, en ik heb het ganse aardrijk samengeraapt, gelijk men de eieren die verlaten zijn, samenraapt; en er is niemand geweest die een vleugel verroerde, of den bek opendeed, of piepte' (Jes. 10:14.)

2. Het volgende kenmerk van haar zetel is nog duidelijker. De vrouw zit op een beest met zeven hoofden en tien hoornen. Wat met de zeven hoofden wordt bedoeld, verklaart de engel als volgt: 'Hier is het verstand dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit' (Openb. 17:9.) Dat de stad Rome lag op zeven heuvels, weet elke scholier. Dichters en geschiedschrijvers hebben deze zeven heuvels evenzeer bezongen en bejubeld. Ze waren een begrip voor de Romeinen, net zo bekend bij iedere inwoner van het oude Rome als Holborn²³ of the Strand²⁴ bij de Londenaar. Om nog meer duidelijkheid te geven – nog een beslissend woord om de zaak boven alle twist en discussie te verheffen, voegt de engel hieraan toe: 'En de vrouw die gij gezien hebt, is de grote stad, die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde' (Openb. 17:18.) Let op de tegenwoordige tijd: 'die het koninkrijk heeft', dus die nu regeert, precies op het moment waarop de engel spreekt. Welke grote stad heerste over de koningen der aarde toen de Openbaring werd gegeven, zeg A.D. 96? Was het niet Rome? De 'koningen der aarde'; dat zijn de vorsten die hun kroon mochten behouden, waren allemaal aan Rome onderworpen, vanaf de rivier Eufraat tot de Grampian Mountains. Zij

²³ Gebied in centraal Londen; eveneens de naam van de hoofdstraat die van oost naar west loopt. Welvarend gebied; in de zeventiende eeuw veel uitgeverijen. Rond 1860 zouden er 22 taveernes in deze straat geweest zijn – vert.

²⁴ Straat in de City of Westminster, die nu van Trafalgar Square loopt naar Fleet Street. Eeuwenlang naast de Theems de enige verbinding tussen de City of London en het Royal Palace of Westminster. In het Victoriaanse tijdperk de ontmoetingsplaats van veel denkers en schrijvers, waaronder Dickens en Spenser – vert.

ontvingen haar proconsuls, voedden haar legers, aanvaardden haar gebruiken, gehoorzaamden haar wetten, spraken haar taal en betaalden belasting aan haar.

We hebben lang bij dit punt stilgestaan, omdat er een nieuwe exegeseschool is ontstaan, zoals we al eerder hebben laten doorschemeren, die absoluut ontkent dat Babylon toegepast kan worden op de roomse kerk. Beweerd wordt dat deze profetie vervuld zal worden aan een toekomstig Babylon, dat nu nog niet bestaat, maar letterlijk aan de rivier Eufraat gebouwd zal worden.

We geven volmondig toe dat de voorspelde val van Babylon ons voor moeilijkheden plaatst, een punt waar we nu nog niet aan toegekomen zijn. Het lijkt ons echter buiten kijf, dat de kenmerken die we geschetst hebben volledig toegepast kunnen worden op de roomse kerk. In onze ogen is het ook eigenzinnig en gekunsteld om het hele boek Openbaring bijna tweeduizend jaar te negeren en te verzegelen tot een dag in de verre toekomst, terwijl de Heere deze openbaring uitdrukkelijk gegeven heeft om 'Zijn dienstknechten te tonen de dingen die haast geschieden moeten' (Openb. 1:1.) Strookt het met het wezen van God en het gewone karakter van het profetische Woord om Zijn kerk en volk helemaal in het duister te laten omtrent het bestaan en de kenmerken van een kerk als Rome? Het boek Openbaring was het grote arsenaal waaruit Luther en de hervormers hun wapens haalden. Daar leerde Luther dat Rome Babylon was en de paus de antichrist. Deze plotselinge ingeving bevrijdde zijn geweten van wel duizend bezwaren, gaf zijn arm de kracht om rake klappen uit te delen en besliste in feite de Reformatie.²⁵ Hoezeer de opvattingen van Luther en John Knox genegeerd en terzijde geschoven worden, uit hun geschriften en protesten blijkt glashelder dat zij onder de grote hoer de roomse kerk verstonden. Even duidelijk is dat zonder deze overtuiging hun rechterhand verlamd zou zijn geweest. We weten uit de geschiedenis van die periode hoe langzaam en aarzelend de hervormers, en Luther in het bijzonder, kwamen tot het belangrijke, beslissende punt dat de roomse kerk verdorven en afvallig was. Zonder het licht van de Openbaring als gids, zouden ze het dan ook nooit gewaagd hebben om de kerk aan te klagen en zich daarvan af te scheiden.

De val van Babylon is zo nauw en hecht verbonden met de geschiedenis van het beest waarop de hoer zit, dat het ene onderwerp niet los van het andere overdacht kan worden. Onze opvattingen over het beest wijken enigszins af van de standpunten die doorgaans ingenomen worden. Daarom zouden we ze, naar ons gevoelen, geen recht doen, tenzij we er uitgebreider op ingaan dan de huidige grenzen ons toestaan. Daarom zal dit, zo God wil, het onderwerp zijn van onze volgende, en naar we hopen, laatste nummer hierover. We kunnen het echter niet laten om onze overtuiging kenbaar te maken, dat we niet zo bang hoeven te zijn dat het pausdom opnieuw tot bloei zal komen en zal heersen. Haar dagen van macht en oppergezag zijn, naar we geloven, voorbijgegaan om nooit meer terug te keren. Voor ze de geest geeft, zal ze mogelijk nog wat stuiptrekken. Net als de stuiptrekkingen van een stervende vijand, zal dit

²⁵ Een roomse theoloog, Ambrosius Catharinus, had de pen tegen hem ter hand genomen. 'Ik zal dit Italiaanse beest beroeren', zei Luther, en hij hield zijn woord. In zijn antwoord bewees hij aan de hand van de openbaringen aan Daniël en Johannes, uit de brieven van Paulus, van Petrus en Judas, dat het koninkrijk van de antichrist, dat in de Bijbel voorzegt en beschreven wordt, het pausdom is. Concluderend zegt hij: 'Ik weet zeker dat onze Heere Jezus Christus leeft en regeert. In de kracht van dit geloof ben ik voor duizend pausen niet bang. Moge de Heere ons bezoeken met Zijn onbeperkte macht en ons doen blinken in de dag van de heerlijke komst van Zijn Zoon, waarin Hij de boze zal verderven. Amen.'

'En al de mensen zeiden: Amen. De zielen van de mensen werden bezet met heilige vrees. Ze zagen niets minder dan de antichrist, gezeten op de pauselijke troon. Deze nieuwe gedachte, een gedachte die aan de beschrijvingen van de profeten grote belangstelling en invloed ontleende, en zo door Luther onder zijn tijdgenoten werd uitgedragen, bracht Rome de ergste klap toe. Het geloof in het Woord verdrong wat de kerk tot op dat moment aan zichzelf had voorbehouden. En de paus die zo lang door het volk was aanbeden, werd nu gehaat en gevreesd.' Dr. J.H. Merle d'Aubigné, Geschiedenis der Hervorming in de zestiende eeuw.

angstige mensen verontrusten, alsof dit wijst op herstel van krachten. Maar het pausdom van de middeleeuwen, de tijd waarin de trotse prelaten hun voet zetten op de nek van keizers, en koningen hun stijgbeugels lieten vasthouden, is voorbijgegaan om nooit meer terug te keren. We geloven dat we nooit meer een paus of prelaat zullen zien als voorzitter van een Engelse synode, evenmin als we nog ridders in maliënkolders zien aan het hoofd van legers op het slagveld, of Kentse vrijboeren die oorlogen beslissen met bogen en pijlen, zoals te Cressy en Agincourt. Misschien zijn er nog enkele hongerige kapelaans of gewichtige aartsdekenen die hun vest dichtknopen en hun jaspanden verlengen, de kinderen van de parochie leren om de antwoorden te scanderen en het feest van St. Swithin, of de wake van St. Barnabas gebruiken om hun brieven te dateren. Het gezonde verstand van het volk lacht echter om hen. Mensen in onze dagen die enig gezag hebben, zodat ze de publieke opinie, die in feite het land regeert, kunnen beïnvloeden, zullen nooit hun nek buigen onder de voet van een kaalgeschoren priester, hetzij in Rome of in Westminster. Naar onze overtuiging is het oordeel over Rome aangekondigd, even duidelijk als het oordeel over Babylon geschreven stond op de muren van Bésazars paleis. Het staat geschreven in het Woord van God, in de tekenen van de tijden en in de mening van allen die nadenken. En dat oordeel kan nooit herroepen worden.

We zijn niet bang dat het pausdom ooit zijn oude zetel zal heroveren, tenminste niet in de oude of zelfs in de huidige vorm. We erkennen echter dat onze vrees een andere oorsprong heeft. We zien namelijk, als we de profetische rol niet verkeerd interpreteren, vaag en in de verte een andere macht opdoemen, veel vreselijker dan het pausdom ooit was of qua karakter ooit zal kunnen zijn. Het pausdom paste bij de middeleeuwen. De mensen werden beheerst door bijgeloof en zaten gevangen in donkerheid en onwetendheid. De drukpers heeft echter het bijgeloof verdreven en bracht... Wat? Een monster zoveel geweldigere dan het pausdom, als kennis sterker is dan onwetendheid. Dat monster is ONGELOOF en wat we moeten vrezen is niet de paapse, maar de ONGELOVIGE ANTICHRIST.

Maar onze mening over dit punt kunnen we pas in het volgende nummer geven.

Tot slot, november 1854

In ons onderzoek van dit diepe en duistere onderwerp, waarvoor we in de laatste recensie de aandacht van onze lezers hebben gevraagd, hebben we twee dingen willen vermijden. Ten eerste hebben we niet slaafs willen treden in de voetstappen van verklaarders en uitleggers. Ten tweede wilden we niet komen tot een nieuwe en fantastische uitleg. We hebben voor onszelf het onderwerp onderzocht, voorzover onze tijd en talenten ons daartoe in staat stelden, en we vragen daarom onze lezer hetzelfde te doen. Mogelijk wijken onze inzichten op wezenlijke punten, of gedeeltelijk, af van de opvattingen die zij hebben gekoesterd en die misschien niet gevormd zijn door onafhankelijk onderzoek en persoonlijke overdenking, maar door slaafse navolging van een geliefde auteur. Laten ze dan niet overhaast concluderen dat wij ons helemaal vergissen en onze conclusies met boze minachting verwerpen. Maar laten ze rustig en zorgvuldig onze woorden toetsen aan de Schrift en zien in hoeverre onze uitleg overeenkomt van dat geïnspireerde en onfeilbare getuigenis.

In ons laatste nummer hebben we gewezen op een onderscheid tussen de vrouw en het beest waarop ze zat. We menen dat dit onderscheid van erg groot gewicht is en de belangrijkste sleutel vormt tot de juiste interpretatie van het geheel. Op dit punt zullen we daarom eerst de aandacht van onze lezers vestigen en we zijn daar des te meer toe genegen, omdat het ons een gelegenheid biedt om enkele opmerkingen te maken over de symbolische taal van de Heilige

Schrift.

Het heeft God behaagd om in Zijn heilig Woord veel gebruik te maken van symbolen. Met het woord symbolen (dit schrijven we voor onze minder ontwikkelde lezers) bedoelen we bepaalde duidelijke, heldere beelden, die door de Heilige Geest gebruikt worden als zinnebeelden of typen met een ondubbelzinnige betekenis. Zo was de boog in de wolken een symbool voor Noach en de hemelse ladder voor Jakob. De koeien en de korenaren waren een symbool voor Farao en via hem voor Jozef. Het brandende braambos was een symbool voor Mozes en het grote beeld voor Nebukadnézar. Maar vooral aan de profeten werden de symbolen getoond als beelden van de komende gebeurtenissen. Zo werden aan Jeremia bijvoorbeeld de amandelroede en de kokende pot getoond, aan Ezechiël de vier dieren en de rol, en aan Daniël de dieren. Deze symbolen hebben, en dat verdient vooral onze aandacht, grotendeels een eenduidige en duidelijke betekenis. Dit strookt niet alleen met het gezaghebbende karakter van Gods onderwijs in Zijn Woord der waarheid, maar is ook noodzakelijk. Als de betekenis van deze beelden onduidelijk zou zijn, of als er verschillende toepassingen mogelijk waren, zouden we voortdurend in twijfel verkeren over de bedoelde betekenis, net als bij meerduidige woorden.

Deze opmerkingen kunnen ons helpen om duidelijker zicht te krijgen op de twee symbolen die ons in Openbaring 17 worden voorgesteld. Met de nadere overdenking hiervan vervolgen we ons onderwerp.

Aan het begin van dat hoofdstuk wordt ons een vrouw voor ogen gesteld die op een beest zit. Merk eerst het onderscheid op tussen deze twee symbolen en houd ze in gedachten zoveel mogelijk gescheiden. Ze zijn even verschillend als een man te paard verschilt van het dier waarop hij zit. Dit onderscheid zal u zeer goed van pas komen, als u met ons reist door dit moeilijke onderwerp. Let er vervolgens op dat geen van deze symbolen nieuw is en voor de eerste keer gebruikt wordt in het boek Openbaring. Beide symbolen zijn echter beelden die al eerder in de Schrift gebruikt worden, elk met zijn onderscheiden, duidelijke bedoeling. De betekenis is al zo duidelijk vastgesteld, dat er niet de geringste twijfel over kan bestaan. Zoals we al eerder hebben duidelijk gemaakt, staat de vrouw voor de ontaarde, van God afgeweken en afvallige kerk. Hieraan valt niet te twifelen, omdat geen enkel Schriftuurlijk symbool duidelijker is. De verbasterde kerk te Jeruzalem en de afvallige kerk te Samaria worden immers beide voorgesteld als een hoer in Jeremia 3, Ezechiël 23 en Hosea 1 en 2.

Verder moet het beest waar de vrouw op zit, net als de vrouw, een apart symbool zijn. De twee beelden moeten volkomen van elkaar gescheiden blijven; anders is verwarring het onontkoombare gevolg.

Welnu, waar moeten we zoeken naar de sleutel tot het symbool van het beest? Kennelijk in het boek Daniël, aan wie de dieren het eerst werden getoond in een visioen. Het vierde dier had tien hoornen. Deze tien hoornen beduiden volgens de uitleg van de engel tien koningen (Dan. 7:24) en beide punten komen exact overeen met het beest voor ons (Openb. 17:3-12.) Als we dit bedenken, hebben we de krachtigste argumenten om te geloven dat het symbool niet alleen hetzelfde betekent, maar dat de twee dieren zelf identiek zijn.

Met dit punt gaan we ons nu bezighouden. Terwijl we onze voeten zetten op deze vaste, Schriftuurlijke grond, zullen we proberen te tonen wat gesymboliseerd wordt door het dier met de zeven hoofden en tien hoornen, waarop de vrouw zit. Een dier dat misschien wel voor een tijd haar steun is, maar uiteindelijk haar ondergang wordt.

Onder verwijzing naar Daniëls visioen van de vier dieren, komen we tot het fundamentele

standpunt dat een dier symbool staat voor wereldlijke macht. De vier grote machten die achtereenvolgens de wereld regeerden, het Assyrische, Perzische, Griekse en Romeinse rijk, worden immers door deze vier dieren gesymboliseerd. Zij grondden hun rijken op wreedheid en geweld, doodden massa's mensen, gedreven door net zo'n onverzadigbare begeerte om te slachten als een tijger om een prooi te bemachtigen. Daarom is een roofzuchtig dier een goed symbool voor deze oude veroveraars, die voor hun plezier en tot hun eer bloed vergoten als water.²⁶ We houden ons nu bezig met de laatste van deze vier dieren. Het lijkt geen enkele twijfel dat dit dier symbool staat voor het Romeinse rijk. Welnu, uit Daniël 7:9-14 en 23-27 blijkt zeer duidelijk dat dit beest zou blijven tot het gericht gezet is en de boeken geopend zijn, met andere woorden tot de tweede komst van de Heere Jezus. Daarom leeft dat dier nu nog. En wat kan het anders zijn dan het Romeinse rijk?

Tot nu toe hebben we veilige en vaste grond betreden. Nu we vaste voet gekregen hebben, moeten we deze hoofdweg niet verlaten en ons daar niet vanaf laten brengen door een dansend dwaallicht van onze fantasie. Anders zullen we in de poel van dwaling terecht komen. We zijn nu klaar voor een nader onderzoek van het apocalyptische beest waarop de vrouw zit. Opvallende kenmerken zijn dat het 'zeven hoofden en tien hoornen' heeft. We worden niet in het ongewisse gelaten over de bedoeling van deze kenmerken, omdat de engel beide verklaard heeft.

De betekenis van de zeven hoofden wordt als volgt verwoord: 'Hier is het verstand dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit. En zijn ook zeven koningen; de vijf zijn gevallen, en de een is; de ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven. En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste koning, en is uit de zeven en gaat ten verderve' (Openb. 17:9-11.)

U zult merken dat de zeven hoofden die hier verklaard worden, symbool staan voor twee verschillende zaken. a. De *plaats* van het rijk; b. de verschillende *periodes* die dat rijk doormaakt. Misschien is het wenselijk enkele woorden te spreken over elk van deze punten om de bedoeling en betekenis van de Heilige Geest helder en duidelijk te maken.

a. De *plaats* is zeer helder en zou niet duidelijker of exacter bepaald kunnen worden, als de engel het woord 'Rome' had uitgesproken of de geliefde discipel dat had opgeschreven. 'De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit.' Londen is niet meer verbonden met de Theems of Parijs met de Seine, dan Rome met de zeven heuvelen. Dit is zo nauwkeurig, dat dit symbool ons absoluut aan die interpretatie bindt. Het oude Babylon had namelijk geen zeven heuvelen; ja, zelfs geen één heuvel. Het hele land eromheen was één grote, aangeslibde vlakte. Dit wordt niet alleen verklaard door historici en door reizigers²⁷, maar ook door de Schrift: 'Maar het geschiedde als zij tegen het oosten togen, dat zij *een laagte* vonden in het land Sinear; en zij woonden aldaar' (Gen. 11:2.) 'De koning Nebukadnézar maakte een beeld van goud, welks hoogte was zestig ellen, zijn breedte zes ellen; hij richtte het op in *het dal Dura*, in het landschap van Babel' (Dan. 3:1.) De stad Rome dus, als centrum en hoofdstad van het Romeinse rijk. Dat moet één betekenis zijn van de zeven hoofden van het dier.

²⁶ De beelden die recent uit Ninevé gehaald zijn, en die weinig anders voorstellen dan oorlog en overwinning, een oorlog zoals de koningen van Assyrië voerden in zijn meest vernietigende vorm, zijn treffende monumenten ter bevestiging van de betekenis van dit Schriftuurlijke symbool.

²⁷ Herodotus, de oude Griekse historicus, die persoonlijk een bezoek aan de stad gebracht had, geeft de volgende beschrijving: 'De stad, gelegen in een grote vlakte, was vierkant.'

b. Maar de engel geeft nog een andere betekenis van hetzelfde symbool: 'En zijn ook zeven koningen; de vijf zijn gevallen, en de een is, de ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven' (Openb. 17:10.) Deze woorden geven duidelijk in chronologische volgorde de verschillende periodes of regeringsvormen ten tijde van het Romeinse rijk aan.

We willen echter opmerken, dat dit zo moeilijk en onduidelijk is, dat onze uitleg minder duidelijk kan zijn dan we zouden wensen. Op dit punt brengen we onze uitleg dus minder stellig naar voren. We zullen onze lezers echter deelgenoot maken van onze gedachten, voorzover wij het onderwerp hebben onderzocht en gewogen. 'En zijn ook zeven koningen; de vijf zijn gevallen, en de een is; de ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven. En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste koning, en is uit de zeven, en gaat ten verderve' (Openb. 17:10, 11.) De zeven koningen vertegenwoordigen niet zeven koninklijke personen, zeven onderscheiden heersers na elkaar, maar zeven verschillende stadia van bestuur, in verschillende periodes weliswaar, maar wél over één en hetzelfde rijk. Wilt u dit helder voor de geest krijgen, bestudeer dan nauwgezet het symbool. Daarbij moet u zich een wild dier voorstellen met zeven hoofden die uit zijn lichaam groeien. Welnu, één van deze hoofden kan hangen, slapen, op de grond vallen of zelfs 'als tot den dood gewond' zijn (Openb. 13:3.) Zo kan het ene hoofd na het andere stoppen met handelen, of zelfs niet langer leven. Blijft er echter nog een hoofd over, dan blijft niet alleen het beest in leven, maar zou dat hoofd het hele lichaam regeren en leiden. Dit laatste punt vraagt onze bijzondere aandacht, want het is de voornaamste sleutel tot de juiste interpretatie van het beest. Als we dit voortdurend in gedachten houden, hoeven we niet zo in te zitten over de vijf gevallen regeringsvormen, want die zijn allemaal geheel voorbijgegaan. We zullen daarom slechts opmerken dat we hieronder het best koningen, consuls, tienmanschappen, militaire tribunen en driemanschappen kunnen verstaan. Vóór de tijd van Johannes stonden allen achtereenvolgens aan het hoofd van het Romeinse bestuur. 'En de een is', dat wil zeggen de regeringsvorm ten tijde van Johannes, het keizerlijke bestuur, dat in naam duurde tot de afzetting van Augustulus in 476 na Chr., in elk geval in het westerse rijk, maar waaraan feitelijk 20 jaar eerder een eind kwam. 'De ander is nog niet gekomen.'

We houden ons oog nog steeds gericht op hetzelfde punt, namelijk dat het beest het hele Romeinse rijk voorstelt en de hoofden de verschillende heersers die elkaar opvolgden. Maar welke macht volgde dan de Romeinse keizers op, en wel zó dat er wettig gezag werd uitgeoefend? Op geen enkel punt verschillen de verklaarders meer van mening dan in hun uitleg van het zevende hoofd. Dr. Cumming volgt Eliot, die naar hij gelooft 'geleid werd door de Geest van God' bij het geven van zijn uitleg. Volgens zijn verklaring verwijst dit hoofd naar de keuze van de kroon in plaats van de lauwerkrans door de Romeinse keizers, een verschil net zo groot als dat tussen 'tweedle dum en tweedle dee' (broertje en zusje) in het oude puntgedicht. Bisschop Newton neigt naar het idee dat dit hoofd de exarch van Ravenna²⁸ voorstelt; en Faber verstaat hieronder het rijk van Napoleon Bonaparte. Naar onze eigen mening symboliseert dit hoofd het pausdom, als wereldlijke grootmacht. In naam kwam het op rond 800 na Chr., maar pas in 1278 kreeg het veel macht.

Omdat we het onderwerp eerlijk willen behandelen, geven we toe dat deze interpretatie één moeilijkheid oplevert. 'En wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven.' Dit schijnt nauwelijks toegepast te kunnen worden op de paapse heerschappij, die vele jaren

²⁸ Stadhouders van de Byzantijnse keizer in de 6e - 8e eeuw na Chr. - vert.

geduurd heeft en tot op zekere hoogte nog steeds voortduurt. Het onderscheid dat al gemaakt is tussen de wereldlijke en kerkelijke heerschappij van Rome moeten we echter goed in gedachten houden. De wereldlijke macht was van korte duur, behalve over een klein deel van Italië, en nooit heeft men zich heel kalm daaraan onderworpen. Als een aardse vorst die zijn stempel drukt op Europese zaken, heeft de paus sinds Karel V nooit meer invloed gehad dan 300 jaar geleden. Toen trok een leger Italië binnen en zette de paus gevangen in zijn eigen kasteel te St. Angelo. Dit hoofd staat dus nog steeds op de romp van het beest, maar het moet wel slapen of slap hangen. Zo bezien, dus al een paar honderd jaar zo machteloos, kunnen we het wél beschouwen als een hoofd dat ‘een weinig tijds’ krachtig is geweest. Even terzijde, alleen omdat het zevende hoofd zo op de grond hangt, staat het beest de vrouw toe om erop te rijden. Het beest is nu dus in slaap. Als het zevende hoofd er echter afvalt en op die plaats het achtste hoofd opkomt, zal de vrouw onmiddellijk van het beest afgeschud worden en het beest zal opstaan in vreselijke macht en woede.

Naast deze opvatting over het onderwerp kunnen we toevoegen dat in de ogen van de Heere, bij Wie duizend jaren als één dag zijn, de langste tijd van Rome’s bestaan, slechts ‘een weinig tijds’ is, zelfs als we de periode van haar wereldlijke heerschappij zouden verlengen. In Openbaring 6:11 vinden we bijna dezelfde uitdrukking: ‘Zij zouden nog een kleine tijd rusten, totdat ook hun mededienstkneden en hun broeders zouden vervuld zijn, die gedood zouden worden gelijk als zij.’ Maar die kleine tijd heeft geduurd van die tijd tot nu toe en zal voortduren tot de laatste heilige de laatste adem zal uitblazen.

Nu komen we echter bij een volgende, en als we het goed begrijpen, een toekomstige fase van de regering van het beest: ‘En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste, en is uit de zeven en gaat ten verderve’ (Openb. 17:11, Eng.vert.) Het woord dat toegevoegd moet worden achter ‘achtste’, volgens de regels van de Griekse taal, is ‘koning’. Voluit lezen we dus: ‘En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste koning.’ Welnu, als onze mening over het zevende hoofd juist is en het de wereldlijke macht van Rome voorstelt, dan is het achtste hoofd, als koning, nog niet gekomen. De paus is in naam immers nog steeds een wereldlijk vorst.

Laten we dan op dit punt onze aandacht richten, want de val van Babylon is verbonden met het opkomen van het achtste hoofd. Een deel van de beschrijving van het beest is erg moeilijk, wat in het algemeen erkend wordt. Het wordt beschreven als ‘het beest, dat was en niet is, hoewel het is’ en ook als ‘het beest dat was en niet is.’ Het lijkt ons dat de woorden vooral wijzen op het veranderende, wispelturige karakter van het hele beest. De woorden hebben immers betrekking op het hele beest. Het is alsof we over een wispelturige, veranderlijke man zouden zeggen: ‘We weten nauwelijks wat hij is, want hij is vandaag niet wat hij gisteren was en toch is hij ondanks alles geen ander, maar dezelfde persoon.’ Zo is het beest, gezien in alle fasen, veranderingen en staatsomwentelingen, als geheel, niet wat het was en toch is. Het was eerst heidens, daarna in naam christen en toch in werkelijkheid heidens. De roomse kerk nam immers niet alleen heidense riten over, maar tot op vandaag zijn de Italiaanse plattelandsbewoners niet anders dan heidenen in opvattingen en godsdienst. Of misschien neemt u onze opvatting over dat het achtste hoofd de *ongelovige antichrist* voorstelt. ‘Het was’ openlijk ongelovig in zijn oorspronkelijke staat en ‘is niet’ ongelovig in naam tegenwoordig. ‘Toch is’ het ongelovig in werkelijkheid. Als onze mening dus juist is, zal de toekomstige achtste koning de ongelovige antichrist zijn, naar wie in ons laatste nummer werd verwezen. Zo komen we tot een nader en uitvoeriger onderzoek van het laatste hoofd van het beest. De andere zeven zijn in slaap gevallen of op de grond terechtgekomen. Ze zijn krachteloos en

nutteloos en bestaan profetisch gezien niet. Daarom zijn al het verstand en al de kracht van het beest nu geconcentreerd in het achtste hoofd, dat groeit uit zeven gevallen hoofden en de plaats daarvan inneemt. Op dit hoofd staan tien gekroonde hoornen, die tien koningen voorstellen. Dit zijn de wapens van het beest. Laten we onszelf nu eerlijk de vraag stellen of dit achtste hoofd er al is. Zo ja, waar en wie of wat is het? Kan het de paus zijn, de arme, oude Pius IX, die vier of vijf jaar geleden vermomd als lakei Rome moest ontvluchten? Een vos of jakhals zou een beter symbool geweest zijn voor Pius IX die 's nachts uit Rome wegglipte dan een ontzagwekkend beest met tien hoornen op zijn hoofd. Naar onze mening is het dus volkomen absurd te beweren dat de wereldlijke macht van de paus voorgesteld wordt door het achtste hoofd. Hij bezat immers nooit meer dan enkele vierkante kilometers grond en is nu nog maar de schaduw van een naam. Nu zien we hoe noodzakelijk en nuttig het is om de twee symbolen helemaal gescheiden te houden. Vermengen we ze echter, zoals de meeste verklaarders hebben gedaan - waaraan wij niet ontkomen als we het achtste hoofd van het beest, en dus het beest zelf, beschouwen als een symbool voor de wereldlijke macht van de paus, en de vrouw zien als een symbool voor zijn kerkelijke macht - dán scheppen we enkel verwarring.

Laten we ook een ander punt overwegen, wat volgens ons duidelijk zal laten zien hoe dwaas het is om onder het achtste hoofd de wereldlijke macht van de paus te verstaan. Dat is een opvatting van Dr. Gill en naar wij geloven de algemeen aanvaarde interpretatie. Het achtste hoofd gebruikt kennelijk de tien koningen om de grote hoer te verdelgen. Het is boven elke discussie verheven dat de vrouw het pausdom voorstelt. Zie nu hoe dwaas het is om onder het achtste hoofd de wereldlijke macht van de paus te verstaan. Het achtste hoofd verdelgt immers de vrouw. Dan zou de paus in zijn rol als wereldleider dus de paus in zijn hoedanigheid als kerkelijk vorst verdelgen. De paus zou de paus verbranden – een tamelijk onwaarschijnlijke, om niet te zeggen onmogelijke catastrofe! Nadat de paus de paus verbrand heeft en zo al zijn macht is kwijtgeraakt, is hij nog sterk genoeg om als hoofd van Europa tegen het Lam te vechten! Let erop dat dit beest in al zijn macht zal blijven tot de komst van Christus. Het is moedig genoeg om oorlog tegen Hem te voeren tot het verslagen wordt in de grote slag van Armageddon, waar het gegrepen zal worden en levend geworpen zal worden in den poel des vuurs, die met sulfer brandt (Openb. 19.) Zal de arme, oude paus, die nog net sterk genoeg is om zijn Ave Maria's te mompelen, kracht en moed genoeg hebben om dit te doen, terwijl hij als wereldlijk vorst slechts door Franse bajonetten op de troon gehouden wordt? Voor dát gebeurt, zullen de tien koningen de grote hoer allang verbrand hebben en de paus en al zijn dienaren gedood hebben.

Als onze interpretatie juist is, moet dit laatste hoofd nog komen en zal het komen in een vorm die precies past bij de geest van de eeuw en het karakter van de tijd. Het pausdom is het product van een eeuw van bijgeloof en onwetendheid. Zo is *ongeloof* de vrucht van een eeuw van wetenschap en verstand. Het laatste meesterwerk van de duivel is te bewerken dat de ontdekkingen van de wetenschap hun invloed laten gelden op de Bijbel en zo het geloof in een openbaring uit te roeien. De paus heeft zijn werk gedaan en is nu uitgeput. En deze eeuw vraagt om een hoofd dat leidt in een andere richting die meer past bij de geest en de idealen ervan. Dan zal de duivel heel stilletjes de paus laten vallen en een heel ander instrument gaan gebruiken. Want, zo lezen we, het is de draak die hem 'zijn kracht en zijn troon en grote macht' geeft.

We zullen geen poging doen om vast te stellen of het om een persoon of een macht gaat. Naar analogie van de andere hoofden, die geen personen maar regeringsvormen voorstelden, zouden we de conclusie kunnen trekken dat het achtste hoofd ook eerder een stelsel dan een persoon is. Echter zal zijn bestaan schijnbaar van korte duur zijn en verschillende

schriftgedeelten schijnen hem kenmerken toe te dichten die echt bij een persoon horen. Dat wekt bij ons de indruk dat hij koning zal zijn, die zichzelf zal opwerpen als leider of aangesteld zal worden als hoofd van het ongelovige verzet tegen Christus.

De mensen beven voor het pausdom en zien met een verslagen hart die dag dichterbij komen waarop het de troon zal bestijgen en het hoogste gezag zal voeren in de senaat. We vrezen dat satan zo de kerk op een vals spoor zet en haar aandacht afleidt van de echte bron van gevaar. Want wat is het pausdom? Een kwijnend, uitgeput systeem met zijn monastieke ideeën, priesterlijke aanmatigheden en onfeilbare dogma's. Het druist lijnrecht in tegen de geest van de tijd. Misschien maken een paar samenzwerende politici en rusteloze priesters veel ophef over de rechten van de katholieke kerk. Mogelijk wordt hier en daar een nieuwe kapel of kathedraal gebouwd. En wellicht geloven angstige mensen op grond van deze en soortgelijke symptomen dat het pausdom ons als de Holmfirthvloed²⁹ zal overspoelen, zodat we allemaal in één nacht zullen verdrinken. Op deze luidruchtige snoevers kunnen we het treffende beeld toepassen wat Burke gebruikte voor de rusteloze Jacobieten in zijn dagen: 'De lucht gonst wel van het opdringerige geluid van enkele luidruchtige krekels, terwijl zo'n duizend edele koeien in stilte in de schaduw herkauwen; maar zijn de krekels daarom de enige bewoners van de wei?'³⁰ We zeggen niet dat het pausdom niet opnieuw een zekere machtspositie zal verwerven. We geloven echter dat dit niet zal gebeuren. Maar dit zeggen we wél: het kan nooit meer een vervolgende macht worden, tenzij er een volkomen revolutie plaatsvindt van het algemene gevoelen en de huidige denkbeelden en tendensen totaal veranderen. Mensen roepen nu overal om licht, vooruitgang en ontwikkeling van al het menselijke intellect en onderzoek. De wetenschap, zowel de wiskunde als de werktuigbouwkunde, boekt overal zeer snelle vooruitgang. Dit brengt niet alleen radicale veranderingen teweeg in de stoffelijke belangen van de wereld, maar doet ook de meningen en opvattingen van mensen dalen tot de diepste diepten. Nieuwe ideeën verspreiden zich door Europa met de snelheid van de elektrische telegraaf, en krijgen door de pers een plaats in de gedachtewereld van duizenden mensen. Welnu, is het waarschijnlijk dat een verouderd stelsel als het pausdom, dat qua karakter wel gekant moet zijn tegen elke ontwikkeling van het intellect en dat als voornaamste doel nog steeds heeft, zoals altijd, om de geest van de mens te ketenen aan de voetbank van de paus, opnieuw de heersende macht wordt in Engeland? Moeten we, omdat we enkele monniken om Birmingham zien sluipen of omdat we soms een priester zien op een station, doodsbang zijn vanwege 'de onrustbarende groei van het pausdom'? Welke invloed heeft dit op de publieke opinie? Zonder deze invloed is in dit land een grote beweging toch onmogelijk? Welke grote massabijeenkomsten zijn er geweest om de groei van de kerk te bevorderen? Hoeveel duizend petitieën zijn aan de kroon aangeboden ten gunste van het rooms-katholicisme? Zien massa's mensen er vol verlangen naar uit dat dagelijks rooms-katholieken bevorderd worden tot eervolle en invloedrijke posities? Nooit heeft er een grote revolutie plaatsgevonden in dit land zonder deze begeleidende tekenen. En niet één van deze tekenen wijst erop dat het pausdom weer aan de macht komt.

Maar laten we enkele proeven nemen om duidelijk te maken of het pausdom een plekje heeft in het hart van het Engelse volk. De paus roept een vergadering van bisschoppen samen te Rome om een besluit te nemen over 'de onbevleete ontvangenis van de maagd Maria'. Dat wil

²⁹ Diverse ernstige overstromingen in West Yorkshire, waardoor Holmfirth en andere plaatsen getroffen werden. De ergste overstroming in 1852 veroorzaakte heel veel materiële schade en kostte het leven aan 81 mensen - vert.

³⁰ Omdat we uit ons hoofd een passage citeren die we jarenlang niet onder ogen gehad hebben, kunnen enkele woorden onjuist zijn. We zijn echter tamelijk zeker van de algemene bewoording.

zeggen, dat hij met gezag en onfeilbaar beslist of de maagd zonder zonde ontvangen is of niet. Omdat we in de roomse kerk steeds meer de tendens zien om de maagd Maria te verheffen tot dezelfde positie als de Zoon van God, zal ongetwijfeld vastgesteld worden dat ze onbevlekt ontvangen is. Er zal een pauselijke bul uitgevaardigd worden waarin verklaard wordt dat ze in dit opzicht aan de Heere Jezus Christus gelijk is en waarin alle ketteren die dit loochenen tot de hel veroordeeld worden. Maar wat ter wereld geven de miljoenen Engelsen om de onbevleete ontvangenis van de maagd Maria? Een regeltje uit de Krim brengt het hart van drommen mensen in beroering. Zal een boodschap uit Rome waarin het met onfeilbaar gezag genomen besluit van de onbevleete ontvangenis wordt aangekondigd, het hart van de mensen even snel laten kloppen als een telegram uit Sebastopol (een Jobstijding)? Doe een andere proef om te bepalen of de omvang of invloed van het pausdom toeneemt. Begeef u onder een grote groep arbeiders, laten we zeggen in een fabriek in een industriegebied en probeer vast te stellen hoeveel rooms-katholieken er zijn. Hoeveel ambachtslieden zult u vinden die het rooms-katholicisme aanhangen op grond van een ernstige, weloverwogen overtuiging dat dit de waarheid is, behalve een paar arme, onkundige Ieren, die we kunnen wegcijferen? En hoeveel van hen zijn recent bekeerd tot het rooms-katholicisme? Zult u er één op de twintig, ja, we mogen wel zeggen één op de honderd vinden die naar de standaard van hun eigen boeken een vurige, serieuze, toegewijde katholiek is? Ga nu eens na hoeveel ongelovigen en socialisten er zijn. Zullen de katholieken, en - mogen we daaraan niet toevoegen - de belijdende christenen, niet in een verontrustende minderheid zijn? Of doe een andere test. Kijk naar Ierland, het grote bolwerk van het pausdom op deze eilanden. Is er sprake van groei van het pausdom? Welnee, het sterft langzamerhand uit door de vlucht van duizenden van de meest dweepzieke katholieken naar Amerika en de groei van het protestantisme in het westen. Zo zelfs, dat het aantal priesters in sommige delen zelfs gehalveerd zou zijn en zij bijna verhongerd zijn door gebrek aan steun.

Maar misschien zullen onze argumenten veel van onze lezers niet kunnen overtuigen en zullen ze antwoorden: 'Dr. Gill en Huntington geloofden beiden dat het pausdom weer overwicht zou krijgen en de getuigen zou doden. Het is heel aanmatigend dat u uw mening stelt tegenover die van deze grote en waardige mannen.' We erkennen dat dit voor de meeste punten van de leer, bevinding of praktijk zou gelden. Evenmin is het waarschijnlijk dat we dat zouden doen, omdat we het grotendeels met hen eens zijn. De interpretatie van de profetie is echter een heel andere kwestie, waarin christenen van mening kunnen verschillen, zonder dat hun geloof in wezenlijke zaken daardoor wordt geschaad. Deze grote mannen hadden, net als wij, slechts het Woord van God als leidraad. Tenzij ze bijzonder geïnspireerd zijn, en we hebben geen reden dat te geloven, kunnen ze de bedoeling van de Geest slechts begrijpen door Schrift met Schrift te vergelijken. Er zijn zeker passages die spreken over een grote vervolging van de heiligen voor het einde van alle dingen. Deze waardige mannen hebben, evenals de meeste verklaarders, wat over het beest is gezegd op het pausdom toegepast. Daarom moet het, naar hun mening, weer een zekere machtspositie krijgen om daartoe in staat te zijn. Zij waren er vast van overtuigd dat de getuigen nog niet gedood zijn. Omdat de enige vervolger die zij kenden, het pausdom was, kwamen zij tot de conclusie dat de getuigen zouden vallen door dezelfde met bloed bevelte handen die de brandstapels te Smithfield hadden aangestoken. Maar zouden deze grote en waardige mannen zich op dit punt niet kunnen vergissen en aan het pausdom toeschrijven wat in werkelijkheid bij het ongeloof hoort? We zijn het met hen eens dat de getuigen nog niet verslagen zijn. Maar we geloven niet dat een paus of prelaat hen zal doden, maar een wredere en meer verstokte vijand.

Maar omdat dit een belangrijke kwestie is en we onze opvattingen zo duidelijk mogelijk willen maken, willen we ter ondersteuning daarvan nog één of twee argumenten noemen. We verlangen van niemand dat hij onze opvattingen overneemt, terwijl hij niet door onze argumenten overtuigd is. Beweringen zonder argumenten zijn immers waardeloos. En als onze redenering overtuigend en Schriftuurlijk is, zal deze zijn invloed doen gelden op alle onbevooroordeelde geesten, of onze conclusies nu geheel aanvaard worden of niet. Huntington stelde vast dat het pausdom in 1866 uitgeroeid zou worden. Het zou ook eerder kunnen gebeuren, dacht hij, maar zeker niet later. Welnu, niemand heeft Huntington hoger staan dan wijzelf en wat de persoonlijke bevinding betreft, was hij zeker een meester in Israël. Maar in 'De bank des geloofs' erkende hij dat hij 'vlagen van leeswoede' had. We zijn geneigd te denken dat hij in de kwestie van de profetie te veel boeken las en daardoor misleid werd. Uit zijn boeken leerde hij dat Phocas de paus rond 606 de titel 'universele bisschop' gaf. Daarom dateerde hij de opkomst van de pauselijke macht in dat jaar. Omdat deze macht slechts 1260 jaar zou duren, spreekt het voor zich dat er in 1866 een eind aan komt. Maar het bepalen van data is een gevaarlijk werk voor een uitlegger van de profetie. Mede, de grote verklaarder van het boek Openbaring, noemde 456 als het begin van de 1260 jaar en daarom 1716 als het einde daarvan. Huntington vergist zich mogelijk evenzeer in zijn berekeningen als hij. Volgens Huntington duurt het nog maar 12 jaar tot het jaar aanbreekt dat hij zo heeft berekend. De tijd van de vervolging, de burgerlijke dood van de getuigen, zal drie-en-een-half jaar duren. Naar zijn mening zal het pausdom dus over acht-en-een-half jaar de belangrijkste godsdienst in dit land zijn. En dat niet alleen, maar het zal zulke ongekennde macht hebben dat het alle getuigen voor God en de waarheid in het land hun burgerrechten kan ontnemen of hen letterlijk kan doden. Maar tenzij er een ingrijpende revolutie optreedt in de inrichting van de samenleving, is dit alleen mogelijk als de koningin, het parlement, de pers, de aristocratie van het land, de burgers en de arbeiders allemaal rooms-katholiek worden. Welnu, als we terugkijken naar de laatste negen jaar, mogen we wel vragen aan hen die aan deze opvatting vasthouden, welke vooruitgang het pausdom heeft gemaakt. Wat billijkt de overtuiging dat het pausdom binnen negen jaar triomfantelijk alle kerken en kapellen zal sluiten van John o' Groats tot Land's End³¹? Het gezonde verstand, dat we in deze zaken niet helemaal moeten uitschakelen, vertelt ons dat dit onmogelijk is, tenzij er een verandering plaatsvindt in de publieke opinie waarvan nu nog niet het geringste symptoom te zien is.

'Maar', zal iemand mogelijk antwoorden, want sommigen geven niet gauw toe als de opvattingen van een geliefde auteur worden betwist, 'hadden Dr. Gill en Huntington niet enkele sterke, Schriftuurlijke argumenten voor hun overtuiging? En weet u niet dat de Schrift niet verbroken kan worden? Wat zijn uw veronderstellingen en redeneringen dan waard, als de Schrift ze tegenspreekt?' Aha! Dat is de vraag. *Onze* opvattingen spreken de Schrift niet tegen, want ze zijn erop gebaseerd. Ze botsen misschien wel met *uw* visie op het onderwerp of *uw* interpretatie van de Schrift. Hebt u echter nauwgezet het Woord van God onderzocht op dit punt of neemt u slechts de opvattingen van anderen over zonder te onderzoeken of ze waar zijn? Ga nooit af op verklaringen alleen, hetzij van ons of van anderen. Onderzoek echter onze argumenten, en als ze logisch en Schriftuurlijk zijn, wees dan eerlijk genoeg om u daarvoor open te stellen. We zouden graag nog één veronderstelling maken. Stel dat de Schriften die spreken over de vervolging van de heiligen, het doden van de getuigen en de heerschappij van een grote antichristelijke macht, helemaal niet verwijzen naar het pausdom, maar naar een macht die zelf het pausdom te gronde zal richten. Stel dat het achtste hoofd van het beest deze

³¹ Heel Groot-Brittannië. John o' Groats wordt doorgaans beschouwd als de meest noordelijke plaats in Groot-Brittannië, terwijl Land's End het meest westelijke punt van het eiland is - vert.

ongelovige macht voorstelt, de laatste poging van satan om de heiligen der hoge plaatsen te verstoren. We stellen onze argumenten dus niet tegenover de Schriften. We geloven de Schriften volledig, net als Huntington, alleen interpreteren we niet exact op dezelfde manier. Onder hen die David te hulp kwamen, waren mannen 'die ervaren waren in het verstand van de tijden' (1 Kron. 12:32.) We zouden graag nog één keer de aandacht op hen vestigen. Het pausdom is uitgeput, maar is het ongelof dood en begraven? Let op de toename van de atheïstische publicaties. Kijk eens hoe miljoenen in ongelof leven, zo ze hun ongelof al niet belijden. Wat kunnen we zeggen van de grote massa's in Frankrijk, Duitsland en zelfs in ons meer bevoorrechte land? Is het niet kenmerkend voor hen dat ze 'zonder God in de wereld' zijn? Nu, we kunnen gemakkelijk begrijpen hoe deze massa's, als het ware in een opwelling, de christennaam en de belijdenis van het christelijke geloof willen opgeven. In de eerste Franse revolutie werd dit door de hele natie gedaan. We hebben er dus een voorbeeld van. En dit is zonder twijfel veel begrijpelijker en waarschijnlijker, om niet te zeggen meer in overeenstemming van de profetische Schriftgedeelten, dan dat deze massa's in enkele jaren tijd vrome en toegewijde katholieken zouden worden en hun nek opnieuw zouden buigen onder de voeten van monniken en priesters.

Zo komen de geest van de eeuw en het aanzien van de tijd overeen met de Schrift, of tenminste met onze visie daarop, als ze de opkomst van een antichristelijke macht in een ongelovige gedaante verkondigen. Horen we niet vaak over 'de komende mens' of 'de goede tijden die naderen' en soortgelijke uitdrukkingen, alsof de wereld op haar tenen zou lopen en we de komst van een persoon of macht verwachten als een belichaming van het verlangen van de massa's naar een verandering in het huidige stelsel? En kunnen we niet goed begrijpen hoe iemand met voortreffelijke talenten en een hoge positie de massa's overhaalt om zich te scharen achter hem als hun verlosser van de pijnlijke ketenen waaronder zij kreunen? Is dit een verlangen naar de terugkeer van de paus en een regering van monniken en fraters? Wat de massa's willen is geen godsdienst, in welke vorm ook, maar zoveel ze maar kunnen krijgen van aards plezier en geluk. Ze roepen eerder: 'Weg met alle godsdienst', dan 'Kom, priester, en heers over ons.'³²

Hoe nauw is dit alles ook verbonden met de aardbeving van het zevende zegel. Ook denken we dat uit deze kolkende zee een machtige veroveraar zal opkomen, die als Bonaparte, zichzelf zal uitroepen tot een zoon en kampioen, niet van de revolutie, maar van het *ongelof*! De mijn is gelegd, het loopvuur is gereed, en het lont klaar voor de ontploffing. Frankrijk, Duitsland en Italië staan allemaal klaar om in opstand te komen bij de eerste woeste vrijheidskreet. Na de aardbeving onder de zevende fiool zal heel Europa op zijn fundamenten schudden en de gedreigde noordelijke invasie zal de drie tijdelijke koninkrijken, waarin het eerst verdeeld zal worden, wegvagen. Is het niet aannemelijk dat er dan gelegenheid zal zijn voor een ongelovige macht om zich het leiderschap toe te eigenen? Is het niet geloofwaardig dat deze heerser tien vazallen zal hebben, zoals Napoleon ook door zijn tien vazallen vergezeld werd op het congres te Erfurt? Zullen de mensen zich willen buigen onder een oude, verschrompelde priester en de teen van de paus, de plaatsvervanger van Christus op aarde, willen kussen? Nee, de woeste massa's willen geen monnik om hen de biecht af te nemen en evenmin een paus om hun absolutie te schenken. Ze wensen een moedige leider, die klaar staat om alles weg te vagen wat

³² We zouden heel graag, als de ruimte het toeliet, laten zien hoe het ongelovige deel van de roomse geestelijkheid, waarvan het 'beest in de gedaante van een lam' een voorafschaduwning was (Openb. 13:11) en dat aangeduid wordt als 'de valse profeet' (Openb. 16:13; 19:20) dit ongelof zal bevorderen. Zoals ze nu al hun kracht in dienst stellen van de paus, zullen ze ook al hun kracht aan het beest ten dienst stellen. Maar we moeten ons tevreden stellen met de aanwijzing alleen.

hen weerhoudt om hun lusten te bevredigen.

Dit achtste hoofd, en denk eraan dat dit hoofd al het verstand en al de kracht van het beest in zich verenigt, is in feite het beest zelf. Het zal absolute heerschappij hebben over het hele Romeinse rijk en daarbij, vrezen we, over ons eigen geliefde land. We neigen tot de gedachte dat Rome zijn zetel en hoofdstad zal zijn, hoewel we hier met enige aarzeling spreken. Door de bewoordingen van de profetie ligt dat bijna vast. Hij zal wereldwijd aanbeden, en misschien wel verafgood worden door alle mensen, behalve door Gods volk: 'En allen die op de aarde wonen, zullen hetzelfde aanbidden, welke namen niet zijn geschreven in het boek des levens, des Lams, Dat geslacht is, van de grondlegging der wereld' (Openb. 13:8.) Vreselijk zal zijn regering zijn, hoewel kort, en wereldwijd zal hij heersen, want 'hetzelfde werd macht gegeven over alle geslacht en taal en volk' (Openb. 13:7.) Hij zal de heiligen wreed vervolgen en allen die zijn beeld niet aanbidden, doden door hen hun burgerrechten te ontnemen of letterlijk te doden. Maar daarvóór zal hij de grote hoer omgebracht hebben door toedoen van de tien koningen. Hem zullen de tien koningen immers al hun kracht en vermogen ten dienst stellen, want zij zijn één van zin: 'Want God heeft hun in hun harten gegeven, dat zij Zijn mening doen, en dat zij enerlei mening doen, en dat zij hun koninkrijk het beest geven, totdat de woorden Gods voleindigd zullen zijn' (Openb. 17:17.)

Het verbaast ons echt, dat Huntington kan geloven dat deze tien koningen bekeerde mensen zijn. We gevoelen niet de minste aarzeling om te zeggen dat de hele strekking van de profetie lijnrecht ingaat tegen deze conclusie. Is een van onze lezers van zijn stuk gebracht? We zeggen slechts dat u zich niet moet laten verblinden door menselijk gezag. Lees de passage, en oordeel zelf: 'Dezen hebben enerlei mening, en zullen hun kracht en macht het beest overgeven. Dezen zullen tegen het Lam krijgen, en het Lam zal hen overwinnen.' Welnu, het beest is toch een vijand van God en Zijn Christus? *Zij* geven hun kracht en hun macht over aan de dodelijke vijand van het Lam. Ze strijden in een hecht bondgenootschap met het beest tegen Christus en zeggen, met de woorden van Psalm 2:3: 'Laat ons Hun banden verscheuren en Hun touwen van ons werpen.' Kunnen zij dan bekeerd zijn, kinderen van God en deelgenoten van Zijn genade? Zij zijn niet met Jezus, wat ze wél zouden zijn als ze vaten der barmhartigheid waren en geroepen door genade. In plaats daarvan voeren ze een wanhopige oorlog tegen het Lam, in een hecht bondgenootschap met het beest en zijn ze zijn gewillige instrumenten. Kijk ook naar het symbool, waar niets van over blijft, als we de opvatting overnemen dat de tien koningen bekeerde mensen zijn. De hoorns van een dier zijn een deel van het lichaam; het zijn de wapens die het gebruikt om de voorwerpen van zijn woede in de lucht te werpen en te doorboren. Wat het beest is, zijn zij dus ook. Naar onze mening kunnen we net zo goed het beest voorstellen als kind van God, als de tien hoornen op zijn hoofd als volgelingen van het Lam. Merk ook op hoe anders de engel spreekt over de volgelingen van Christus en hoe duidelijk het contrast is. 'Die *met* Hem zijn' in tegenstelling tot hen die *tegen* Hem zijn. Zij zijn 'de geroepenen', en de koningen niet. Zij zijn 'uitverkorenen' en de koningen niet. Zij zijn 'gelovigen', en de koningen niet (Openb. 17:14.)

De passage op grond waarvan Huntington er zeer waarschijnlijk toe neigde om hen als bekeerde mensen voor te stellen is: 'God heeft hun in hun harten gegeven, dat zij Zijn wil doen' (Openb. 17:17, Eng. vert.)³³ Deze woorden worden in de Schrift soms gebruikt om

³³ We willen onze lezers niet vermoeien met geleerde kritiek. Toch kunnen we er bijna niet onderuit om te zeggen dat er drie verschillende woorden zijn die in het Nieuwe Testament met 'wil' vertaald worden. Het ene woord betekent de wens van God, dat wil zeggen wat God wenst of verlangt. Het tweede wijst op de raad van God, dat is wat God heeft overwogen in Zijn eigen eeuwige geest en goed heeft geacht. En het derde woord duidt het voornemen van God aan, namelijk wat volgens Gods besluit gebeuren

duidelijk te maken hoe mensen, als instrumenten in Gods hand, Zijn verborgen wil vervullen, terwijl ze niet het minste verlangen koesteren om Zijn geopenbaarde wil te gehoorzamen. Zo lezen we: ‘Hij keerde hun hart [van de Egyptenaars] om, dat zij Zijn volk haatten, dat zij met Zijn knechten listiglijk handelden’ (Ps. 105:25.) De Heilige Geest bedoelt daar niet mee dat God hun hart echt vervulde met haat en bedrog, maar dat Hij hen overgaf aan hun eigen begeerten. Zo voerden zij Zijn verborgen wil uit. De uitkomst van alles was immers dat Zijn volk optrok uit Egypte. Zo is het Gods wil dat de grote hoer met vuur verbrand wordt en dat al deze tien koningen samen een vuur stoken en haar aan de brandstapel vastmaken. Daarom wordt er gezegd dat Hij in hun harten gegeven heeft dat zij Zijn wil doen. Dat wil zeggen dat zij Zijn verborgen doel, vaste voornemen en besluit uitvoeren.

Er kan dus geen twijfel over zijn – wij twijfelen er tenminste niet aan - dat de tien hoornen of koningen vaste en trouwe bondgenoten van het beest zijn. Als zodanig zijn ze betrokken bij zijn opstand en ondergang. Als we aannemen dat zij staan voor de tien belangrijkste machten van het Romeinse rijk in zijn vernieuwde vorm, onder het leiderschap van het beest, is het een ijdele droom dat ze zaligmakend tot God bekeerd zullen worden. Dit druist niet alleen tegen de Schrift in; het is ook nog nooit gebeurd en absoluut onwaarschijnlijk. Wanneer waren er tien bekeerde koningen? Zoiets is nog nooit vertoond in de wereldgeschiedenis. God gebruikt hen inderdaad als Zijn instrumenten en werktuigen om de grote hoer te verbranden, maar zo gebruikte Hij de Assyrische en Romeinse legers ook om Jeruzalem te vernietigen. De Assyriër was ‘de roede van Gods toorn en zijn grimmigheid was de stok in Zijn hand. ’Maar toen de Heere door hem ‘een einde gemaakt had van al Zijn werk op de berg Sion en te Jeruzalem, zocht Hij te huis de vrucht van de grootsheid des harten van de koning van Assyrië, en de pracht van de hoogheid zijner ogen’ (Jes. 10:5, 12; Eng. vert.) Zo zal het deze tien koningen vergaan. Zij zullen Gods wil volvoeren door hun eigen wil te doen. Het is Zijn wil om de grote hoer te verdelgen en zij zullen Zijn wil uitvoeren, niet gedreven door God maar door hun eigen toorn tegen haar. Dit zal hen echter niet beschermen tegen opstand en verderf. Als het beest en *de koningen der aarde* (dat is de tien koningen) zijn vergaderd om krijg te voeren tegen het Lam, komt het verderf namelijk over hen allen, met dit verschil dat het beest ‘levend geworpen [wordt] in den poel des vuurs’ en de tien koningen vallen door het zwaard (Openb. 19:19-21.)

We zijn echter afgedwaald van ons punt. We wilden immers de val van Babylon aantonen en de manier waarop die met de heerschappij van het beest samenhangt.

Voorzover we de betekenis van de profetie kunnen vatten, zal het zó gaan. Hier kunnen we de geschiedenis als leidraad nemen. Het pausdom zal zich verzetten tegen de snode plannen van de ongelovige antichrist om zichzelf grote macht en gezag toe te eigenen. Als het daarmee zou instemmen, zou het immers zijn eigen doodvonnis tekenen. Het verzet van het pausdom tart de Europese machten die een hecht verbond gesloten hebben met het beest en meewerken aan zijn plannen, omdat ze hopen te delen in zijn heerlijkheid. Ze hebben een afkeer van Rome’s huichelachtige pretenties dat ze de bruid van Christus is, wat onvermijdelijk is vanwege hun ongelooft. Ze zien immers hoe ze alles wat heilig is misbruikt om aardse macht te verwerven. Daarom vallen ze haar aan, ontnemen ze haar al haar bezittingen en verbranden ze haar vlees

moet. Het eerste woord wordt het meest gebruikt, zoals in Matth. 6:10; 18:14; Joh. 4:34, enz. Het tweede woord komt voor in Hand. 13:36; Rom. 9:19, maar wordt gewoonlijk vertaald als ‘raad’ of ‘voornemen’ (Luk. 7:30; Hand. 2:28.) En het derde woord wordt alleen met wil vertaald in de passage voor ons. Elders wordt vertaald ‘zin’ of ‘goedvinden’(Hand. 20:3; 1Kor. 1:10; Filémon 1:14.) Een letterlijke vertaling van de passage zou hier daarom niet misplaatst zijn. We menen namelijk dat de geautoriseerde vertaling hier niet zo goed is als gewoonlijk. ‘Want God heeft hun in hun harten gegeven, dat zij Zijn voornemen uitvoeren en één voornemen uitvoeren.’ Het woord dat hier als ‘wil’ vertaald is, betekent eerder de ‘bedoeling’ of het ‘voornemen’ van God en wordt doorgaans zo in onze vertaling weergegeven.

met vuur. Ze vernietigen haar volkomen. En zo valt Babylon om nooit meer te verrijzen. Dit is de val van Babylon en zal waarschijnlijk plaatsvinden spoedig na de opkomst van het beest en de versterking van zijn macht door de toetreding van de tien koningen. De hemel zelf zal zich dan met de heilige apostelen en profeten over haar verheugen, want God heeft hen dan gewroken op Babylon.

Hier leggen we onze pen dan neer en beëindigen we ons onderzoek van de profetieën. Verschillende punten van groot gewicht vragen nog om verheldering, zoals de waarschijnlijke opeenvolging van deze gebeurtenissen, hun verband met andere profetieën in het heilige Boek, de definitieve ondergang van het beest, enzovoorts. Omdat de bespreking van deze punten ons echter op omstreden en betwist gebied zou kunnen brengen, kunnen we dit onderwerp hier, naar onze mening, het best afronden.

Niemand dan zij die het onderwerp zorgvuldig hebben bestudeerd, kennen de moeilijkheden die eraan kleven en weten hoe duister veel punten moeten zijn tot de verborgenheid van dit borduursel wordt ontknoopt. We kunnen echter niet afsluiten zonder op te merken dat de geschriften van dr. Cumming over dit onderwerp, naar ons oordeel, zeer oppervlakkig zijn. Ook zijn er weinig of geen sporen van onafhankelijke overdenking. Meestal volgt hij Eliot slaafs. Ook heeft hij geprobeerd het onderwerp aantrekkelijker te maken door gezwollen retoriek, woorden zonder echt gewicht, diepte of overtuigingskracht.

We zijn onze lezers zeer verplicht, omdat we zoveel van hun tijd en aandacht hebben opgeëist. We hopen echter dat we niet helemaal voor niets geschreven hebben en we denken dat we hen bijna kunnen beloven dat we hen niet opnieuw zo zullen ontstemmen.

J.C. Philpot over de Eindtijd en Wederkomst

Philpot in een preek over Openb 14:12 over het Beest - Hier is de lijdzaamheid der heiligen..

Overgenomen uit De gangen van Gods kerk deel 10

Maar ik zei, dat ik enkele opmerkingen zou maken over de bijzondere noodzaak, waarom de heiligen lijdzaamheid nodig hebben, zoals aangeduid in de tekst door het woord 'hier'. Zij zagen de tijd tegemoet, waarin het beest zou worden geopenbaard, als het zou 'maken, dat het aan allen, kleinen en groten, en rijken en armen, en vrijen en dienstknechten, een merkteken geve aan hun rechterhand of aan hun voorhoofden.' Nu beweer ik niet, dat ik in staat ben te verklaren, wat het beest is, of wat zijn merkteken is. Maar voor zover ik enig inzicht heb in het woord der profetie, geloof ik, dat wij het beest nog niet hebben gezien. Tenminste niet in zijn volkomen openbaring. Wellicht hebben wij zijn begin gezien in het pauselijke Rome. Maar zijn volle ontwikkeling hebben wij nog niet gezien. Ik kan niet anders dan geloven, dat de een of andere ongeloofsmacht moet opstaan van een veel vreselijker en antichristelijker karakter, dan welke macht ook, die tot nog toe is verschenen, waarin het papisme wel eens kan opgaan. En dat het dan, als dit zal geschieden, in het bijzonder de tijd zijn zal voor de lijdzaamheid van de heiligen.

Maar deze punten wens ik te laten liggen, zoals ik u tevoren mededeelde, vanwege de grote onzekerheid, die er voor het ogenblik rust op deze profetische verklaringen. Als de tijd van het einde nadert, dan zullen beide, het beest en zijn merkteken, en het getal van zijn naam zo duidelijk zijn, dat de heiligen zullen weten, wie het is. En zij zullen hun lijdzaamheid tonen door zijn merkteken niet aan te nemen, maar zijn toorn te verdragen, door de geboden van God en het geloof van Jezus te bewaren.

J.C. Philpot in een brief aan dhr. Brown, 1863

Overgenomen uit Levensbijzonderheden en brieven

... Ook voor ons gaat de tijd snellijk henen, deze en gene onzer vrienden vallen aan onze zijde, en wij die overbleven zullen ook weldra onder de doden geteld worden. Het zal ons barmhartigheid zijn, dat wij bevonden worden met de lendenen omgord en onze lampen brandende, en gelijk de goede dienstknechten wachtende op de wederkomst van den Heere. Er is een gezegende belofte voor degenen, die alzo wakende en wachtende bevonden worden. Ik vertrouw, dat de Heere met u is in het werk der bediening, en dat gij blijvend ervaart, dat gij zijt waar de Heere u hebben wil. Uw toegenegene in den Heere, J. C. P.

J.C. Philpot in een verhandeling over De wederkomst

De laatste passage uit 'Beschouwingen over de heilige Menswording van de gezegende Verlosser' Overgenomen uit En dit is het eeuwige leven, overdenkingen over de heilige menselijke natuur van de Zaligmaker' hfst. 15.

We nemen nu een ander onderwerp over onze gezegende Heere als zijnde ingegaan in de voorhoven Zijns heiligdoms. Hij is daar ingegaan als Voorloper van Zijn volk, zoals de apostel spreekt: 'Waar de Voorloper voor ons is ingegaan, namelijk Jezus, naar de ordening van Melchizédek een Hoge priester geworden zijnde in der eeuwigheid' (Hebr. 6:20).

Hoe gezegend vertroostte de Heere Zijn bedroefde discipelen toen Hij tot hen zei: 'In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u een plaats te bereiden.' Hij is gegaan om te voren Zijn en hun eeuwige woning in bezit te nemen. Want Hij is opgevaren tot Zijn Vader en hun Vader, tot Zijn God en hun God. Hij heeft, als het ware, de hemel vervuld met nieuwe schoonheid, nieuwe blijdschap, nieuwe heerlijkheid. Zijn luisterrijke Godheid, schijnende door Zijn vlekkeloze en verheerlijkte Menswording verlicht de hemel met een bijzondere heerlijkheid. Want Hij heeft de strijd gestreden en de overwinning behaald. Hij heeft alle zinnebeelden van het Oude Testament vervuld. Volkomen voldaan naar het eeuwig voornemen van het verbond, God verheerlijkt door Zich te onderwerpen aan de hoogste gehoorzaamheid aan Zijn wil. Hebbende het werk volbracht hetwelk de Vader Hem gaf te doen, is Hij triomferend teruggekeerd naar de voorhoven der zaligheid om te ontvangen het loon Zijner vernedering, lijden en dood.

In Hem woont al de volheid der Godheid lichamenlijk. Zijn heerlijke Persoon als Immanuël is het voorwerp van 's hemels lof en aanbidding geworden. De uitverkoren engelen, die Hij in hun staat bevestigd heeft, aanbidden Hem als God-Mens. En de geesten der volmaakte rechtvaardigen dienen Hem in gezelschap met het heil der engelen. Welk een gezicht had de heilige Johannes van 's hemels luisterrijke aanbidding (Openb. 5) toen hij de vier dieren en de vier en twintig ouderlingen voor het Lam neder zag vallen. Toen hij hun nieuw gezang hoorde en 'een stem veler engelen rondom den troon', 'zeggende met een grote stem: 'Het Lam Dat geslacht is, is waardig te ontvangen dé kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging' (Openb. 5:12).

De hemel zelf wacht op de volmaking van de grote verborgenheid der godzaligheid. Wanneer de ganse Kerk rond de troon samengebracht zal worden. Wanneer de bruiloft des Lams zal komen. Wanneer de Sluitsteen zal voortgebracht worden door de handen van het geestelijk Zerubbàbel met het uitroepen van; Genade, genade zij dezelve.

De aarde zucht onder het gewicht der zonden en smart. En de zielen van die onder het altaar zijn, die gedood waren om het Woord Gods, en om de getuigenis die zij hadden, roepen met grote stem: 'Hoelang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wrekt Gij ons bloed niet van degenen die op de aarde wonen?' (Openb. 6:9,10).

Nee, de tekenen der tijden roepen alle als met een stem uit dat het niet lang meer duren kan dat de Heere ten andere male gezien zal worden zonder zonden tot zaligheid.

En dit brengt ons tot het laatste punt, waarmede wij onze 'Beschouwingen over de heilige Menswording van de gezegende Verlosser' besluiten zullen. Zijn tweede komst, en de staat waarin Zijn volk dan gevonden zal worden, uitziende en Zijn wederkomst . verwachtende.

Toen de Heere heenvoer, daar Zijne discipelen het zagen, 'En alzo zij hunne ogen naar den hemel hielden, terwijl Hij heenvoer', volgden hun geloof, hoop en liefde Hem op de schijnende weg. Toen zij aldus Zijn luisterrijk heengaan aanschouwden, schenen zij al het andere over het hoofd te zien.

Maar: 'Zie, twee mannen', twee hemelse wezens in menselijke gedaanten, 'stonden bij hen in witte kleding, Welke ook zeiden: Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar den hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in den hemel, zal alzo komen, gelijkterwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren' (Hand. 1:11). Het was alsof de engelen tot hen zeiden: 'Jezus,

uw Meester, uw Hoofd, uw Koning, is niet voor eeuwig van u weggegaan. Hij zal - naar Zijn Eigen belofte - wederkomen in dezelfde luisterrijke Persoon als waarin Hij opgevaren is, in dezelfde Goddelijke en menselijke natuur, en op de wolken des hemels welke nu Hem uit het gezicht genomen hebben. Zie uit, waakt, wacht en bidt ondertussen hier om'.

Vanaf dat moment, heeft daarom altijd 's Heeren wederkomst een belangrijke plaats ingenomen in het geloof van de Kerke Christi, vooral in de begintijd van haar historie. Aldus horen we het Petrus meteen verkondigen: 'En Hij gezonden zal hebben Jezus Christus, Die u te voren gepredikt is; Welken de hemel moet ontvangen tot de tijden der wederoprichting aller dingen, die God gesproken heeft door den mond van al Zijn heilige profeten van alle eeuw' (Hand. 3:20-21). Dat het daarna altijd een belangrijk punt was in de leer en getuigenis der apostelen is duidelijk uit de geïnspireerde brieven van het Nieuwe Testament, waarin het gedurig naar voren gebracht en erop geduid wordt.

Dus, om niet teveel passages aan te halen: de apostel herinnert de Thessalonicenzen eraan 'hoe gij tot God bekeerd zijt van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen, En Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten (1 Thess. 1:9-10). En hij zoekt hen onder hun verdrukking te vertroosten met de hoop op de eeuwige rust: 'Wanneer de Heere Jezus van den hemel' zal geopenbaard worden 'met de engelen Zijner kracht, Met vlammend vuur wraak doende over degenen, die God niet kennen, en over degenen, die het Evangelie van onzen Heere Jezus Christus niet gehoorzaam zijn' (2 Thess. 1:7-8). Ook wel om hen te bemoedigen onder hun verliezen met de zoete overtuiging 'dat Jezus gestorven is en opgestaan, also zal ook God degenen, die ontslapen zijn in Jezus, wederbrengen met Hen' (1 Thess. 4:14). Om dan uitziende te zijn, en te wachten op 's Heeren wederkomst was de bijzondere hoop en ondersteuning der heiligen oudtijds. Door dit vooruitzicht werden hun harten vertroost wanneer zij voorwaarts konden zien naar de heerlijkheid die geopenbaard zou worden bij de verschijning van Jezus Christus. Want zij wisten, dat als de Heere Jezus zou komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met Zijne engelen Hij verheerlijkt zou worden in Zijne heiligen: en wonderbaar worden in allen, die geloven (Matth.16:27; 1 Petr. 1:7; 2 Thess. 1:10).

Dit geloof en deze verwachting had een allergezegendste en blijvende werking op hun harten en levens. Hierdoor gevoelden zij dat ze vreemdelingen en pelgrims op de aarde waren. En dat hun Meester - beloofd hebbend dat Hij wederkomen zou - en daar het onzeker was in welke nachtwake Hij zou komen, hun lenden omgord dienden te zijn en hun kaarsen brandende, en dat zij gelijk de mensen zouden zijn, die op hun heer wachten, wanneer hij wederkomen zal van de bruiloft, opdat als hij komt en klopt, zij hem terstond mogen opendoen (Luk. 12:36).

Wij zullen niet ingaan op de vraag over de natuur en omstandigheden van 's Heeren wederkomst, of de rechtstreekse gevolgen daarvan daar dit betwistbare punten zijn. Wij willen het onderwerp meer beschouwen met het oog op stichting dan om er een strijdpunt van te maken. Het is voor ons genoeg te geloven dat Jezus weer komen zal met al Zijn heiligen. En dat wanneer Hij komt het tot zaligheid en blijdschap voor Zijn vrienden zal zijn, en tot ondergang en verbijstering voor Zijn vijanden.

Wij zullen daarvoor, liever onszelf toespreken en de staat overwegen waarin de Kerk gevonden dient te worden, als verwachtende haars 's Heeren wederkomst.

Gedurende onze huidige leven moeten wij het lijdende beeld van Christus gelijkvormig zijn, en de doding van de Heere Jezus in het lichaam omdragen, ons sterfelijk lichaam zou geopenbaard worden. Ons huidig leven moet een leven zijn van beproeving, bezoeking en verzoeking, opdat we in de voetstappen van onze gezegende Heere mogen wandelen (Luk.22:20).

We moeten vervolgd worden door de wereld, veracht door belijders, aangevallen en verzocht door satan en het pad der verdrukking gaan opdat wij, als leden van Zijn verborgen lichaam mogen vervullen in ons vlees de overblijfselen van de verdrukkingen van Christus (Kol. 1: 24). Wij moeten drinken van Zijn drinkbeker en gedoopt worden waarmede Hij gedoopt is want: 'Dit is een getrouw woord; want indien wij met Hem gestorven zijn, zo zullen wij ook met Hem leven (2 Tim. 2:11). Wij moeten met Hem lijden: 'opdat wij ook met Hem verheerlijkt worden' (Rom .8:17).

De wereld kende Hem niet. Deze haatte en versmaadde Hem, en zal ons haten en versmaden; 'want de dienstknecht is niet groter dan zijn heer'. 'Indien zij den Heere des huizes Beëlzebul hebben geheten, hoeveel te meer Zijn huisgenoten!' (Matth.10:25; Joh.15:18-19). Maar, het lijden zal niet altijd het deel van de Kerke Gods zijn. Er is een dag aanstaande dat Sion op zal staan uit het stof en haar sierlijke klederen aan zal doen, wanneer de bruiloft des Lams is gekomen, en het Zijn bruid en vrouw vergunt zal worden dat ze versiert zal worden in fijn linnen, rein en wit, en zij met haar Hoofd en Man, aan de bruiloft aan zal zitten (Jes.52:1-2). Dan zullen degenen die deelgenoten zijn geweest aan het lijden van Christus, deelgenoten zijn van Zijn heerlijkheid. Dan zal de rechtvaardige blinken als de zon in het Koninkrijk huns Vaders. De leraars (Eng. die wijs zijn) nu zullen blinken, als de glans des uitspansels, en die er velen rechtvaardigen, gelijk de sterren, altoos en eeuwiglijk (Dan. 12:3). Dan zal de verborgenheid Gods beëindigd worden, en zal er geen tijd meer zijn. Want alle vorige dingen van deze ellendige tijd-staat zullen weggegaan zijn (Openb. 10:6-7; 21:4).

Welnu, wat zou de staat van de Kerk zijn als uitziende en haastende tot de komst van de dag van God? En welke uitwerking zou deze gezegende waarheid op onze harten en levens hebben?

1. Ten eerste zou het ons verzoenen met verdrukkingen, daar we met de apostel zouden zeggen: 'Onze lichte verdrukking, die zeer haast voorbijgaat, werkt ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid' (2 Kor. 4:17). En wederom: 'Want ik houd het daarvoor, dat het lijden dezès tegenwoordigen tijds niet is te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden'. Gewogen in zo 'n weegschaal, wat zijn dan al onze verdrukkingen, ofschoon ze zo zwaar schijnen? Zijn ze inderdaad niet licht daar zij ons gelijkvormig maken aan het lijdende beeld Zijns Zoons, en het ons werkt een gans zeer uitnemend gewicht der heerlijkheid?

2. Het zou hemelse begeerten en geestelijke genegenheden op kunnen wekken, zoals de apostel zegt: 'Maar onze wandel is in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten' (Fil. 3:20). Gelovigen worden vermaand deze wereld niet gelijkvormig te worden, maar veranderd te worden, door de vernieuwing haars gemoed (Rom.12:2). En om de dingen te bedenken die boven zijn, niet die op de aarde zijn (Kol. 3:2). Zij worden gezegd het vlees te kruisen met de bewegingen en begeerlijkheden (Gal. 24). En door de Geest de werkingen des lichaams te doden (Rom. 8:13).

Het is waar dat wij ernstig gehinderd worden in het lopen der loopbaan die ons voorgesteld is. Want ook wij, die in dezen tabernakel zijn, zuchten, bezwaard zijnde. Daar wij een lichaam der zonden en des doods om te dragen hebben, hetgeen voor ons een gedurige smart en plaag is, daar het vlees begeert tegen de geest zowel als de geest tegen het vlees, kunnen wij niet doen hetgeen wij willen (Rom. 7:24; 2 Kor. 5:4; Gal. 5:17).

Wij worden ook van alle kanten aangevallen door ontelbare verzoeking, moeten zowel menigmaal treuren over onze duisterheid, dodigheid, koudheid en ongeloof, als vanwege de verbergingen van 's Heeren aangezicht, en de afwezigheid van die gezegende vertrooster Die alleen de nedergebogen geest vertroosten kan.

Maar toch, hoewel het op zichzelf smartelijke hindernissen, speren in onze zijde en doornen in onze ogen zijn, blussen deze dingen niet volkomen dat overheersende deel van het vernieuwde hart om op te kijken en voorwaarts te zien naar een klaardere dag, wanneer de tranen van alle aangezichten afgewist zullen worden. Als dan een gezicht van de heerlijkheid van Christus verkregen, en Zijn wederkomst waar wordt door een levend geloof, kijkt de ziel over deze tijd-staat en alle zorgen en smarten van dit tranendal, naar die heerlijke dag wanneer zij volkomen gelijkvormig zal worden aan dit verheerlijkte beeld Christi, om nimmermeer tegen Hem te zondigen.

Bij Zijn wederkomst zal Hij ons onrein lichaam veranderen opdat hetzelfde gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam, naar de werking, waardoor Hij ook alle dingen Zichzelf kan onderwerpen (Phil.3:21). 'En dan zal het woord geschieden dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning, Dood 'waar is uw prikkel? Hel 'waar is uw overwinning?' (1 Kor. 15:54-55).

Welnu, als deze dingen zo zijn, indien Jezus slechts voorgegaan is om een plaats voor ons te bereiden, en beloofd heeft dat Hij zal wederkomen en ons tot Hem zal nemen opdat ook wij zijn mogen waar Hij is (Joh. 14:3) zal dan deze hemelse waarheid - indien in een gelovig hart ontvangen - geen genadige invloed oefenen op onze dagelijkse wandel en leven?

Zo is tenminste het getuigenis van Johannes: 'Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard, wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen gelijk wezen; want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is. En een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is' (1 Joh.3:2-3).

Als wij door Goddelijk onderwijs geleid worden om te zien en waar te nemen dat deze tegenwoordige wereld een boze wereld is waarvan Christus kwam om ons te verlossen door Zichzelf te geven voor onze zonden (Gal. 1:4), gezien deze wereld onder de vloek en toorn van God ligt; en als wij waarnemen dat alles daarop verdorven is door zonde en smart, en een goede hoop hebben door genade - dat wanneer de Heere verschijnt, wij met Hem in heerlijkheid zullen komen - zou dit ons niet met hart en ziel van de wereld afscheiden, en ons ertoe leiden met Gods hulp en zegen, te wandelen het Evangelie betamelijk, en te spreken en handelen als een bijzonder volk, ijverig in goede werken?

Maar als we een algemeen overzicht over de belijdende kerk nemen, kunnen wij dan zeggen dat zo hun ondervinden wandel is? Zowel de wijze als de dwaze maagden slapen en sluimeren. Een koude lauwe belijdenis is overal overheersend. Aan alle kanten veel dwaling. Strijd en afscheiding krijgen wijd en zijd de overhand. En wij schijnen terecht gekomen te zijn in die laatste dagen waarin zware tijden ontstaan zullen.

Wij kunnen ons inderdaad niet verbazen dat de wereld is wat deze immer was, een vijand voor God en godvruchtigheid, begraven in vleselijkheid en dood, onwetend van haar ellende en ondergang, alsook onbekommerd over het vreselijk oordeel dat staat te wachten, en bijna gereed is te komen.

Maar wij mogen ons terecht verbazen dat de Kerk van Christus - welke verklaart door het bloed des Lams gekocht te zijn - zo diep gezonken is, en zo weinig getuigt van het leven en de kracht der wezenlijke godsvrucht. Toch is dit enkel hetgeen wij, naar het Woord der Waarheid, te wachten hebben. De Heere Zelf zegt: 'Doch de Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde?' (Luk. 18:8), En: 'Omdat de ongerechtigheid vermenigvuldigd zal worden, zo zal de liefde van velen verkouden (Matth. 24:12).

Dus in plaats van te verwachten dat de wereld geleidelijk aan beter en beter zal worden - zoals mensen ijdelijk dromen - of dat klare en heerlijke dagen de belijdende kerk staat te wachten, mogen we eerder verwachten dat de dingen langzamerhand erger en erger worden met beiden, totdat Hij komt, Die te komen staat en niet zal achterblijven.

Maar Hij kome wanneer Hij wil, kome wanneer Hij mag, het zal de rechtvaardige wel gaan. 'Ulieden daarentegen, die Mijnen Naam vreest; zal de Zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder Zijne vleugelen. En voor hen die naar Hem uitzien zal de Heere wederkomen zonder zonde tot zaligheid.

Hier dan, besluiten wij onze 'Beschouwingen over de heilige Menswording van de gezegende Verlosser', en kunnen alleen maar betreuren dat onze inzichten over dit allerheerlijkst onderwerp zo vaag geweest zijn, en onze uitdrukkingen daarvan zo gering en zwak. Maar zoals het dan is bevelen wij het de God aller genade. En indien het geweest is of zou zijn - op de een of andere manier - gezegend tot geestelijk profijt van Zijn volk, zij aan Hem, aan Hem alleen alle eer toegeschreven.
